

Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028

Vastgesteld door de gemeenteraad op 11 november 2024 met verwerking van de volgende aangenomen amendementen:

- Amendement "Geen Afstel, geen Uitstel" (versie 8 november 2024)
- Amendement "Als de brandweer een nieuwe kazerne (versie 7 november 2024)

Inhoudsopgave

■ 1	Inleiding	
■ 2	Bestuurlijke structuur	
	2.1 Samenstelling Raad	8
	2.2 Samenstelling College	9
■ 3	Deel 1: Beleidsbegroting	
	3.1 Bouwend Voorst	11
	3.2 Mooi Voorst	20
	3.3 Bedrijvig Voorst	34
	3.4 Gezond Voorst	39
	3.5 Sociaal Voorst	49
	3.6 Veilig Voorst	55
	3.7 Dienstverlenend Voorst	59
	3.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen	66
	3.9 Overhead	70
■ 4	Paragrafen	
	4.1 Paragraaf Lokale heffingen	73
	4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	80
	4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	86
	4.4 Paragraaf Financiering	92
	4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	96
	4.6 Paragraaf Openbaarheid Wet Open Overheid	101
	4.7 Paragraaf Verbonden partijen	102
	4.8 Paragraaf Grondbeleid	115
	4.9 Paragraaf Maatregelen vanwege korting gemeentefonds 2026 en verder	117
■ 5	Deel 2: Financiële begroting	
	5.1 Uiteenzetting Financiële positie (financieel meerjarenperspectief 2025-2028)	119
■ 6	Bijlagen	
	Vaststellingsbesluit	133

Hoofdstuk 1

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028. In deze inleiding gaan wij in op de plaats van de begroting in de planning- en controlcyclus en recente ontwikkelingen.

Planning & control-cyclus

De planning- en controlcyclus van een begrotingsjaar beslaat een periode van twee jaren: de cyclus strekt zich uit van de behandeling van de prioriteitennota in de maand juni voorafgaand aan het begrotingsjaar tot de behandeling van de jaarstukken in de maand juni na afloop van het begrotingsjaar. Dit brengt met zich mee dat in elk kalenderjaar de planning- en controlcyclus van drie begrotingsjaren aan de orde is. De cyclus voltrekt zich op twee vaste tijdstippen van het jaar: in de maand juni worden de jaarstukken van het vorige begrotingsjaar, de voorjaarsrapportage van het lopende begrotingsjaar en de prioriteitennota voor het komende begrotingsjaar behandeld. In de maand oktober worden de najaarsrapportage van het lopende begrotingsjaar en de meerjarenprogrammabegroting voor het komende begrotingsjaar behandeld. Deze samenhangende planning is een bewuste keuze: de raad kan op deze manier bij de behandeling van de prioriteitennota rekening houden met de resultaten van het afgelopen begrotingsjaar en met de laatste ontwikkelingen in het lopende begrotingsjaar. Bij de vaststelling in het najaar van de begroting voor het komende jaar kan de raad rekening houden met de laatste ontwikkelingen in het lopende begrotingsjaar. De planning- en controlcyclus steekt op deze manier consistent in elkaar en biedt de gemeenteraad optimale mogelijkheden om in samenhang te sturen en te controleren.

Context Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028

Dit is onze derde begroting voor de periode 2022-2026 waarin we het coalitieakkoord "Samen beter" uitvoeren. Naast de op zichzelf staande ontwikkelingen volgens de uitgangspunten van deze begroting hebben wij de effecten van de Prioriteitennota 2025 en de Najaarsrapportage 2024 verwerkt.

Deze Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 is opgesteld in zeer onzekere tijden. Gemeenten staan voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van huisvesting, zorg, energie, klimaat en mobiliteit. Gemeenten en Rijk hebben voor de aanpak van deze opgaven een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het Rijk vraagt daarbij steeds meer van de gemeenten en daarom is het belangrijk dat er duidelijkheid en voorspelbaarheid is rond de structurele middelen die nodig zijn om deze opgaven aan te pakken. Het Rijk en gemeenten zijn allebei gebaat bij stabiele en voorspelbare financiële verhoudingen, waarbinnen voor extra taken ook extra middelen beschikbaar worden gesteld. In het hoofdlijnen- en regeerakkoord van het nieuwe kabinet zien we nog geen stappen om deze balans te herstellen.

De korting op het gemeentefonds vanaf het jaar 2026, ook wel het "ravijnjaar" genoemd, is gecijferd op € 3 mld. In de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk is de opschalingskorting van € 675 mln. vanaf 2026 geschrapt en daarmee een gedeelte van de totale korting op het gemeentefonds verminderd. Vanaf 2026 blijft er nog steeds een groot gat over.

De financiële toekomst van gemeenten is onzeker. Gaat het Rijk niet over tot verdere compensatie van de totale korting op het gemeentefonds dan heeft dit grote gevolgen voor de gemeentelijke taken die wij moeten uitvoeren en voor de uitdagingen waar wij de komende jaren voor staan.

Financieel MeerjarenPerspectief (FMP) 2025-2028

De eerste jaarschijf 2025 van de Meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 laat een positief saldo zien van afgerond € 208.000. De jaarschijven 2026 tot en met 2028 laten tekorten zien oplopend van € 3,6 mln in 2026 tot € 4,9 mln in 2028. Dit wordt

veroorzaakt door een forse terugval van de inkomsten van het Rijk, de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast staan we voor forse investeringen voor onderwijshuisvesting, de bouw van brandweerkazernes en een nieuw sportgebouw in Twello.

Gelet op de grote onzekerheid over de financiële toekomst van gemeenten heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een begrotingsadvies uitgebracht. In de lijn van dit advies presenteren wij naast deze meerjarenprogrammabegroting een raadsvoorstel "Ombuigings-maatregelen 2026 en verder".

Het doel van dit raadsvoorstel is om uitgangspunten en richtingen aan te geven voor maatregelen die later in detail worden uitgewerkt voor de begroting van 2026. Zo willen we uiteindelijk een meerjarenbegroting realiseren die meerjarig structureel sluitend is. Bezuinigingen worden pas in de begroting van 2026 opgenomen als de financiële situatie dan nog hetzelfde is. We verwijzen u graag naar dit raadsvoorstel.

Het financieel meerjarenperspectief vindt u terug in deel 2: Financiële begroting.

College van burgemeester en wethouders.

Hoofdstuk 2

Bestuurlijke structuur

2.1 Samenstelling Raad

De samenstelling van de gemeenteraad van Voorst is als volgt:

Partij	Raadszetels
Gemeente Belangen	5
VVD-Liberaal 2000	3
CDA	3
PvdA-GroenLinks	3
Voortvarend Voorst	3
D66	1
SGP	1
Totaal	19

Voorzitter gemeenteraad

Paula Jorritsma-Verkade

Raadsgriffier

Ita Joosten

Fractie Gemeentebelangen

Miriam Jansen-Greiving (fractievoorzitter)

Arjen Lagerweij

Ingrid Aarnink - Westerbeek

Jeroen voor 't Hekke

Bjorn van Ekeren

Fractie VVD-Liberaal 2000

Emiel de Weerd (fractievoorzitter)

Ans van Amerongen - Elfferich

Margret Suelmann

Fractie CDA

Jürgen Wolff van Wülfing (fractievoorzitter)

Theo Timmermans

Jan Wessels

Fractie PvdA-Groen Links

Bertine Grevinga (fractievoorzitter)

Joost van Hoof

Willeke Moleman

Fractie Voortvarend Voorst

Danny Roelofs (fractievoorzitter)

Arend Jansen

Lianne van den Brand

Fractie SGP

Arco Hak (fractievoorzitter)

Fractie D66

Wim Vrijhoef (fractievoorzitter)

2.2 Samenstelling College

De samenstelling van het college van burgemeester en wethouders van Voorst is als volgt:

Burgemeester Paula Jorritsma-Verkade

Portefeuille Algemene Zaken, communicatie en handhaving

- Bestuurlijke samenwerking
- Openbare orde en veiligheid
- Integrale handhaving
- Communicatie en representatie
- Burgerzaken
- Participatie (burgerparticipatie en dorpsbelangen)
- Bestuurlijk kompas (maatschappelijk, ambtelijk en bestuurlijk samenspel)

Wethouder Rosmarijn Boender

Portefeuille Middelen, beheer openbare ruimte, grondexploitatie, mobiliteit en economie en toerisme

- Openbare ruimte
- Mobiliteit
- Riolering
- Gemeentelijke gebouwen
- Financiën
- Middelen (P&O, ICT, Belastingen)
- Grondexploitatie
- Economie en toerisme

Wethouder Peter Wormskamp

Portefeuille Jeugd, werk en inkomen, cultuur en sport

- Jeugd en Onderwijs
- Kunst en cultuur
- Integratie en asielopvang
- Werk en inkomen
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Gezondheid
- Sport
- Diversiteit en inclusiviteit

Wethouder Henk van Zeijts

Portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling, wonen, milieubeleid en Cultureel Erfgoed

- Ruimtelijke ordening
- Wonen en woningbouw
- Cultuurhistorie en landgoederen
- Landschap en biodiversiteit
- Waterbeheer
- Klimaat en energietransitie
- Afval en circulariteit

Gemeentesecretaris Lisette Wolbers-Cents

- Als algemeen directeur eindverantwoordelijk leidinggevende van de ambtelijke organisatie
- Eerste adviseur van het college

Hoofdstuk 3

Deel 1: Beleidsbegroting

3.1 Bouwend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Vorst is een heerlijke plek om te wonen. Groen, goed bereikbaar, met een eigen karakter te midden van grotere steden. Mensen moeten zich verbonden voelen met Twello en de dorpen in de gemeente Voorst en de kans krijgen om hier prettig en betaalbaar te kunnen wonen. Het is belangrijk dat er woningen bij komen en dat er gebouwd wordt voor specifieke doelgroepen.

Wonen en bouwen

De druk op de woningmarkt is hoog. Woningen zijn schaars, net als de grond. Bovendien zijn de materiaalkosten hoog en is er een personeelstekort in de bouw. Dit alles zorgt ervoor dat het voor veel mensen erg moeilijk is om aan een woning te komen.

Er moeten extra woningen bijkomen. Maar de nood is nú hoog en nieuwe woningen zijn niet morgen gebouwd. Dit vraagt om flexibiliteit en creativiteit. Zijn er snelle oplossingen mogelijk, zoals prefab woningen, tijdelijke woningen, tiny houses en vernieuwende woonvormen, meerdere generaties op één erf of het splitsen van woningen. Maar ook goedkoper bouwen of kleinere woningen behoort tot de mogelijkheden. Variatie in woningen is een doel. In alle gevallen geldt dat de groei moet passen bij de gemeente Voorst, om het mooie landelijke en dorpse karakter te behouden.

Binding met Voorst gaat voor

Mensen die een sociale of economische binding hebben met Voorst, krijgen een streepje voor zodra de regelgeving dit mogelijk maakt. Dit geldt zowel voor nieuwbouwwoningen die opgeleverd worden, als voor huurwoningen. Verschillende doelgroepen moeten worden bediend met het woningaanbod. Bijvoorbeeld door woningen voor jongeren en ouderen te stimuleren, maar ook woningen voor mensen die een aangepaste woning nodig hebben.

Duurzaam en betaalbaar

Duurzaamheid is bij alle nieuwe woningen vanzelfsprekend. Ook wordt ingezet op de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad in samenwerking met IJsseldal Wonen. Bij woningbouwplannen wordt gekeken naar de kansen die ontstaan, zoals klimaatadaptatie, de energietransitie, circulariteit, sociale veiligheid en verkeer. Wonen moet ook betaalbaar zijn. Aan de percentages sociale woningbouw zoals vermeld in de Woonvisie wordt vastgehouden. Dat betekent 40% in Twello, 30% sociaal in Terwolde, Voorst, Klarenbeek en Wilp. In de kleine dorpen wordt maatwerk toegepast op basis van behoefte. Gestreefd wordt naar een gevarieerd en passend woningaanbod, met woningen vanaf € 240.000.

Ruimtelijke ordening

Twello Noord

Alle partijen in de coalitie zijn ongelukkig met de keuzes voor het woningbouwprogramma die gemaakt zijn in Twello Noord, net voor de start van de nieuwe coalitieperiode. Het vaststellen van dit bestemmingsplan in de vorige raad is een feit waar wij verder mee moeten.

Tijdens de onderhandelingen is geïnventariseerd wat de gevolgen zijn van stoppen of het aanpassen van de woningbouw op deze plek. De conclusie hiervan is dat het financieel niet verantwoord is om het vastgestelde bestemmingsplan terug te draaien, want de kosten hiervan bedragen minimaal 5,5 miljoen.

Wij gaan wel met omwonenden van Twello Noord in gesprek om binnen het vastgestelde bestemmingsplan samen met inwoners de beste oplossingen te zoeken voor de verkeersafwikkeling en de inrichting van de wijk.

Doen wat kan

In onze mooie dorpen bouwen we naar behoefte, om de algehele leefbaarheid te bevorderen. Daarom luisteren we naar de inwoners en streven we per dorp en het buitengebied naar een dorpsvisie of geactualiseerde visie.

Rondom wonen willen wij doen wat kan. Met andere woorden: we benaderen particuliere en collectieve initiatieven met een positieve grondhouding. En als initiatieven toch niet kunnen, leggen we uit waarom niet en denken we mee over alternatieven.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Ruimtelijke ordening

Implementatie Omgevingswet	
Inhoud	<p>De Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn op 1 januari 2024 in werking getreden. De Wkb geldt vooralsnog alleen voor nieuwbouw van relatief eenvoudige bouwwerken, zoals woningen en lage bedrijfsgebouwen. De Wkb zou vanaf 1 januari 2025 ook gelden voor het verbouwen van dit type bouwwerken. Recent is bekendgemaakt dat de invoering hiervan verder wordt uitgesteld. Beide wetten hebben voor gemeente Voorst impact op de planologische procedures, de te verlenen omgevingsvergunningen en het toezicht bij bouwprojecten. In de periode 2025-2028 werken we met onze nieuwe kerninstrumenten, namelijk de Omgevingsvisie, de programma's, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.</p> <p>Omgevingsvisie: Eind 2024 starten we met een actualisatie van de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst uit 2017. Uiterlijk 31 december 2026 moet de gemeenteraad een omgevingsvisie hebben vastgesteld die volledig voldoet aan de Omgevingswet.</p> <p>Programma's: Gemeente Voorst heeft de afgelopen jaren al diverse programma's vastgesteld. Dit zijn echter nog niet allemaal programma's in de zin van de Omgevingswet. De kaderstellende omgevingsvisie wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De bevoegdheid om programma's in de zin van de Omgevingswet vast te stellen ligt bij het college van burgemeester en wethouders. De vaststelling van het programma Landelijk Gebied, het programma Wegen en het programma Ruimtelijke Kwaliteit zijn nog voorzien in 2024. In 2025 volgt het programma Volkshuisvesting en het programma Vrijtijdseconomie. Zo lang de omgevingsvisie nog niet geactualiseerd is, houdt de gemeenteraad een nadrukkelijke rol bij het vaststellen van de programma's.</p> <p>Omgevingsplan: Op 1 januari 2024 heeft gemeente Voorst een tijdelijk omgevingsplan van rechtswege gekregen. In 2025 is de eerste inhoudelijke planwijziging voorzien. Het omzetten van alle regels van het tijdelijke omgevingsplan naar het nieuwe plan is een omvangrijke opgave waar de gemeente tot 2032 de tijd voor heeft. In de periode 2025-2028 worden de eerste grote stappen gezet om de gedecentraliseerde rijksregels (bruidsschat), voormalige bestemmingsplanregels en (delen van) verordeningen onder te brengen in de nieuwe structuur.</p> <p>Omgevingsvergunning: Vanaf 1 januari 2024 werken we met het omgevingsloket. Dit digitale loket en het achterliggende Digitaal Stelsel Omgevingsloket (DSO) is nog niet altijd stabiel. Het is één werkende keten, waarvoor de gemeente Voorst drie softwareprogramma's moet inrichten en beheren. Dit leidt ook in 2025 tot veel extra taken en werkzaamheden naast het reguliere werk.</p> <p>Toezicht: Vanwege het aangekondigde uitstel van de Wkb voor het verbouwen van de eenvoudige bouwwerken blijft het bouwtoezicht voor deze situaties gedurende 2025 nog een taak van de gemeente.</p> <p><i>Programma Ruimtelijke Kwaliteit</i> De vaststelling van het programma Ruimtelijke Kwaliteit is voorzien voor eind 2024. Hierin staat de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal door maatschappelijke opgaven in samenhang aan te pakken. In het programma Ruimtelijke kwaliteit worden, binnen de kaders uit de Ruimtelijke Toekomstvisie/omgevingsvisie, richtinggevende uitvoeringskeuzes gemaakt. Dit leidt tot wijzigingen van het omgevingsplan, waarin we de juridische regels voor een bepaald gebied meer loslaten of juist aanscherpen.</p>
Beoogd effect	Het verder implementeren van de Omgevingswet en werken met de nieuwe kerninstrumenten. Door concrete toekomst- en handelingsperspectieven houden wij de gemeente Voorst mooi, dienstverlenend, functioneel, robuust en duurzaam.

Programma Landelijk Gebied	
Inhoud	<p><i>Programma Landelijk Gebied (PLG)</i></p> <p>Inmiddels is een aantal stappen gezet ter voorbereiding op het maken van ons eigen PLG en is de gemeenteraad meegenomen in de tussentijdse resultaten hiervan:</p> <p>Het PLG richt zich op zeven concrete opgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hoe ziet de toekomst van de landbouw in Voorst eruit? ▪ wat vraagt het bodem- en watersysteem van de toekomst van Voorst? ▪ wat wordt de ruimtelijke positionering van het Voorster middengebied? ▪ hoe en waar maken wij ruimte voor duurzame energie in Voorst? ▪ hoe zien de landschappelijke en ecologische structuren van Voorst er in de toekomst uit? ▪ wat wordt de recreatieve positionering van Voorst? ▪ hoe ontwikkelen dorpen en erven zich de komende decennia? <p>In 2024 brengen we alle inbreng bijeen in een conceptversie van het Programma Landelijk Gebied. Door het Programma te testen en te toetsen, samen met belanghebbenden, zetten we de puntjes op de i en maken we een definitief resultaat dat voorgelegd wordt aan de raad. In deze fase besteden we ook bijzondere aandacht aan de uitvoering van het Programma Landelijk Gebied. Waar het kan, verzamelen en ondersteunen we potentiële initiatieven, zodat het ontwikkelproces van het Programma tegelijkertijd de kickstart van de uitvoering ervan is. Het streven is afronding in 2024 inclusief een uitvoeringsagenda. Deze uitvoeringsagenda werken we in 2025 verder uit.</p>
Beoogd effect	Het doel is een toekomstbestendig en leefbaar buitengebied waarbij meerdere functies naast elkaar kunnen bestaan en elkaar versterken.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Een regisserend grondbeleid voeren	
Inhoud	<p>In 2024 wordt de nieuwe Nota Grondbeleid vastgesteld, waarin we de nota actualiseren aan de hand van de Omgevingswet. We kiezen ervoor om het regisserend grondbeleid door te zetten. Hierbij kijken we per ontwikkeling of wij een actieve of een faciliterende rol innemen. Bij een actieve rol voert de gemeente de exploitatie zelf. Bij een faciliterende rol ligt de ontwikkeling in handen bij een particuliere exploitant of ontwikkelaar, waarbij de gemeente al de nodige afspraken met de ontwikkelende partij contractueel vastlegt.</p>
Beoogd effect	Voorzien in de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwbehoefte in de verschillende Voorster kernen en het verzekeren van het kostenverhaal van gemeentelijke kosten bij particuliere initiatieven.

Wonen en bouwen

Woningbouwplannen in de kernen	
Inhoud	<p>Met de provincie Gelderland en de regiogemeenten zijn afspraken gemaakt over het te realiseren aantal woningen. Deze afspraken zijn vastgelegd in de regionale Woonagenda en ook in de Regionale Woondeal 2022 t/m 2030 regio Stedendriehoek. De Regionale Woondeal is in maart 2023 ondertekend door de regiogemeenten, de provincie Gelderland en het Rijk. Voor de gemeente Voorst bedraagt de woningbouwopgave tot en met 2030 ca. 900 woningen. Waarbij we in nieuw te ontwikkelen plannen streven naar 30% sociale huur maar wel passend bij de lokale behoefte. De aantallen uit de Regionale Woondeal sluiten goed aan bij onze ambitie voor de toevoeging van gemiddeld 80 nieuwbouwwoningen per jaar, zoals verwoord in onze Woonvisie. In de Woondeal 2.0 maken we onder andere afspraken over verschillende aandachtsgroepen en de woningbouwaantallen voor de periode 2025 t/m 2035.</p> <p>De grootste woningbouwopgave ligt in Twello, maar ook in onze andere kernen werken wij aan verschillende nieuwbouwprojecten. Hieronder een opsomming van plannen waar in 2025 verder aan wordt gewerkt, waarvan sommige ontwikkelingen zich al in de uitvoerende en afrondende fase bevinden.</p> <p><i>Twello</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Herontwikkeling locatie voormalig Veluws College, gemeentewerf en brandweer; ▪ Rijksstraatweg 93 – 97, Overmarslocatie; ▪ Hoek Stationsstraat – Veilingstraat; ▪ Duistervoordseweg 54; ▪ Locatie Beersen; ▪ Tijdelijk parkeerterrein naast de Aldi aan de Duistervoordseweg; ▪ Twello – Noord; ▪ Locatie Korderijnk.

	<p><i>Terwolde</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dorpszicht fase 2; ▪ Wijzigingsbevoegdheid aan het leuward; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Locatie Vorderman; ▪ Locatie voormalige Rabobank. <p><i>Wilp</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woningbouwplan Binnenweg – Rijksstraatweg . <p><i>Posterenk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woningbouwplan Enkweg. <p><i>Teuge</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Locatie Hessenlaan. <p><i>Wilp-Achterhoek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Herontwikkeling locatie Bosgoed en omliggende gronden. <p><i>Nijbroek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan Middendijk. Breestuk, Nijbroek. <p><i>Voorst</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Woningbouwlocatie Winkler Prins. ▪ Diverse maatwerklocaties voor herontwikkeling naar woningbouw op basis van de Kanskaart Voorst. <p>Naast de hierboven genoemde projecten werken we ook in 2025 aan andere projecten in verschillende kernen waar op dit moment verkennende gesprekken over plaatsvinden, of die op dit moment (nog) niet in beeld zijn.</p>
Beoogd effect	Op basis van de actuele woningbouwprognoses en een goede ruimtelijke ordening voorzien in de (korte en lange termijn) woningbouwbehoefte in de kernen.

Variatie in woningtypen en prijssegmenten	
Inhoud	<p>Bij nieuwbouwprojecten in de gemeente Voorst is het uitgangspunt voorzien in de (lokale) behoefte waarbij ingezet wordt op variatie in woningtypen en prijssegmenten. Dit staat beschreven in de Woonvisie. Dit betekent dat wij ook verder kijken dan de ‘traditionele’ manier van ontwikkelen en manier van wonen. Wij hebben hiervoor aandacht en in de planvormingen vinden vernieuwende woonvormen steeds meer hun plek. Ook willen we eventuele kansen in de bestaande woningvoorraad (beter) benutten.</p> <p>In Twello Noord is een diversiteit aan woningen voorzien zoals een hofjes en micro-wonen. In en nabij het centrum van Twello wordt aan plannen gewerkt (en wordt er ook gebouwd) met woningen die geschikt zijn voor 1 en 2 persoonshuishoudens, geschikt voor senioren en starters. Het gaat om de volgende locaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Overmarslocatie (levensloopbestendige woningen); ▪ Appartementen aan de Duistervoordseweg 54 en de hoek Stationsstraat – Veilingstraat in Twello; ▪ Appartementen locatie Korderijnk; <p>Daarnaast wordt in 2025 gestart met de bouwwerkzaamheden op de locatie Hietweideweg/ Jupiter, Twello. Dit woningbouwplan bestaat uit ca. 72 woningen en kent een divers aanbod. Zo worden er appartementen toegevoegd (zowel koop als sociale huur) maar bevat het plan ook een hofjesconcept met levensloopbestendige woningen.</p> <p>Door op deze inbreidingslocaties ruimte te bieden voor de doelgroep 1 en 2 persoonshuishoudens, komen naar verwachting op andere plekken weer (ruime) eengezinswoningen vrij voor andere doelgroepen.</p> <p>Voor het tijdelijke parkeerterrein aan de Duistervoordseweg in Twello worden in 2025 de vervolgstappen gezet samen met IJsseldal Wonen om hier woningbouw mogelijk te maken. Hier zijn 14 compacte huurappartementen, geschikt voor één- en tweepersoonshuishoudens voorzien. Dit is één van de locaties waarover meerjaren-samenwerkingsafspraken zijn gemaakt met IJsseldal Wonen.</p> <p>In 2025 wordt in Teuge verder gewerkt aan de realisatie van een kleinschalige inbreiding bestaande uit levensloopbestendige woningen zodat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Deze</p>

	<p>woningbouwlocatie wordt in collectief particulier opdrachtgeverschap ontwikkeld. Ook in andere kernen wordt bij nieuwbouwontwikkelingen meer ingezet op de realisatie van levensloopbestendige woningen. Op die manier bieden we ruimte voor huisvesting van ouderen die graag zo lang mogelijk in de kernen willen blijven wonen.</p> <p>Ook bij herontwikkeling van voormalige agrarische erven in het buitengebied willen we in 2025 en verder meer gaan inzetten op differentiatie in woningtypen. Dit doen wij op basis van het tijdelijke Rood voor Groen-beleid.</p> <p>We zetten bij toekomstige ontwikkelingen in op het realiseren van kleinere woonvormen, innovatieve woonconcepten en/of creatieve woonvormen als die aansluiten bij de behoeften van bijvoorbeeld starters, lagere (midden)inkomens en senioren op daartoe geschikte locaties. In dit kader onderzoeken we de mogelijkheden voor het realiseren van 'flexwonen' en 'optoppen' (optoppen is het aanbrenge van één of meerdere bouwlagen boven op een bestaand gebouw) om verschillende doelgroepen te kunnen huisvesten.</p> <p>Variatie in woningen is een doel. In alle gevallen geldt dat de groei moet passen bij de gemeente Voorst, om het mooie landelijke en dorpse karakter te behouden</p>
Beoogd effect	Voorzien in de (lokale) behoefte waarbij ingezet wordt op variatie in woningtypen en prijssegmenten.

Lokale binding	
Inhoud	<p>Uitgangspunt bij woningbouwontwikkelingen in onze gemeente is het bedienen van verschillende doelgroepen door het realiseren van een gedifferentieerd woningaanbod in woningtype en prijssegmenten. Daarnaast onderzoeken wij welke mogelijkheden er zijn om woningzoekenden met een lokale binding voorrang te geven bij woningbouwprojecten.</p> <p>Voor de sociale huurwoningen geldt het volgende: IJsseldal Wonen hanteert binnen de juridische kaders een voorrangregeling voor woningzoekenden met een lokale binding. Concreet betekent dit dat maximaal 50% van het vrijkomende woningaanbod mag worden toegewezen aan een actief woningzoekende uit de desbetreffende kern, dit wordt met name in de kleine kernen toegepast. Verder hanteert IJsseldal voor bepaalde doelgroepen, gekoppeld aan specifieke woonruimten een voorrangslabell (bijvoorbeeld jongeren of senioren). Ook bij verkoop van vrijkomende huurwoningen hanteert IJsseldal Wonen een voorrangregeling voor starters uit de desbetreffende kern en vervolgens uit de gemeente.</p> <p>Op 25 maart 2024 is de motie 'We wachten al zo lang' aangenomen. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan de opdracht uit deze motie. We stellen een huisvestingsverordening op waarin een voorrangregeling is opgenomen voor bereikbare koopwoningen voor lokaal woningzoekenden. Tot die tijd proberen we op andere manieren de lokaal woningzoekenden meer kansen te bieden. Dit doen we bijvoorbeeld door zoveel mogelijk lokaal te adverteren. De toewijzing van de bereikbare koopwoningen in de woningbouwplannen in Wilp en Posterenk hebben aangetoond dat deze wijze van lokaal adverteren op dit moment ook al het beoogde resultaat oplevert.</p>
Beoogd effect	Waar mogelijk woningzoekenden met een lokale binding voorrang geven bij woningbouwprojecten.

Duurzaam en betaalbaar	
Inhoud	<p>Voor de sociale huur geldt dat in de meerjarensamenwerkingsafspraken met IJsseldal Wonen en de huurdersbelangenvereniging afspraken zijn gemaakt op het gebied van verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. IJsseldal Wonen reserveert jaarlijks een bedrag voor het verduurzamen van haar woningvoorraad op basis van de kaders uit de duurzaamheidsvisie die geldt voor de periode 2021 – 2025. IJsseldal Wonen geeft in de periode tot en met 2028 prioriteit aan het verduurzamen van de woningen met labels E-F-G. Daarnaast pakt IJsseldal Wonen vóór 2030 ook de woningen met de D labels aan. Tevens wil IJsseldal Wonen de aanleg van zonnepanelen verder uitrollen (doel is gemiddeld 300 woningen per jaar in het hele werkgebied). We blijven met IJsseldal Wonen nieuwe en concrete afspraken maken over de duurzaamheidsopgave, de huidige energiecrisis maakt dit extra urgent.</p> <p>Bij nieuwbouwontwikkelingen hanteren we de percentages voor betaalbare woningbouw (bereikbare koopwoningen en sociale huur) zoals landelijk wordt nagestreefd en is afgesproken in de Regionale Woondeal. Dit betekent dat het uitgangspunt is dat tweederde van de woningen in het bereikbare segment moet vallen, waaronder 30% sociale huur. Qua prijzen hanteren we, net zoals dat landelijk wordt aangehouden, een bandbreedte tot een maximum verkoopprijs van € 390.000 (prijspeil 2024). Binnen de bandbreedte zetten we in op een gedifferentieerd aanbod waarbij de prijs-kwaliteitsverhouding in evenwicht is. In de meerjarensamenwerkingsafspraken worden afspraken gemaakt over de nieuwbouwoopgave voor sociale huurwoningen voor de komende jaren.</p>
Beoogd effect	Een duurzame woningvoorraad en variatie in prijssegmenten zoals vastgelegd in de Woonvisie en in de Regionale Woondeal 2022-2030 regio Stedendriehoek

Twello Noord	
Inhoud	In afwachting van de zitting bij de Raad van State op 5 november 2024 en een uitspraak in de bodemprocedure worden de voorbereidende werkzaamheden zonder onomkeerbare effecten vervolgd. Hierbij is de verwachting dat wij in 2025 fase 1 (De Enk, De Boerderij en de Dernhorstlaan) bouwrijp maken en starten met de verkoop. Vooruitlopend op deze fase informeren wij de omgeving over de inrichtingstekeningen van de openbare ruimte.
Beoogd effect	Het woningbouwplan zorgt voor noodzakelijke huisvesting en minder druk op de woningmarkt in Twello.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen en stimuleringsleningen en verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Regio Stedendriehoek	De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm én een gebied. De Wgr-regeling wordt aangepast waardoor met één organisatie (nu nog twee) wordt gewerkt. De Strategische Board vormt vanuit de samenwerking van de 3 o's (onderwijs, ondernemers en overheid) een onafhankelijk adviesorgaan. De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Wonen & Bouwen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	985	COELO, Groningen
Wonen & Bouwen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	1009	COELO, Groningen
Wonen & bouwen	WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen in euro's.	455.000	CBS
Wonen & Bouwen	Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.	89,6%	CBS
Grondexploitatie	Nieuwbouw woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	10	ABF Systeem Woningvoorraad

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
8-1 Ruimte en leefomgeving	1.859.971	2.114.157	2.141.956	1.991.940	1.991.940	1.991.940
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventer)	1.867.006	7.703.265	15.081.013	7.306.641	4.683.306	6.353.567
8-3 Wonen en bouwen	1.419.461	2.784.251	1.511.783	1.510.624	1.486.919	1.486.907
Totaal lasten	5.146.438	12.601.673	18.734.752	10.809.205	8.162.165	9.832.414
8-1 Ruimte en leefomgeving	303.755	107.020	98.023	98.023	98.023	98.023
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventer)	1.821.918	7.688.948	15.081.013	7.306.641	4.683.306	6.353.567
8-3 Wonen en bouwen	1.595.669	1.109.709	1.146.441	1.146.441	1.146.441	1.146.441
Totaal baten	3.721.342	8.905.677	16.325.477	8.551.105	5.927.770	7.598.031
Totaal saldo baten en lasten	-1.425.096	-3.695.996	-2.409.275	-2.258.100	-2.234.395	-2.234.383
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	670.286	1.497.130	75.000	-	-	-
Geraamde resultaat	-754.810	-2.198.866	-2.334.275	-2.258.100	-2.234.395	-2.234.383

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

8-1 Ruimtelijke ordening

Meer toegerekende salarislasten zorgen voor een toename van de lasten.

8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

De grondexploitatie is budgettair neutraal verwerkt in de begroting; de lasten zijn gelijk aan de baten. Naast een verhoogde raming voor 'Nieuwe Basselt en Fliertlanden' zijn ook 'Hietweideweg Jupiter Twello' en 'Winkler Prins Voorst' opgenomen.

8-3 Wonen en bouwen

In 2024 opgenomen investeringen voor 'Transitie fysiek domein omgevingswet', 'Regionale Energie Strategie', 'Stationsgebieden woondeal Twello Klarenbeek' en 'Woningbouw in de kernen' veroorzaken het verschil in lasten.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Totaal Bouwend Voorst	2025-2028	0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Wijk- en dorppontwikkelfonds	492.017	492.017	492.017	482.017	492.017
Vereveningsfonds sociale woningbouw	578.561	318.561	318.561	318.561	318.561
Totaal reserves	1.070.578	1.110.578	1.110.578	1.110.578	1.110.578
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

Toelichting:

Reserves

Wijk- en dorppontwikkelfonds

Dit fonds geeft dekking aan investeringen met betrekking tot initiatieven op het gebied van de leefbaarheid.

Het resterende bedrag ter hoogte van € 492.017 is beschikbaar om uitvoering te geven aan de motie 'Verduurzamen doen we samen'. Wij gaan met IJsseldal Wonen in overleg om dit in te zetten voor verduurzaming van sociale huurwoningen. Hierover hebben wij u met een raadsmededeling geïnformeerd.

Vereveningsfonds sociale woningbouw

Dit fonds is opgericht om verevening mogelijk te maken, indien er bij een ontwikkeling geen of te weinig sociale woningbouw in het plan is opgenomen. Het budget kan worden ingezet bij een project, dat door de bouw van (een extra aantal) sociale woningen financieel niet sluitend is.

Bij raadsbesluit van 8 juli 2024 is voor de woningbouwlocatie Winkler Prins Voorst een bedrag van € 300.000 begroot om te onttrekken uit het fonds. Hiermee is het plan economisch gezien uitvoerbaar.

3.2 Mooi Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Voorst ligt centraal tussen drie grotere steden, met een goed wegennet en OV-verbindingen. Het spoor zorgt voor een goede bereikbaarheid van Apeldoorn, Deventer en Zutphen en achterliggende gebieden.

De gemeente Voorst heeft een belangrijke opgave met betrekking tot de energietransitie en het vergroten van de biodiversiteit. De klimaatverandering stelt ons voor nieuwe uitdagingen die onze huidige inwoners én de volgende generaties raken. Niets doen is geen optie.

Verkeer en vervoer

Met de auto is Voorst goed bereikbaar, mede dankzij de A1. De snelweg zorgt echter soms ook voor drukte op kleinere wegen, wanneer automobilisten files vermijden en een binnendoorroute kiezen. Het intensieve gebruik van het wegennet zorgt ook voor geluidsoverlast en fijnstof. Een goede bereikbaarheid en doorstroming van autoverkeer is belangrijk.

Verkeer in Twello

De veiligheid op de H.W. Iordensweg en de afwikkeling van industrieverkeer vragen aandacht. Inzichtelijk moet worden welke factoren bijdragen aan de verkeersdruk in Twello en hierbij worden de verkeerssituaties bij basisscholen en sportaccommodaties meegenomen. Verder onderzoeken we fysieke oplossingsrichtingen en verkeersmaatregelen (bijvoorbeeld voor vrachtverkeer) en besluiten hierover na overleg met inwoners. De komende jaren worden er woningen gebouwd in Twello, wat vraagt om de aanleg van veel nieuwe wegen en een goede aansluiting op het bestaande wegennet.

Verkeersveiligheid in de dorpen en het buitengebied

In veel dorpen hebben inwoners zorgen over de verkeersveiligheid. Daarom kijken wij met inwoners zorgvuldig naar de oorzaken, met speciale aandacht voor de verkeersveiligheid van voetgangers en fietsers. Samen bepalen we waar welke maatregelen mogelijk en gepast zijn. Provinciale wegen zijn ook punt van zorg. De invloed van de gemeente op het provinciale verkeersbeleid is beperkt. We wenden onze invloed aan om de provincie deelgenoot te maken van bestaande zorgen en te stimuleren om samen de verkeersveiligheid te verbeteren.

Recreatieve routes

In 2024 dragen wij ook weer zorg voor een mooi kwalitatief aanbod van recreatieve fiets- en wandelroutes. Met budget vanuit de prioriteitennota zullen wij aan de slag gaan het uitrollen van het wandelnetwerk. In 2024 zullen dit voornamelijk voorbereidende werkzaamheden betreffen, zoals het in kaart brengen van de huidige wandelstructuur, overleggen met grondeigenaren en digitale werkzaamheden. Daarnaast gaan we de huidige wandel- en fietsstructuren in beeld brengen en onderzoeken waar er nog kansen liggen voor uitbreiding van de huidige wandel- en fietspaden. Uiteraard zal dit onderzoek rekening houden met de recreatieve behoeftes en belevingswaarden en met de balans tussen natuur en leefbaarheid. Daarnaast wordt er in 2024 verder gewerkt aan de ontwikkeling van een klompenpad in Wilp-Achterhoek.

Openbaar vervoer

Het spoor zorgt ervoor dat Voorst goed en snel bereikbaar is, de trein brengt inwoners snel in andere delen van het land. Wel baart het goederenvervoer en de veiligheid bij overgangen sommige inwoners zorgen.

Het is van groot belang dat stations en het netwerk van bussen goed op elkaar aan blijven sluiten. We willen de behoefte van gebruik van het openbaar vervoer monitoren in samenwerking met provincie en vervoerders. De gemeente blijft hierover in gesprek met inwoners en houdt het onderwerp op de agenda van de provincie.

Doelgroepenvervoer

Bijzondere aandacht hebben wij voor het doelgroepenvervoer. Omdat het hier vaak maatwerk betreft, en de kwetsbaarheid van sommige gebruikers hoog is, volgen wij dit intensief.

Samen met inwoners

We betrekken inwoners bij planvorming van de afwikkeling van verkeer in hun directe omgeving, waarbij de gemeente de gevolgen van verschillende opties duidelijk in kaart brengt. De discussie over dit soort vraagstukken zien wij tijdens ontwikkelplannen in de dorpen al regelmatig ontstaan. We willen de dialoog graag op gang houden.

Wij willen milieuvriendelijke vormen van vervoer stimuleren en het voor inwoners makkelijk maken om te kiezen voor milieuvriendelijke vormen van vervoer.

Duurzaamheid en milieubeheer

Visie op grondgebruik

Wonen, werken, recreatie, circulaire landbouw en de energietransitie leggen allemaal een claim op de beschikbare grond binnen de gemeente Voorst. Waar is ruimte voor welke opgave? Daarnaast zien wij dat gemeenten om Voorst heen plannen (willen) ontwikkelen aan onze gemeentegrenzen. Dit alles vraagt voor Voorst om een visie op het grondgebruik, die de kwaliteit van het unieke Voorster landschap bewaakt en waar mogelijk versterkt.

Circulaire landbouw

Een belangrijke partner en doelgroep bij het vergroten van de biodiversiteit is de agrarische sector. Wij willen stappen zetten naar een circulaire landbouw. Wij realiseren ons dat de agrarische sector onderdeel is van een mondiaal krachtenveld. Naast het vergroten van de biodiversiteit en het ontwikkelen van circulaire landbouw is het van belang dat de agrarische ondernemer een goed inkomen kan verdienen. Wij willen met de sector in gesprek om te bespreken wat er nodig is om deze belangen te verenigen. De koers is duidelijk, de weg maken we samen.

Circulaire economie

Materialen zijn schaars en kostbaar. Daarom onderzoeken we hoe we circulariteit kunnen stimuleren. Afval kan in veel gevallen weer een grondstof zijn. We onderzoeken hoe we inleverpunten beter bereikbaar kunnen maken voor inwoners. We werken toe naar een circulaire economie.

Energietransitie

Wij vinden het belangrijk dat de energietransitie voor iedereen betaalbaar is, waarbij de baten en de lasten eerlijk worden verdeeld. Terugdringen van het energieverbruik is hier een belangrijke factor. We gaan vol inzetten op energiebesparing, met inzet van geld dat het Rijk daar naar verwachting voor beschikbaar stelt.

Met inwoners, wijken, agrariërs en bedrijven gaan graag wij in gesprek om te kijken in hoeverre zij zelfvoorzienend kunnen worden in hun energieverbruik. De opmars van de elektrische auto stimuleren wij, daarom willen wij versnellen met de aanleg van laadpalen. We bouwen verder met de Voorster energiestrategie, waarin de

rol voor zonne-energie en windenergie verder uitgewerkt wordt. Bij het benutten en uitbouwen van duurzame energiebronnen is draagvlak in de samenleving een belangrijk aandachtspunt.

Openbaar groen

Biodiversiteit

Wij willen de biodiversiteit vergroten. Dit is een verantwoordelijkheid voor nu, naar de volgende generaties toe. Het vastgestelde programma Groen van de gemeente Voorst geeft hier een mooie aanzet toe en dit gaan wij dan ook uitvoeren. We stimuleren groene schoolpleinen, om bewustwording bij kinderen te vergroten en een gezonde leeromgeving te creëren.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Activiteiten

Verkeer en vervoer

Verbetering verkeersveiligheid	
Inhoud	<p>Op grond van het Programma Mobiliteit staat het verbeteren van verkeersveiligheid hoog op de agenda. De volgende activiteiten worden de komende jaren uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Stimuleren fietsgebruik;▪ Verlichting bij zebrapaden optimaliseren;▪ Verkeersveiligheid verbeteren voor fietsers door fysieke maatregelen Bandijk Terwolde (2025);▪ Verkeersveiligheid verbeteren voor fietsers door fysieke maatregelen De Zanden Teuge (2025);▪ Uitvoeren lokale campagnekalender verkeersveiligheid (campagnes gericht op de verkeersveiligheidsthema's alcoholmisbruik, afleiding in het verkeer, snelheid en fietsverlichting);▪ Inrichten van verkeersveilige schoolomgevingen o.a. door het instellen van schoolzones en het uitvoeren van de landelijke campagne "onze scholen zijn weer begonnen";▪ Bredere inzet van snelheidsdisplays als communicatiemiddel voor het snelheidsgedrag van bestuurders. <p>Ook werken wij samen met de provincie aan verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid op provinciale wegen. De volgende activiteiten worden de komende jaren uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Aanleg vrijliggend fietspad Wilpsedijk tussen Wilp en Steenenkamer;▪ Verkeersveiligheid Wilp in kader van groot onderhoud N790/N791
Beoogd effect	Verbeteren van de veiligheid op de weg en op het spoor, van de (regionale) bereikbaarheid voor een goed vestigingsklimaat en van de leefbaarheid en het woonklimaat in Twello.

Kwaliteitsverbetering omgeving A1-verbreding	
Inhoud	<p>Door Rijkswaterstaat wordt samen met de provincies Gelderland en Overijssel en de regio Stedendriehoek gewerkt aan de verbreding van de A1 tussen Apeldoorn en Azelo. Hierbij wordt het gedeelte van de A1 dat door de gemeente Voorst loopt verbreed naar 2x4 rijstroken. Dit heeft gevolgen voor de inpassing van de A1 in onze gemeente. Fase 1 is inmiddels voltooid. Fase 2 loopt vanaf Apeldoorn tot de afslag Twello/Posterenk en loopt in de periode van 2021 tot 2025. Voor een goede inpassing van de verbreding voeren wij de komende jaren enkele landschappelijke projecten uit. Deze projecten, waaronder de Poort van Twello, de onderdoorgang Grootte Wetering, Gebiedsopgave Wilp-Achterhoek, A1 miljoen bomen, landschapvisie Posterenk en de ontwikkeling van het klompenpad Posterenk worden in samenwerking met Rijkswaterstaat, de provincie, het waterschap, landschapsbeheer Gelderland, de gemeente Apeldoorn en de omgeving voorbereid en uitgevoerd.</p> <p>In 2023 heeft u besloten om extra middelen beschikbaar te stellen voor de aanleg van een rotonde nabij Posterenk ter verbetering van de verkeersveiligheid. Samen met aannemer Heijmans is het proces richting uitvoering in periode 2024/2025 daarvoor opgestart. De uitvoering van de rotonde wordt gefaseerd uitgevoerd in 2024 en 2025.</p>
Beoogd effect	Het met deze werkzaamheden realiseren van een kwaliteitsverbetering voor de fysieke leefomgeving bovenop de plannen voor een betere verkeersdoorstroming.

Verbetering fietsroutes (fietsnelwegen)	
Inhoud	<p>In 2015 is door de regio Stedendriehoek, inclusief de gemeente Voorst, een "go" uitgesproken voor de regionale snelfietsroute Apeldoorn-Twello-Deventer (F344). Het Voorster deel van deze route is klaar. De Woudweg is - zowel binnen als buiten de bebouwde kom van Teuge - ingericht als fietsstraat. De resterende opgaven zitten in het verbreden van de fietspaden langs de provinciale weg N344 en het bieden van een oplossing voor het smalle fietspad op de spoorbrug in Deventer. De Provincie Gelderland en gemeente Deventer zijn initiatiefnemer voor deze vervolgonderzoeken, wij worden hierbij betrokken voor zover het de aansluitingen op ons grondgebied betreft.</p> <p>Door de regio Stedendriehoek is in 2024 de regionale fietsvisie geactualiseerd. Deze visie gaat in op het doel en de eisen voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur tussen de kernen en in steden en dorpen in de Stedendriehoek. Hierbij wordt een relatie gelegd met de ruimtelijke ontwikkeling in de regio (woningbouw, bedrijventerreinen) en de omschakeling naar Andere Mobiliteit (mobiliteitstransitie). Ook gaat de visie in op het stimuleren van het fietsgebruik in brede zin door middel van gedragsbeïnvloeding. De geactualiseerde regionale fietsvisie wordt ter vaststelling aangeboden aan de raad.</p> <p>Wij nemen deel aan de regionale fietsstimuleringscampagne van de Regio Stedendriehoek. Doel van de campagne is om reizigers te verleiden om vaker te kiezen voor de fiets m.n. op korte afstanden. Voor de campagne worden communicatiemiddelen en gedragsinterventies ontwikkeld.</p>
Beoogd effect	Het verbeteren van de (snel)fietsroutes om zodoende het fietsgebruik te stimuleren.

Verkeer in Twello	
Inhoud	<p>In 2023 is gewerkt aan een plan van aanpak om te komen tot een nieuw verkeersplan voor Twello. In 2024 voerden wij het plan van aanpak uit om tot een nieuw verkeersplan te komen. Dit start met een Koersnota waarin wij op hoofdlijnen een richting voorstellen voor de verdere uitwerking van het verkeersplan. De Koersnota leggen wij in 2024 voor aan de gemeenteraad, om vervolgens het definitieve verkeersplan inclusief een uitvoeringsprogramma uit te werken en in 2025 aan te bieden ter besluitvorming. Dit alles doen wij met betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.</p>
Beoogd effect	Het realiseren van een veilige en optimale verkeersafwikkeling in Twello.

Openbaar vervoer

Verbetering openbaar vervoer	
Inhoud	<p>Gedeputeerde Staten (Provincie Gelderland) dragen zorg voor de coördinatie en afstemming van het openbaar vervoer in de provincie (conform Wet personenvervoer 2000). De provincie Gelderland is concessieverlener van de concessie IJssel-Vecht, waar gemeente Voorst onder valt. Deze concessie is gegund aan vervoerder EBS. EBS verzorgt vanaf december 2022 het busvervoer in het noordelijk deel van de Veluwe en Midden-Overijssel. Gemeenten worden door de provincie betrokken bij de implementatie en uitvoering van de concessie. Als gevolg van oplopende exploitatietekorten in het OV is het onzeker of het OV-aanbod zoals we dat nu kennen op lange termijn in stand kan blijven. Voor de korte termijn (2023/2024) zijn door Provinciale Staten extra middelen beschikbaar gesteld om het tekort in de exploitatie te dichten. Inzet voor de lange termijn is het intensiveren van de lobby van Provincies richting het Rijk om meer geld beschikbaar te stellen voor het openbaar vervoer in Nederland</p>
Beoogd effect	Het behouden van het openbaar vervoer in de gemeente Voorst en de regio Stedendriehoek en waar mogelijk het vervoersaanbod verbeteren.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Aanleg recreatieve route en natuurvriendelijke oever De Fliert	
Inhoud	<p>In samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe zijn wij een project gestart om tussen de Voordersteeg en de Vermeersweg een fietsroute en een natuurvriendelijke oever langs de Fliert te realiseren. Het waterschap heeft reeds een natuurvriendelijke oever aangelegd. Vanwege bezwaren op de vergunning voor het fietspad langs de Fliert gaat de aanleg van een fietspad niet door. De raad is hierover met een raadsmededeling geïnformeerd.</p> <p>Wij zijn nog steeds in overleg met de belangengroep Fliert Natuurlijk, Stichting IJssellandschap en enkele aanliggende eigenaren om te onderzoeken op welke wijze een wandelpad kan worden gecreëerd met inachtneming van diverse belangen (mens en natuur). De noordelijke verbinding/aantakking van het wandelpad op de Vermeersweg is moeizaam te realiseren en vergt meer tijd. Een particulier wenst gebruik te maken van de tijdelijke beleidsregel rood voor groen. Een deel van de groene opgave wordt ingevuld door o.a. toevoegen van groen én aanleg van dit deel van het wandelpad. De uitvoerbaarheid van het 'rode' onderdeel van dit plan blijkt moeizaam. Mocht het noodzakelijk zijn om een alternatieve route te bedenken, dan pakken we dit gezamenlijk met de belangengroep Fliert en Stichting IJssellandschap op.</p>
Beoogd effect	Door deze ontwikkeling ontstaat er een aantrekkelijke wandelroute met ruimte voor landschapsherstel, natuurontwikkeling en ecologie.

Polder Nijbroek	
Inhoud	<p>De Polder Nijbroek is een nu nog relatief gaaf 14e eeuws cultuurlandschap dat het waard is te behouden en waar mogelijk te herstellen. Hiervoor is een gebiedsproces gestart in de lijn van het 'Weteringse Broek'. In dit proces wordt tevens gekeken naar een klimaatrobuuste inrichting en de mogelijkheden van 'energielandschap' als leverancier voor duurzame energie. Burgerparticipatie is uitgangspunt in dit proces, vier werkgroepen zijn bezig met diverse thema's. In 2025 vervolgen wij ons proces om samen met de stakeholders dit project verder concreet vorm te geven.</p> <p>Nadere ondersteuning voor dit project volgt uit de toekenning van de zogenaamde Erfgoed Deal vanuit Rijk en provincie. Deze financiële bijdrage is speciaal bedoeld voor projecten die op een 'erfgoedinclusieve' manier bijdragen aan het klimaatadaptief maken van polder Nijbroek. Ook dit onderdeel is inmiddels gestart en pakken we samen met de Nijbroekers en het Waterschap op. Een aantal particuliere initiatiefnemers koppelt zijn plannen aan de Erfgoed Deal en gaat gebruik maken van het tijdelijke Rood voor Groenbeleid waarbij sloop en nieuwbouw samengaat met natuurontwikkeling en landschapsherstel, passende bij de identiteit van de polder. We verwachten in 2025 een aantal projecten in uitvoering te hebben.</p>
Beoogd effect	Het verbinden van gebiedsambities en –kansen met individuele ambities van bewoners en ondernemers.

Recreatieve routes	
Inhoud	In 2025 werken we verder aan de uitrol van een wandelknooppuntennetwerk, waarmee de gemeente Voorst aansluit bij het uniforme wandelsysteem dat wordt uitgerold op de Veluwe en in de Provincie Gelderland. Dit is van belang om de recreatieve routevoorzieningen van de gemeente Voorst op peil te houden en te verbinden aan de buurgemeenten. Ook werken we in 2025 verder aan de ontwikkeling van een klompenpad in Wilp-Achterhoek
Beoogd effect	Instandhouden en uitbreiden van een kwalitatief aanbod van recreatieve fiets- en wandelroutes.

Biodiversiteit	
Inhoud	In november 2020 is het Programma Groen (2022 t/m 2025) vastgesteld en in 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Het uitvoeringsprogramma met bijbehorende planning is hierbij leidend. Door bij het beheer en nieuwe aanleg rekening te houden met de flora en fauna wordt een verhoging van de natuurwaarde en biodiversiteit bewerkstelligd. Naast dat het vergroting van biodiversiteit in onze gemeente is ingebed in het beheer van onze openbare ruimte, wordt het vergroten van biodiversiteit ook bij al onze ruimtelijke ontwikkelingen meegenomen (wonen, werken, Rood voor Groen, etc).
Beoogd effect	Het programma Groen beoogt een opwaardering van drie kernbegrippen; leefbaarheid, duurzaamheid en biodiversiteit. Hiermee houden we rekening bij al onze ingrepen in de openbare ruimte en proberen daar waar mogelijk anderen hier ook bewust van te maken.

Klimaat en energie

Klimaatadaptatie	
Inhoud	<p>Het klimaat verandert, hitte, droogte en wateroverlast komen vaker voor en het risico op overstromingen neemt toe. In het Programma Water (2020-2025) is opgenomen hoe we hierop willen anticiperen. Veel aandacht gaat uit naar het voorkomen van wateroverlast door heftige regenbuien binnen de bebouwde kom. Het rijk heeft in het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie een impulsregeling opgesteld. Hierbij wordt een financiële impuls gegeven om projecten te versnellen of te verbreden. Ook gemeente Voorst heeft hiervoor twee aanvragen gedaan. In 2023 is begonnen met parkeerterrein en de directe omgeving van het Barteldplein in Twello aan. Het parkeerterrein de Afslag in Twello is gestart in 2024. De tweede aanvraag omvat wegen in Wilp (2025) en Terwolde (2026/2027)</p> <p>Daarnaast wordt bij elke wegconstructie het regenwater van de riolering gehaald en worden nieuwbouwwijken volledig gescheiden aangelegd.</p>
Beoogd effect	Door het scheiden van regenwater en vuilwater neemt het risico op water-op-sstraat af, voegen we water toe aan de ondergrond en zijn riooloverstorten minder frequent en minder vervuילend.

Energiereductie	
Inhoud	<p>In 2025 voeren we het meerjaren isolatieprogramma koopwoningen van de gemeente Voorst verder uit (in 2024 is hier een start mee gemaakt). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie, waarmee inwoners subsidie voor het isoleren van de woning kunnen aanvragen. De focus ligt op het begeleiden van de inwoners tijdens het hele proces. Vanaf de eerste oriëntatie tot het uitvoeren van de isolatiemaatregelen door (lokale) isolatiebedrijven.</p> <p>Binnen het meerjaren isolatieprogramma koopwoningen zijn er drie doelgroepen, waaronder monumenten en inwoners met risico op energiearmoede. Om deze inwoners te stimuleren gebruik te maken van deze subsidie, zullen we in 2025 informatieavonden en inloopmomenten organiseren om inwoners actief te informeren over de mogelijkheden wat betreft het verduurzamen van de woning.</p> <p>Vanuit het Nationaal Isolatieprogramma wordt ook in 2025 ingezet op wijkaanpakken. Daarnaast worden er concrete plannen gemaakt om dorpen aardgasloos te maken met behulp van Wijkuitvoeringsplannen. Een belangrijk aandachtspunt bij het maken van de plannen is participatie, zoals ook beschreven in de Transitievisie Warmte.</p> <p>Bedrijven worden ook in 2025 geholpen met energiebesparing via advies en een korting op de energiescan van Burgers met Energie. Daarnaast blijft er ook toezicht op de wettelijke verplichting van bedrijven om energie te besparen.</p>
Beoogd effect	Energieneutrale gemeente waarbij er evenveel duurzame energie wordt opgewekt als dat er wordt gebruikt.

Uitvoering Transitievisie Warmte	
Inhoud	<p>Eind 2024 komen er resultaten van een haalbaarheidsonderzoek naar warmtenetten in Twello. Als de conclusies positief uitvallen, dan wordt deze optie in 2025 verder verkend en uitgewerkt, in nauw overleg met bewoners, IJsseldal Wonen en andere belanghebbenden.</p> <p>In 2024 wordt een wijkuitvoeringsplan gemaakt voor de Planetenbuurt in Twello. Eenmaal vastgesteld heeft de gemeente dan leerzame ervaring opgedaan met twee uitvoeringsplannen (Wilp en Planetenbuurt). Daarna worden geen nieuwe uitvoeringsplannen meer gemaakt. In plaats daarvan wordt in 2025 begonnen aan een warmteprogramma voor de hele gemeente, met daarin een maatwerk aanpak per dorp of buurt. Dat warmteprogramma is een landelijk verplichte actualisering van de Transitievisie Warmte uit 2022 en wordt in 2026 vastgesteld.</p> <p>Daarnaast wordt in 2025 gewerkt aan het verhogen van de organisatiegraad van bedrijven op Engelenburg, omdat het afbouwen van aardgasgebruik daar alleen mogelijk is als de bedrijven zich sterker hebben verenigd dan nu het geval is.</p> <p>Tot 2029 heeft de gemeente last van een overvol elektriciteitsnet, waardoor een snelle overstap van aardgas naar elektriciteit als warmtebron moet worden getemperd. Daarom zal de communicatie zich voorlopig sterker richten op betere isolatie van gebouwen en het installeren van hybride warmtepompen. Voor nieuwbouwprojecten wordt in 2025 gezocht naar technische oplossingen om de bouw mogelijk te maken, ondanks het feit dat een overvol elektriciteitsnet dat tot 2029 eigenlijk niet toestaat.</p> <p>In 2025 volgen ook meer gesprekken met boeren op de Voorster- en Wilpse klei om kansen voor biogasproductie (uit mestvergisting) te vergroten. Gebruik van biogas kan de regionale druk op het elektriciteitsnet verkleinen.</p>

	Communicatie van de gemeente over aardgasvrij wonen legde nadruk op de kernen Wilp en Steenenkamer, waar inmiddels steeds meer bewoners stappen zetten naar aardgasvrij (of aardgasarm) wonen. In 2025 verbreedt die communicatie zich naar alle dorpen en wijken met – voorlopig - nadruk op isolatie, hybride warmtepompen en lokale maatwerkoplossingen om stapsgewijs aardgasvrij te worden. In de communicatie wordt ook sterker ingezet op het delen van praktijkervaringen (testimonials) van bewoners in de buurt
Beoogd effect	Het doel is aardgasvrije wijken in 2050. In 2030 moet hierin een grote stap zijn gemaakt.

RES en VES

Inhoud	<p>De RES 1.0 is eind 2021 vastgesteld. Inmiddels is landelijk bepaald dat de RES 2.0 wordt gesplitst in een RES monitoring en een RES herijking. De RES monitoring is opgeleverd in juli 2023 en daarin staat de stand van zaken over het bod uit de RES 1.0. Als gevolg van meerdere omstandigheden (aanwezigheid Wespandief, netcongestie) loopt de uitvoering van het bod achter. In zijn algemeenheid is vastgesteld dat de benadering vanuit alleen opwek moet worden verbreed naar een meer integrale benadering van het volledige energiesysteem. Om hier inhoud aan te geven wordt een regionale energievisie opgesteld. Deze energievisie zal als basis dienen voor de herijking van de RES. De planning is om deze RES herijking in 2025 op te stellen en eind 2025 op te leveren. Naar verwachting zal de RES herijking nieuwe beleidskeuzes bevatten en als dat zo is dan zal deze ter vaststelling aan de raden worden voorgelegd. In dit proces is tevens ruimte voor participatie, waarbij vooral aandacht zal uitgaan naar het nieuwe inzicht van een integrale energievisie. Overwogen wordt om dit in Voorst te organiseren via een nieuwe ronde VES.</p> <p>De Voorster beleidsuitgangspunten Zonnevelden 2.0 zijn buiten werking gesteld om een brede evaluatie van het zonneveldenbeleid mogelijk te maken. Het feit dat eind 2022 duidelijk werd dat er sprake is van een fors netcongestieprobleem heeft mede de aanleiding gevormd. De wens tot herziening was reeds aanwezig vanuit de VES en de RES 1.0. De opzet is om de evaluatie van het zonneveldenbeleid mee te nemen in het proces van het Voorster Programma Landelijk Gebied. Dit programma krijgt 2024 gestalte en parallel daaraan wordt het nieuwe beleid voor zonnevelden geformuleerd. Dit beleid zal mede de Voorster inbreng bepalen in het proces van de herijking van de RES.</p>
Beoogd effect	Oplevering herijkte RES 2.0 in 2025 met input vanuit Voorst via een nieuwe ronde VES. Afhankelijk van de uitkomsten van het Programma Landelijk Gebied nieuw zonneveldenbeleid opstellen in 2024/ begin 2025.

Landbouw

Landbouwtransitie

Inhoud	<p>De keukentafelgesprekken zijn afgerond. In de periode november 2021 tot maart 2023 hebben 126 keukentafelgesprekken (KTG) plaats gevonden in de gemeente Voorst. Gesprekken met boeren en evt. partners door een vijftal onafhankelijk agrarisch coaches, op initiatief van de gemeente Voorst. Het doel van de gesprekken was ophalen en meedenken over wat leeft onder agrariërs; uitdagingen, en knelpunten.</p> <p>Een belangrijke aanbeveling is de wens van het aanstellen van een eerste aanspreekpunt voor agrariërs. Binnen de organisatie kan dit aanspreekpunt op zoek naar antwoorden op vragen van agrariërs. Het perspectief is toekomstbestendige duurzame landbouw. Inmiddels is de agrarisch bedrijfscontactfunctionaris actief. Inzet is om verbindingen te leggen en daar waar mogelijk de boeren te ondersteunen. Daarbij gaat het ook om verbindingen met processen die binnen de gemeente en de regio spelen.</p> <p>Vanuit de regio zitten wij bij de provincie aan tafel om via het spoor van het VLGG en regio-arrangementen te sturen op toekomstperspectief voor onze agrariërs. Daarnaast werken wij in meerdere projecten samen gericht op lokale producten, opwek van energie en natuurinclusieve landbouw.</p>
Beoogd effect	Toekomstperspectief agrarische sector..

Afval

Grondstoffenplan	
Inhoud	Op verschillende manieren wordt ingezet op kwalitatief betere grondstofstromen en een vermindering van het aantal kilo's restafval. In 2023 is een project gestart om de kwaliteit van PMD te verbeteren. Ook worden – naar aanleiding van een motie – proefwijken geselecteerd om vrijwillig omgekeerd inzamelen uit te proberen. Een voorstel is in 2023 aan de raad gepresenteerd. Met dit project wordt onderzocht wat de effecten zullen zijn op het aantal kilo's restafval. Maar ook of inwoners hiermee geholpen zijn (minder verkeersbewegingen, meer ruimte aan huis e.d.). Bovendien zijn de eerste stappen gezet richting een regionale aanpak voor het opzetten van circulaire ambachtscentra, waar grondstofhergebruik, sociale cohesie en educatie worden gecombineerd. Bovenstaande werkzaamheden zetten wij in 2025 voort
Beoogd effect	Duurzame omgang met grondstoffen.

Milieubeheer

Programma Milieu Afval en Duurzaamheid	
Inhoud	<p>Wij werken in 2025 verder aan de voorbereiding van het omgevingsplan, waarin de gemeente gebiedsspecifieke beleidsvrijheid krijgt in het vaststellen van milieuregels, bijvoorbeeld voor geluid en geur. In 2025 leggen wij de gemeenteraad hier een discussienota over voor.</p> <p>Wij gaan aan de slag met het 'Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)', waarin wij wegconstructieprojecten emissiearm gaan aanbesteden.</p> <p>Wij gaan door met lopende acties zoals, de 'Tegels eruit' actie, de inzameling van snoeihout in het buitengebied, het verstrekken van subsidies aan duurzame maatschappelijke initiatieven en het verstrekken van duurzaamheidsleningen aan inwoners en bedrijven.</p>
Beoogd effect	Uitvoeren Programma Milieu Afval en Duurzaamheid.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)	De OVIJ verzorgt, op basis van een gemeenschappelijke regeling, voor de gemeente Voorst meerdere (milieu)taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Tribuut belastingsamenwerking	Tribuut voert voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken.
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdwetvervoer.
NV Luchthaven Teuge	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen en stimuleringsleningen voor monumenten en verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Regio Stedendriehoek	De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm én een gebied. De Wgr-regeling wordt aangepast waardoor met één organisatie (nu nog twee) wordt gewerkt. De Strategische Board vormt vanuit de samenwerking van de 3 o's (onderwijs, ondernemers en overheid) een onafhankelijk adviesorgaan. De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.
Circulus	Circulus verzorgt het afvalbeheer voor acht gemeenten. Het gaat om Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem en Zutphen. Specialismen en kennis zijn bij Circulus goed geborgd. Ook biedt Circulus goede mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten.

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Afval	Fijn huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner per jaar (kg)	79	CBS
Milieubeheer	Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	87,6%	RWS

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
2-1 Verkeer en vervoer	3.996.623	3.895.536	3.892.651	3.952.587	3.929.582	3.979.757
2-2 Parkeren	96.838	139.493	136.259	136.259	136.259	136.259
5-5 Cultureel erfgoed	370.520	391.420	319.219	319.219	319.219	319.219
5-7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.562.243	2.885.451	2.287.605	2.287.565	2.287.425	2.287.386
7-2 Riolering	2.229.515	3.045.374	2.523.146	2.523.146	2.523.146	2.523.146
7-3 Afval	2.034.846	2.361.155	2.504.638	2.504.880	2.504.934	2.505.190
7-4 Milieubeheer	2.058.919	2.999.842	1.359.028	1.359.028	1.359.028	1.359.028
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	208.807	217.206	222.601	223.787	223.758	223.728
Totaal lasten	13.558.311	15.935.477	13.245.147	13.306.471	13.283.351	13.333.713
2-1 Verkeer en vervoer	159.009	186.730	73.371	73.371	73.371	73.371
5-5 Cultureel erfgoed	58.696	-	-	-	-	-
5-7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	250.545	432.260	199.740	199.740	199.740	199.740
7-2 Riolering	2.618.171	3.149.725	2.641.771	2.641.771	2.641.771	2.641.771
7-3 Afval	2.325.807	2.651.565	2.801.566	2.710.325	2.506.661	2.506.661
7-4 Milieubeheer	1.102.854	1.502.403	1.479	1.479	1.479	1.479
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	168.557	170.602	174.526	174.526	174.526	174.526
Totaal baten	6.683.639	8.093.285	5.892.453	5.801.212	5.597.548	5.597.548
Totaal saldo baten en lasten	-6.874.672	-7.842.192	-7.352.694	-7.505.259	-7.685.803	-7.736.165
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	487.079	1.122.310	209.080	209.134	160.134	160.134
Geraamde resultaat	-6.387.593	-6.719.882	-7.143.614	-7.296.125	-7.525.669	-7.576.031

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

2-1 Verkeer en vervoer

Meer toegerekende salarislasten en kapitaallasten (afschrijvingen en rente) zorgen voor hogere uitgaven.

2-2 Parkeren

Geen bijzonderheden.

5-5 Cultureel erfgoed

In 2024 heeft de Motie 'Monumentensubsidies' geleid tot een éénmalige verhoging van het budget voor het wegwerken van het bestaande stuwmeer van aanvragen monumentensubsidies.

5-7 Openbaar groen en recreatie

De lagere ramingen bij zowel de lasten als de baten (detacheringsvergoeding) zijn het gevolg van pensionering van een voormalig medewerker buitendienst.

7-2 Riolering

Hogere kapitaallasten (afschrijvingen en rente), minder toegerekende salarislasten en een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud en vervangingsinvesteringen rioleringen brengen per saldo iets hogere lasten met zich mee.

7-3 Afval

De bijdrage aan Circulus is door zowel het wegvallen van de inverdienkorting als het beëindigen van het voordelige contract met Ter Horst, fors verhoogd. Voor 2025 en 2026 (grotendeels) kan het tekort op afval financieel gedekt worden door de voorziening afval. Zie onder paragraaf lokale heffingen voor een nadere toelichting.

7-4 Milieubeheer

Naast de toegepaste index hebben meer toegerekende salarislasten iets hogere lasten tot gevolg.

7-5 Begraafplaatsen

Geen bijzonderheden.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Integraal Wegen Plan (IWP)	2025-2028	3.000.000	5.625	53.125	99.875	145.875
Duurzaamheid, stimuleringsregeling (geen kapitaallasten)	2025-2026	600.000	0	0	0	0
Programma Mobiliteit: De Zanden 30 km en fietsveiligheid (N344-Fokkerstraat)	2025	150.000	1.125	9.500	9.350	9.200

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Onderhouds Programma						
Speelvoorzieningen; onderhoud en vervanging (geen kapitaallasten; via voorziening)	2025-2028	182.060	0	0	0	0
Wegen: bermschade langs wegen buiten de bebouwde kom	2025-2028	100.000	188	1.771	3.329	4.863
Openbare verlichting: armaturen (inclusief versneld vervangen t/m 2026)	2025-2028	210.000	525	6.125	11.358	13.948
Openbare verlichting: lichtmasten	2025-2028	210.000	394	3.281	6.129	8.938
Riolering: onderzoek en advisering derden en waterplan	2025-2028	90.000	188	5.721	13.214	16.489
Riolering: rioolgemalen vervangen/renoveren	2025-2028	326.000	713	9.128	21.393	25.362
Riolering: vervanging drukriolering	2026-2028	120.000	0	300	3.651	7.001
Riolering: vervanging riolering	2025-2028	3.000.000	6.000	35.217	58.843	91.504
Riolering: milieumaatregelen en afkoppelen	2025-2028	2.850.000	4.500	27.819	52.639	84.106
Begraafplaats: Onderhoudsmaterieel	2025	16.430	123	1.314	1.290	1.265
Totaal Mooi Voorst	2025-2028	10.854.490	19.379	153.302	281.070	408.515

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
De Fliert	317.695	317.695	317.695	317.695	317.695
Totaal reserves	317.695	317.695	317.695	317.695	317.695
Speelvoorzieningen	7.911	11.096	31.831	8.841	1.851
Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering	20.411.425	20.993.909	21.513.380	21.966.271	22.390.680
Afvalstoffenheffing	578.569	203.664	0	0	0
Totaal voorzieningen	20.997.905	21.208.669	21.545.211	21.975.112	22.392.531

Standen per 31 december

Toelichting:

Reserves:

De Fliert

Deze reserve maakt het mogelijk om het Fliertdal, aan de oostkant van het nieuwbouwplan De Schaker, verder in te richten.

Vorzieningen:

Speelvoorzieningen

Deze voorziening egaliseert de kosten voor instandhouding van speeltoestellen. De voorziening is gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan uit 2024.

Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering

Deze voorziening egaliseert de lasten groot onderhoud en vervangingsinvesteringen van rioleringen. Het exploitatieresultaat van rioleringen wordt jaarlijks toegevoegd aan de voorziening. De voorziening heeft een directe relatie met het Programma Water 2020-2025.

Afvalstoffenheffing

De voorziening heeft een egaliserende werking voor het tarief afvalstoffenheffing.

Het positieve resultaat afval 2023 is toegevoegd aan de voorziening. Voor 2024 tot en met 2028 worden tekorten voor afval voorzien, die in 2025 en 2026 (gedeeltelijk) opgevangen worden door onttrekkingen uit de voorziening.

3.3 Bedrijvig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Er is een bijzondere balans in de gemeente Voorst: de beroepsbevolking is ongeveer even groot als het aantal banen. Dit zorgt voor een sterke economie met veel werkgelegenheid. Voorst heeft grote én kleine bedrijven, boerenbedrijven en een sterke recreatiesector. Luchthaven Teuge, recreatiegebied Bussloo, de uiterwaarden van de IJssel en het prachtige buitengebied bieden afwisselende mogelijkheden voor dagjes uit of een kort verblijf in de natuur.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrijven zijn belangrijk voor de levendigheid in alle dorpen. Voorst kent veel innovatieve familiebedrijven met een sterke lokale binding. We willen de bedrijven in Voorst graag behouden en het werkklimaat versterken. Dit doen we door vitale en aantrekkelijke bedrijventerreinen te creëren. Daarbij onderzoeken we de toekomstbestendigheid van bestaande bedrijventerreinen. We kijken voor de toekomst naar ruimte voor nieuwe bedrijvigheid, om startende en bestaande ondernemers de ruimte te bieden.

Economische promotie

Voorst is een prachtige plek om te recreëren. Een groeiend aantal bedrijven richt zich op recreatie en verblijf. Plekken voor toerisme en verblijfsrecreatie zorgen voor levendigheid en vertier en zijn belangrijk. Qua uitstraling moeten de locaties passen bij het landschap en de schaal van Voorst, met een balans tussen recreatie en het landschap. We ondersteunen initiatieven op het gebied van kleinschalige (boeren)campings en camperplekken om ons mooie landschap en streekproducten op de kaart te zetten.

Vliegveld Teuge

De impact van vliegveld Teuge hangt nauw samen met de ontwikkelingen in Lelystad. De coalitie volgt de ontwikkelingen op Rijksniveau, regionaal en provinciaal niveau nauwgezet. Ook voor vliegveld Teuge geldt dat er balans moet zijn tussen het economische en recreatieve belang, en het effect van het vliegveld op omwonenden. Wij zorgen voor een optimale informatie over de actuele ontwikkelingen en stemmen af met inwoners over onze opstelling en inzet richting provinciale en landelijke spelers.

Landbouw

We zijn trots op onze boerenbedrijven en de mooie streekproducten van Voorst. We willen boeren de kans geven om een goed inkomen te verdienen met hun bedrijf, met oog voor de omgeving, diversiteit van het landschap, energie, brandveiligheid en dierenwelzijn. We bevorderen de dialoog over ruimtegebruik in het buitengebied, en over het spanningsveld tussen wonen, werken en recreëren.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Vitale en aantrekkelijke bedrijventerreinen	
Inhoud	<p>Voor de bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt ontwikkelen wij met betrokkenheid van ondernemers, pandeigenaren en bewoners een visie voor een toekomstbestendig terrein. In 2025 hopen wij uitvoering te geven aan een vastgestelde visie samen met de betrokken partijen op Nijverheid en 't Belt. Op bedrijventerrein Engelenburg werkt de Vereniging Parkmanagement Voorst aan een verdere professionalisering van de samenwerking en wordt in 2025 verder gewerkt aan de uitrol van parkmanagement voor de andere bedrijventerreinen. Met de dorpen en solitair gelegen bedrijven blijven we in gesprek over toekomstige behoeften en ontwikkelingen. Om die reden maken wij in 2024 een gebiedsvisie voor het gebied rondom De Kar. Daarnaast zijn we in 2024 gestart met een locatiestudie voor de ontwikkeling van een nieuw, lokaal bedrijventerrein en willen in 2025 starten met de planuitwerking voor deze nieuwe locatie.</p> <p>Het Regionaal programma Werklocaties wordt in 2024 geactualiseerd en zal inzicht geven in de actuele vraag naar bedrijventerreinareaal in onze gemeente en de buurgemeenten. De uitkomst van de acties, lokale en regionale ontwikkelingen en het overleg met het bedrijfsleven, buurgemeente(n) en provincie vormen de basis voor de verkenning in 2024 naar mogelijke locaties voor nieuw bedrijventerrein. In 2024 zijn we daarnaast gestart met de uitwerking van het voorbereidingsbesluit kleine bedrijfsunits uit 2023 voor alle bedrijventerreinen binnen de gemeente Voorst, in 2025 willen we zorgen dat het voorbereidingsbesluit is omgezet in een wijziging van het omgevingsplan.</p>
Beoogd effect	Toekomstbestendige, vitale bedrijventerreinen met een aantrekkelijk vestigingsklimaat en voldoende bedrijventerreinareaal voor de toekomst in de gemeente Voorst creëren.

Ontwikkelplan Luchthaven Teuge	
Inhoud	<p>De N.V. Luchthaven Teuge wil het verouderde middengebied van het luchthaventerrein upgraden en 4,6 hectare aan de westkant herbesteden en inrichten als nieuw luchthavengebonden bedrijventerrein. Om dit te realiseren is de luchthaven – ondersteund door de aandeelhoudende gemeenten – bezig met een ontwikkelplan. Vanwege onze gemeentelijke rol in de ruimtelijke ordening en ons eigendom van de 4,6 hectare ontwikkelterrein nemen wij hierin meer regie. In 2025 gaan we hier met de luchthaven verder mee, met een duurzaam financieel gezonde toekomst als doel, dat opereert binnen de kaders van het Luchthavenbesluit Teuge</p>
Beoogd effect	Totstandkoming van het ontwikkelplan dat als onderlegger kan dienen voor een nieuw omgevingsplan voor een duurzaam financieel gezonde luchthaven.

3.4 Recreatie en toerisme

Evaluatie recreatie en toerisme	
Inhoud	<p>Een van de aanbevelingen uit de evaluatie recreatie en toerisme is het opstellen van een Programma Vrijtijdseconomie. Recreatie en toerisme speelt een belangrijke rol bij diverse ontwikkelingen in het landelijk gebied zoals onder andere de verstedelijkingsopgave met stedelijk uitloopegebied, leefbaarheid en de doorontwikkeling van de landbouw. Het is daarom van belang om als gemeente in 2025 te starten met het opstellen van een eigen visie/programma waarbij invulling wordt gegeven aan de vrijetijdseconomie van de gemeente Voorst. Voor dit programma is in de prioriteitennota 2024-2027 budget vrijgemaakt.</p> <p>In het samenwerkingsverband met de Veluwe werken we gezamenlijk aan de VeluweAgenda en in de brede samenwerking binnen de IJsselvallei wordt gewerkt aan de uitvoeringsfase van het Masterplan IJsselvallei. Beide agenda's hebben als doel de Veluwe en de IJsselvallei landschappelijk en toeristisch te versterken.</p> <p>We blijven toeristische ondernemers via ondernemersbijeenkomsten faciliteren in het onderling samenwerken en het ontwikkelen van arrangementen om de toerist langer te laten verblijven. In 2025 willen we de marketing en website van Bezoek Voorst verder ontwikkelen.</p>
Beoogd effect	De gemeente Voorst verder ontwikkelen en positioneren als toeristisch recreatieve bestemming ter versterking van de economie en leefbaarheid van de gemeente.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Regio Stedendriehoek	De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm én een gebied. De Wgr-regeling wordt aangepast waardoor met één organisatie (nu nog twee) wordt gewerkt. De Strategische Board vormt vanuit de samenwerking van de 3 o's (onderwijs, ondernemers en overheid) een onafhankelijk adviesorgaan. De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.
Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe / RGV Holding BV)	Het gemeenschappelijke belang voor wat betreft de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden op de Veluwe en in de randgebieden, rekening houdende met bescherming van het landschappelijke karakter.
NV Luchthaven Teuge	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	181	LISA
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Funciemenging	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	56,7%	LISA
Arbeidsparticipatie	Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	73,8%	CBS
Arbeidsparticipatie	Aantal reïntegratievoorzieningen	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	167,6	CBS
Arbeidsparticipatie	Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	961	LISA

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
3-1 Economische ontwikkelingen	372.752	796.131	589.578	589.578	589.578	589.578
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	577	577	1.731	1.731	1.731	1.731
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	8.138	38.693	45.769	45.769	45.769	45.769
3-4 Economische promotie	404.830	519.209	432.435	432.435	432.435	432.435
6-4 Begeleide participatie	2.553.262	2.540.300	2.105.175	2.105.175	2.105.175	2.105.175
6-5 Arbeidsparticipatie	1.051.702	1.384.615	1.719.568	1.694.970	1.675.886	1.677.594
Totaal lasten	4.391.261	5.279.525	4.894.256	4.869.658	4.850.574	4.852.282
3-1 Economische ontwikkelingen	108.557	46.230	-	-	-	-
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	60.414	67.860	69.421	69.421	69.421	69.421
3-4 Economische promotie	302.022	202.252	206.904	206.904	206.904	206.904
6-4 Begeleide participatie	584.159	503.155	514.135	514.135	514.135	514.135
Totaal baten	1.055.152	819.497	790.460	790.460	790.460	790.460
Totaal saldo baten en lasten	-3.336.109	-4.460.028	-4.103.796	-4.079.198	-4.060.114	-4.061.822
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	87.873	314.485	-	-	-	-
Geraamde resultaat	-3.248.236	-4.145.543	-4.103.796	-4.079.198	-4.060.114	-4.061.822

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

3-1 Economische ontwikkelingen

Minder toegerekende salariskosten en de in 2024 begrote investeringen 'Locatiestudie en -keuze bedrijventerrein', 'Ontwikkeling bedrijventerrein Nijverheid en 't Belt' leiden tot minder uitgaven in 2025.

3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Hier is sprake van hogere rentekosten door verhoging van her rentepercentage.

3-3 Bedrijfsloket en regelingen

De hogere dotatie aan de voorziening gebouwen is debet aan de stijging van lasten.

3-4 Economische promotie

Per saldo dalen de lasten door meer toegerekende salariskosten en de in 2024 opgenomen investeringen voor 'Programma vrijetijdseconomie', 'Leader-subsidie' en '80 jaar vrijheid'.

6-4 Begeleide participatie

Het verschil tussen de raming 2025 ten opzichte van 2024 is het gevolg van een verschuiving van personeelslasten binnen de taakvelden en een incidentele bijsturing vanuit de voorjaarsrapportage 2024.

6-5 Arbeidsparticipatie

De hogere raming in 2025 wordt veroorzaakt door een structurele verhoging van de integratie-uitkering Participatie vanuit het Rijk waardoor ook de lastenraming wordt bijgewerkt. Een andere oorzaak van de hogere uitgaven is een verschuiving binnen de personeelslasten ten opzichte van 2024 tussen de taakvelden.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Totaal Bedrijvig Voorst	2025-2028	0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Geen reserves	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaalvoorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

3.4 Gezond Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Binnen het Voorster verenigingsleven nemen sport, muziek en cultuur een belangrijke plaats in. Zij bieden meer dan alleen plezier en ontspanning. Sport en cultuur gaan overgewicht en sociaal isolement tegen, muziek stimuleert het leervermogen. De coalitie zet zich in voor de dingen die Voorst 'eigen' maken. De school vormt voor ieder kind een belangrijke basis. Het is daarom van groot belang dat scholen een veilige omgeving zijn, waar kinderen tot bloei kunnen komen. Voorst heeft een rijk aanbod aan basisonderwijs. Sommige scholen zitten krap in hun jasje, terwijl andere hun best moeten doen om voldoende leerlingen aan te trekken om te kunnen blijven bestaan. Voor beide ontwikkelingen hebben wij oog. Het is belangrijk om realistische prognoses te maken, om tijdig te anticiperen en met het onderwijs te overleggen over een goede verdeling en de juiste huisvesting.

Samenkracht en burgerparticipatie

Het verenigingsleven staat onder druk. Vrijwilligers worden steeds ouder en nieuwe vrijwilligers zijn moeilijk te vinden. Wij zetten ons in voor toekomstbestendige verenigingen. Met bestuurders overleggen wij waar knelpunten ontstaan en hoe deze kunnen worden opgelost. We maken gebruik van de (financiële) mogelijkheden vanuit het Rijk en de provincie door verenigingen op de mogelijkheden van tegemoetkomingen, fondsen en subsidies te wijzen.

Vluchtelingenwerk en -opvang

We voeren de jaarlijks opgelegde taakstelling voor de huisvesting van statushouders uit. Ook pakken we onze verantwoordelijkheid om invulling te geven aan opvang van extra nieuwkomers als daar door hogere overheden een beroep op wordt gedaan. Nieuwkomers worden ondersteund richting werk, behuizing en een verplicht inburgeringstraject. We spannen ons in om de woningen die naar de statushouders gaan vanuit de sociale woningbouw te compenseren met nieuwe woningen om de doorstroming in de woningmarkt te behouden.

Sportbeleid en activering

Veel inwoners van Voorst sporten en beleven daar veel plezier aan. Er zijn ook inwoners die daarbij een duwtje in de rug nodig hebben. Sportstimulering moet vooral gericht zijn op groepen die nu niet of nauwelijks bewegen en sporten. We willen openbare sportfaciliteiten om het bewegen en sporten zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk te maken. We willen dat geld dat bestemd is voor het activeren van groepen die niet of nauwelijks bewegen of sporten daar effectief terecht komen. Het jeugdsport- en cultuurfonds willen we verder promoten en ondersteunen. Het sport- en beweegakkoord versterken we graag en breiden we waar mogelijk uit.

Het is belangrijk dat dorpen beschikken over voldoende speel- en ontmoetingsplekken voor kinderen. Het is mooi om te zien dat maatschappelijke partners en ondernemers de krachten nu al bundelen, samen optrekken en mooie projecten realiseren. We leren graag van de kennis en ervaringen van deze groepen en stemmen vervolgens het beleid erop af.

Cultuur

Het rijke en gevarieerde cultuuraanbod is waardevol en willen wij graag behouden. Net als bij de sportverenigingen willen wij naast cultuurverenigingen gaan staan om samen te komen tot toekomstbestendigheid.

Dorpsfeesten, markten en evenementen brengen inwoners samen. Wij stimuleren dit en staan open voor nieuwe initiatieven. In het bijzonder willen wij de komende periode aandacht hebben voor de volkscultuur en de taal. Wij zetten ons ervoor in om het Nedersaksisch levend te houden, en gaan daarover in gesprek met het onderwijs. Organisatoren van evenementen vragen we om oog te hebben voor bijdragen in het dialect.

Maatwerkdienstverlening 18-

In Voorst houden we de lijnen tussen inwoners en professionals in zorg en welzijn graag kort. Zo krijgen inwoners snel de juiste hulp. Zorg bieden we met zo min mogelijk papierwerk en grote zorgvuldigheid. We streven naar één regisseur en één plan per gezin. Bij het uitvoeren van wet- en regelgeving redeneren wij vanuit het belang van de inwoners. Wij doen ons uiterste best om in contact te komen met moeilijk bereikbare doelgroepen.

Werken aan meer preventie en toegankelijke zorg is een doorlopend proces. Tegelijkertijd is er voor de gemeente beperkte keuzevrijheid. Wet- en regelgeving beperkt de beleidsvrijheid van de gemeente Voorst. Wij vinden dat maatwerkvoorzieningen uit de terecht moeten komen bij diegenen die dat het hardst nodig hebben en gaan graag in gesprek over de best passende oplossing bij een probleem. Als landelijke of regionale regelgeving botst met lokaal maatwerk, zoeken wij ruimte. We blijven het gesprek aangaan om inwoners de beste zorg te kunnen bieden en nemen de verantwoordelijkheid voor deze werkwijze.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Met het voor- en voerschoolse aanbod willen wij zoveel mogelijk kinderen bereiken. We willen ieder kind met dezelfde kansen laten beginnen aan hun schooltijd. Wij gaan hierover in gesprek met alle organisaties die uitvoering geven aan voor- en voerschoolse educatie (VVE). Naast leren is spelen en bewegen in en rond school belangrijk voor kinderen. Daarom letten wij ook op (groene) speelruimte rond scholen en overleggen wij over ondersteuning bij sport en spel. De coalitie heeft ook aandacht voor de luchtkwaliteit in klaslokalen.

Volksgezondheid

In gesprek gaan over bewegen, roken, alcohol, drugs, voeding en ontspanning kan gezondheidswinst opleveren. Wij willen samen met inwoners bespreken welke leefstijlelementen van invloed zijn op hun welbevinden en samen bepalen wat nodig is om dit te vergroten. Ook hier zoeken wij naar korte lijnen en een informele sfeer, bijvoorbeeld via de deelnemers van het beweeg- sport en preventieakkoord.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

4-2 Onderwijshuisvesting

Integraal huisvestingsplan onderwijs 2024-2027	
Inhoud	Het Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) voor elf scholen in onze gemeente is op 19 juni 2023 door u vastgesteld. Om het strategisch plan uit te kunnen voeren zijn er een aantal tussenstappen nodig. In 2024 is gestart met de haalbaarheidsstudies van vier scholen (0-5 jaar). Nadat de eerste vier scholen zijn afgerond komen nog zeven andere scholen in aanmerking voor nieuw- of verbouw.
Beoogd effect	Het IHP is een strategisch en beleidsrijk plan waarin een gezamenlijke visie wordt vastgesteld. Daarnaast geeft IHP inzicht in de huidige spreiding en staat van de onderwijshuisvesting en de verwachte noodzakelijke investeringen voor een toekomstbestendig onderwijs (huisvestings)landschap. De haalbaarheidsstudies met uitvoeringsvoorstel worden per project aan de raad voorgelegd ter besluitvorming. Met deze stappen werken wij toe naar een toekomstbestendig onderwijs (huisvestings)landschap.

4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	
Inhoud	<p>Gemeenten hebben in het Nationaal Programma Onderwijs een belangrijke rol gekregen voor het funderend onderwijs. Het budget heeft een looptijd tot en met schooljaar 2024-2025, en is bedoeld om samen met scholen, kinderopvang, (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere partijen verrijkende activiteiten aan te bieden. Op basis van behoeften in het Voorster lokale onderwijs hebben we afspraken gemaakt over de inzet van het gemeentelijke NPO budget. Het budget besteden we vooral aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het voorkomen/tegengaan van bijvoorbeeld faalangst.</p> <p>In 2025 zal het overgebleven budget worden gebruikt voor gerichte activiteiten die bijdragen aan het welzijn van leerlingen. Het (mentaal) welzijn van kinderen en jongeren staat zowel landelijk als lokaal op de agenda. Vanwege het tijdelijke karakter van het (gemeentelijke) NPO-budget, zijn er in 2025 gesprekken over hoe het onderwijs deze inzet wil/kan gaan bestendigen binnen de eigen organisatie.</p>
Beoogd effect	Vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen en het verkleinen van onderwijsachterstanden (als gevolg van de corona-maatregelen). De activiteiten vanuit dit programma worden in nauwe samenwerking met het onderwijsveld vormgegeven.

5-1 Sportbeleid en activering

Nieuwe visie op sporten en bewegen (onderdeel van afspraken in het IZA/GALA - zie ook programma Sociaal Voorst)	
Inhoud	<p>Begin 2025 willen we een nieuwe visie vaststellen op sporten en bewegen, parallel aan de ontwikkeling van een nieuwe kadernota sociaal domein. Input voor deze nieuwe visie wordt opgehaald bij sportverenigingen, ondernemende sportaanbieders, inwoners (via inwonerspanel) en uit bestaand onderzoek (van onder andere de GGD en NOC*NSF) en documenten als het lokaal sport- en beweegakkoord.</p> <p>In 2025 voeren de buurtsportcoaches sportstimuleringsactiviteiten en ondersteuning aan sportverenigingen uit vanuit stichting De Koepel (Voorst Actief) en stichting De Schaeck. Dit draagt tevens bij aan de doelen uit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) die sinds 2024 het Sportakkoord II hebben vervangen.</p>
Beoogd effect	<p>Sport, en en bewegen zijn onderdeel van een gezonde leefstijl. Het is goed voor de gezondheid en houdt mensen zowel fysiek als mentaal fit en vitaal. Daarnaast draagt sporten en bewegen bij aan het versterken van de sociale basis. Mensen ontmoeten elkaar en bouwen een sociaal netwerk op.</p> <p>Om mensen een leven lang te kunnen laten sporten zijn vitale sportverenigingen en ondernemende sportaanbieders van groot belang. Voorst Actief ondersteunt deze organisaties waar mogelijk om zo goed in te spelen op de maatschappelijke vraag.</p>

5-2 Sportaccommodaties

Energiepositief zwembad	
Inhoud	Met de motie Zwemmen geeft energie heeft u verzocht om een haalbaarheidsstudie naar een toekomstbestendig en duurzaam zwembad ter vervanging van het huidige zwembad de Schaeck. Het streven is een overgang naar zwembad dat energieneutraal is - of zelfs meer dan "nul op de

	meter". Daarbij hoor tevens een duurzame en toekomstbestendige exploitatie van het zwembad. Het haalbaarheidsonderzoek wordt in 2025 afgerond.
Beoogd effect	Uit de haalbaarheidsstudie komen aanbevelingen naar voren om te komen tot een renovatie van het huidige zwembad of nieuwbouw.

5-3 Cultuur

Voorster visie op cultuur	
Inhoud	In 2025 gaan we verder met het verder uitwerken van de Voorster visie op cultuur en de bijbehorende uitvoeringsagenda. Deze wordt gekoppeld aan het beleidskader cultuur dat onderdeel uitmaakt van de kadernota sociaal domein 2025-2028. Met het lokale veld hebben we in 2024 opgehaald wat de speerpunten voor cultuur moeten zijn voor de komende jaren. Hierbij valt te denken aan het verstevigen van het lokale veld zodat verenigingen elkaar weten te vinden en het inzetten op cultuur bij kinderen. Ook het inzetten van de cultuurcoach is onderdeel van de visie. Verder zijn er verkennende gesprekken met erfgoedinstellingen uit de gemeente Voorst om jeugd erfgoedlessen te geven waarbij de Voorster identiteit centraal staat.
Beoogd effect	Voorst beschikt over een degelijke en structurele culturele basis. Met de versterking van het culturele netwerk in Voorst, versterken we ook de lokale kunst- en culturele instellingen. De vorming van het beleidskader cultuur draagt bij aan de instandhouding, ontwikkeling en verspreiding van kunst en cultuur in Voorst.

6-1 Samenkracht en burgerparticipatie

Voldoende opvangplekken voor asielzoekers en Oekraïense ontheemden, en woonruimte voor statushouders	
Inhoud	<p>We onderscheiden drie verschillende vluchtelingen doelgroepen als het gaat om het bieden van opvang en huisvesting. Namelijk asielzoekers, Oekraïense ontheemden en statushouders.</p> <p>Per 1 februari 2024 is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) ingegaan. De gemeente Voorst heeft hiermee een wettelijke taakstelling gekregen voor het opvangen van 156 asielzoekers. Deze plekken moeten 1 juli 2025 gerealiseerd zijn. We vinden het van belang, ook vanwege humanitaire redenen, om invulling te geven aan deze wettelijke taakstelling.</p> <p>Sinds 2022 voorzien we ook Oekraïense ontheemden van opvang. De indicatieve taakstelling is verhoogd naar het opvangen van 196 opvangplekken, waar dit eerder 156 was. Het is een continue zoektocht naar opvanglocaties die we blijven voortzetten.</p> <p>Vanuit de Huisvestingswet 2014 is de gemeente verplicht om huisvesting te bieden aan statushouders. Ieder half jaar communiceert het Rijk de taakstelling huisvesting statushouders. Het behalen en uitvoeren ervan doen we samen met IJsseldal Wonen. In prestatieafspraken is vastgelegd dat woonruimten voor statushouders ter beschikking worden gesteld. Het vergt nauw overleg met IJsseldal Wonen om voldoende huisvesting te realiseren.</p> <p>Om de sociale woningvoorraad te ontlasten, zetten we ook in 2025 in op aankoop, verbouwing en verduurzaming van panden om extra huisvestings- dan wel opvangplekken te creëren.</p>
Beoogd effect	Statushouders krijgen passende huisvesting en Oekraïense ontheemden en asielzoekers worden van opvang voorzien.

6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Hervormingsagenda Jeugd	
Inhoud	<p>We willen voor onze jeugd die dat nodig heeft, en hun ouders, tijdige en goede zorg en ondersteuning op de juiste plek. We hebben daarbij oog zowel inhoud van de zorg als het kostenaspect.</p> <p>Vanuit de kadernota Sociaal Domein geven we in onze transformatieagenda en het uitvoeringsprogramma invulling aan de ontwikkeling van preventief aanbod voor jeugd. Hierbij werken we deels aan het omzetten van oude naar nieuwe inzet en deels aan nieuw aanbod. Met dit preventieve aanbod willen we vrij toegankelijke ondersteuning bieden voor onze inwoners waar tijdig en laagdrempelig gebruik van kan worden gemaakt.</p> <p>Daarnaast is er landelijk gewerkt aan de Hervormingsagenda Jeugd die in juni 2023 definitief is vastgesteld. De daarin beschreven aanpassingen van de jeugdwet worden echter nog verwacht, deze zijn nog niet gereed waardoor we nog niet op alle vlakken concrete stappen kunnen zetten.</p>
Beoogd effect	De uitwerking van de wetwijzigingen en instrumenten die gemeenten tot hun beschikking krijgen vanuit de Hervormingsagenda moet leiden tot een breder aanbod van collectieve en preventieve voorzieningen, die vrij toegankelijk zijn voor onze inwoners waar tijdig en laagdrempelig gebruik van

kan worden gemaakt. Een goede samenwerking met onderwijs en andere netwerkpartners moet hieraan bijdragen.

Ook heeft de Hervormingsagenda impact op de (inkoop)afspraken en werkwijze rondom de maatwerkvoorzieningen. Hiervoor zijn we in samenwerking met de andere regiogemeentes continu bezig met doorontwikkelen van onze inkoop en raamovereenkomst. Een voorbeeld daarvan is de aanpassingen in de regionale raamovereenkomst, om de samenwerking met de aanbieders te verbeteren en aan te laten sluiten bij de huidige ontwikkelingen. Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van de Essentiële Functies (de specialistische zorg voor een kleine groep jeugdigen met complexe problematiek waarbij de veiligheid en/ of ontwikkeling in gevaar is).

7-1 Volksgezondheid

Invoering van de Wams (Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein) en de ontwikkeling van de Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)	
Inhoud	In juli 2024 zou de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein (Wams) in werking treden. Deze datum is echter niet gehaald. Zodra de wet definitief is vastgesteld, naar verwachting eind 2024 of in de loop van 2025, starten we met de implementatie.
Beoogd effect	Deze wet maakt het mogelijk voor gemeenten om gegevens van inwoners vanuit meerdere afdelingen te verzamelen. Zo kunnen mensen met meervoudige problematiek beter geholpen worden. De Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE) helpt hierbij. Met AVE worden rollen en verantwoordelijkheden op verschillende niveaus afgesproken en belegd. Steeds meer gemeenten werken met AVE. Het Verbindend Landelijk Ondersteunings Team (VLOT) van de VNG ziet AVE als een belangrijk instrument om de samenwerking tussen zorg en veiligheid te verbeteren. Een van de aandachtspunten is het versterken van (de samenwerking binnen) de zorg- en veiligheidsketen.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
GGD Noord- en Oost-Gelderland	Het op adequate schaal behartigen van de openbare gezondheidszorg.
Stichting Archipel	Overkoepelende organisatie van 20 openbare basisscholen in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen met als doel het geven van openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 48 Wet op het Primair onderwijs dan wel artikel 51 Wet op de expertisecentra.
Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur	De Koepel draagt zorg voor een zo optimaal mogelijk en integraal aanbod van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, dat aansluit bij de continu veranderende behoeften van burgers.
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-, leerlingen-, Wmo-, en jeugdwetvervoer.

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Sportbeleid en activering	% Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van bevolking van 19 jaar en ouder.	47,2%	Gezondheidsmonitor CBS en RIVM
Maatwerkdienstverlening 18-	% kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	3%	Verwey Jonker Instituut
Samenkracht & burgerparticipatie	% Jeugdwerkloosheid	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	1%	Verwey Jonker Instituut
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	1%	DUO
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners 5-18 jaar.	1,6%	Ingrado
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners 5-18 jaar.	21	Ingrado
Maatwerkdienstverlening 18-	Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	10,1%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	1%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	0,3%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	1%	Verwey Jonker Instituut

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
4-2 Onderwijshuisvesting	1.133.242	1.382.693	1.148.965	1.441.106	1.886.943	2.749.400
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.404.862	1.496.506	1.556.768	1.556.768	1.556.768	1.556.768
5-1 Sportbeleid en activering	733.430	760.765	780.275	771.781	750.972	750.972
5-2 Sportaccommodaties	3.082.760	2.681.886	2.780.520	3.291.118	3.278.215	3.267.313
5-3 Cultuurpres. -prod. en -participatie	136.180	221.846	251.877	251.877	251.877	251.877
5-6 Media	479.847	491.993	487.446	487.446	487.446	487.446
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie	3.113.999	1.615.047	1.069.465	1.069.465	1.069.465	1.069.465
6-22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	1.498.263	1.691.668	1.396.831	1.415.936	1.389.594	1.389.594
6-751 Jeugdhulp ambuland lokaal	3.849.602	3.576.155	3.381.527	2.739.181	2.739.364	2.839.531
6-761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	1.449.818	1.483.200	1.417.314	1.417.314	1.417.314	1.417.314
6-762 Jeughulp met verblijf regionaal	16.580	82.400	84.295	84.295	84.295	84.295
6-763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	100.000	100.000	100.000	100.000
6-792 PGB Jeugd			275.667	275.667	275.667	275.667
6-821 Jeugdbescherming	321.467	349.166	404.146	401.979	402.155	402.316
6-822 Jeugdreclassering	16.304	72.100	73.758	73.758	73.758	73.758
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd			115.906	115.906	115.906	115.906
7-1 Volksgezondheid	1.192.209	1.445.946	1.565.755	1.535.611	1.507.497	1.507.497
Totaal lasten	18.428.563	17.351.371	16.890.515	17.029.208	17.387.236	18.339.119
4-2 Onderwijshuisvesting	13.931	42.112	39.215	39.215	39.215	39.215
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	170.395	248.863	51.530	51.530	51.530	51.530
5-1 Sportbeleid en activering	37.725	-	-	-	-	-
5-2 Sportaccommodaties	1.102.409	914.238	952.010	904.099	855.673	860.304
5-6 Media	30.957	25.015	-	-	-	-
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie	2.977.277	817.734	307.119	307.119	307.119	307.119
6-22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd	14.633	-	-	-	-	-
6-751 Jeugdhulp ambuland lokaal	6.814	-	-	-	-	-
7-1 Volksgezondheid	26.994	-	-	-	-	-
Totaal baten	4.381.135	2.047.962	1.349.874	1.301.963	1.253.537	1.258.168
Totaal saldo baten en lasten	-14.047.428	-15.303.409	-15.540.641	-15.727.245	-16.133.699	-17.080.951
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	195.651	472.849	107.305	169.820	169.820	169.820
Geraamde resultaat	-13.851.777	-14.830.560	-15.433.336	-15.557.425	-15.963.879	-16.911.131

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

4-2 Onderwijshuisvesting

Door het beschikbaar stellen van middelen voor de haalbaarheidsstudies van het integraal huisvestingsplan onderwijs 2024-2027 (hierna: IHP) is het bedrag in 2024 eenmalig verhoogd. In de begroting van 2025 vlakt de raming deze eerst weer af waarna de raming in de daaropvolgende jaren vervolgens weer zal stijgen. Oorzaak

hiervan zijn de indicatieve investeringskosten van de vier projecten uit de eerste termijn als genoemd in het IHP.

4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Het verschil tussen de raming 2025 ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door het actualiseren van de raming PlusOV voor de kosten van het leerlingenvervoer, conform de begroting 2025 van PlusOV. Verder komt het verschil door een verschuiving van de personeelslasten tussen taakvelden.

5-1 Sportbeleid en activering

Geen bijzonderheden (het verschil betreft indexering).

5-2 Sportaccommodaties

De per saldo gestegen lasten komen door minder dotatie aan de voorzieningen sportcomplexen en onderhoud gebouwen en meer afschrijving en rente (o.a. sportgebouw Twello). De geringe stijging van de baten is voornamelijk het gevolg van een eenmalige ontvangst t.g.v. de voorziening sportcomplexen.

5-3 Culturele presentatie, - productie en - participatie

Het verschil komt door een verschuiving van de personeelslasten tussen taakvelden.

5-6 Media

In de raming 2024 is de specifieke uitkering (spuk) Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) eenmalig verwerkt, dit maakt het verschil ten opzichte van de raming 2025.

6-1 Samenkracht en burgerparticipatie

Zowel aan de baten- als lastenkant zijn verschillen in de raming te zien tussen 2025 en 2024. Dit verschil komt omdat er in de raming 2024 de specifieke uitkeringen (spuk) Wet Inburgering is opgenomen en in de raming van 2025 nog niet. Dit volgt op een later moment als de beschikking van het Rijk binnen is gekomen.

6-22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd

Het verschil wordt door een verschuiving van de personeelslasten tussen taakvelden veroorzaakt.

6-751 Jeugdhulp ambulante lokaal

Geen bijzonderheden.

6-761 Jeugdhulp met verblijf lokaal

Geen bijzonderheden.

6-762 Jeugdhulp met verblijf regionaal

Geen bijzonderheden

6-763 Jeugdhulp met verblijf landelijk

Geen bijzonderheden.

6-792 PGB Jeugd

Geen bijzonderheden.

6-821 Jeugdbescherming

Het verschil komt door een verschuiving van de personeelslasten tussen taakvelden. Daarnaast is er in meicirculaire 2024 een bedrag toegevoegd voor werkdrukverlaging jeugdbescherming.

6-822 Jeugdreclassering

Geen bijzonderheden.

6.92 Coördinatie en beleid Jeugd

Geen bijzonderheden.

7-1 Volksgezondheid

De raming 2025 van de GGD is geactualiseerd en verwerkt op basis van de begroting 2025 van de GGD (gemeenschappelijke regeling) en er heeft een verschuiving plaatsgevonden van de personeelslasten tussen taakvelden. Daarnaast is het bedrag vanuit de prioriteitennota 2025-2028 verwerkt in de raming 2025 voor Invoering Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (Wams) & ontwikkeling Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Integraal huisvestingsplan onderwijs (prioriteitennota 2025-2028)	2026-2027	29.899.200	0	233.900	682.400	1.546.800
Sportgebouw Twello (prioriteitennota 2025-2028)	2025	9.125.000	68.500	615.000	605.000	595.000
MFA Terwolde	2025	1.598.000	11.985	74.500	74.500	74.500
Meerjaren Onderhouds Programma						
Groot onderhoud velden sportcomplexen (raming inclusief BTW, geen kapitaallasten; via voorziening)	2025-2028	473.092	0	0	0	0
Totaal Gezond Voorst	2025-2028	41.095.292	80.485	923.400	1.361.900	2.216.300

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Geen reserves	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Sportcomplexen	232.115	251.767	241.777	268.501	270.023
Lawa Mena	161.091	161.091	161.091	161.091	161.091
Totaal voorzieningen	393.206	412.858	402.868	429.592	431.114

Standen per 31 december

Toelichting:

Voorzieningen:

Sportcomplexen

Op basis van een jaarlijks geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan wordt de jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie bepaald. De huidige dotatie en de stand van de voorziening is voldoende om de komende 10 jaar de onderhoudslasten van de sportcomplexen te kunnen betalen.

Lawa Mena

Deze voorziening biedt dekking voor de door het rijk afgekochte onderhoudslasten aan het gebouw van Lawa Mena. De aanwending van het beschikbare bedrag is afhankelijk van aanvragen door de Stichting Lawa Mena.

3.5 Sociaal Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Wij vinden het belangrijk dat inwoners gelukkig en gezond kunnen wonen en leven in Voorst en dat iedereen mee kan doen aan de samenleving. Toch is meedoen niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn mensen in Voorst die financieel moeilijk rondkomen, leven met een beperking of moeite hebben met ouder worden. Anderen voelen zich eenzaam of ervaren druk omdat zij als mantelzorger voor een ander zorgen. Ook voor nieuwkomers is het soms moeilijk om te aarden in Voorst.

Wij zetten ons er voor in dat iedereen mee kan doen en vinden dat het beschikbare geld terecht moet komen bij de inwoners die dat het hardst nodig hebben. We bespreken met inwoners, hun netwerk en professionals welke acties het meest bijdragen aan geluk en gezondheid. Het model van positieve gezondheid vormt bij deze gesprekken het uitgangspunt.

Maatwerkdienstverlening 18+

Voorkomen is beter dan genezen. Investeren in gezondheid kan op termijn dure zorg voorkomen. Preventie begint bij het terugdringen van de kansenongelijkheid en zorgen voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie.

De bestaande netwerken in Voorst zijn belangrijk voor het welzijn van onze inwoners. Verenigingen, belangenorganisaties van de dorpen, kerken en vele andere maatschappelijke organisaties zorgen ervoor dat inwoners zich thuis voelen in hun buurt. De mensen uit deze netwerken zien vaak ook al snel wanneer het niet goed gaat met iemand. Wij willen ervoor zorgen dat deze sociale structuren intact blijven en waar nodig worden ondersteund. We helpen vrijwilligers hierbij met kennis en kunde.

In Voorst houden we de lijnen tussen inwoners en professionals in zorg en welzijn graag kort. Zo krijgen inwoners snel de juiste hulp. Zorg bieden we met zo min mogelijk papierwerk en grote zorgvuldigheid. We streven naar één regisseur en één plan per gezin. Bij het uitvoeren van wet- en regelgeving (Wmo, Participatiewet) redeneren wij vanuit het belang van de inwoners. Wij doen ons uiterste best om in contact te komen met moeilijk bereikbare doelgroepen.

Werken aan meer preventie en toegankelijke zorg is een doorlopend proces. Tegelijkertijd is er voor de gemeente beperkte keuzevrijheid. Wet- en regelgeving beperkt de beleidsvrijheid van de gemeente Voorst. Wij vinden dat maatwerkvoorzieningen uit de Wmo terecht moeten komen bij diegenen die dat het hardst nodig hebben en gaan graag in gesprek over de best passende oplossing bij een probleem. Als landelijke of regionale regelgeving botst met lokaal maatwerk, zoeken wij ruimte. We blijven het gesprek aangaan om inwoners de beste zorg te kunnen bieden en nemen de verantwoordelijkheid voor deze werkwijze.

Inkomensregelingen

Inwoners met problematische schulden lopen een grotere kans op gezondheidsrisico's. Financiële problemen belemmeren de aandacht voor andere zaken, zoals gezondheid en zorg. Wij vinden het belangrijk om schulden snel te signaleren en werken aan een optimale uitvoering van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

6-1 Samenkracht en burgerparticipatie

6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Integraal Zorg Akkoord (IZA)/Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)/Brede spuk	
Inhoud	<p>Voor de periode 2023-2026 ontvangen wij van het rijk middelen voor het stimuleren van sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis, als onderdeel van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hierin zoeken we uiteraard naar de verbinding met de kadernota Sociaal Domein en het bijbehorende uitvoeringsprogramma dat in 2025 wordt vastgesteld.</p> <p>Het IZA/GALA bevat meerdere hoofdthema's, die allen gericht zijn op het terugdringen van gezondheidsachterstanden, het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving, het versterken van de sociale basis, een gezondere leefstijl, vitaal ouder worden en verbetering van de mentale gezondheid en weerbaarheid. Al deze maatregelen moeten bijdragen aan een betere kwaliteit van leven en minder inzet van (maatwerk)zorg.</p>
Beoogd effect	In 2025 willen we dat bestaande ondersteuning nog beter wordt gevonden en benut. Naast bestaande activiteiten ontwikkelen we ook nieuwe activiteiten om inwoners te activeren. Hierin werken we samen met welzijnspartners, maar zoeken ook de samenwerking op met andere (regio)gemeentes.

6-3 Inkomensregelingen

Schuldhelpverlening beleid opnemen in kadernota sociaal domein 2025-2028	
Inhoud	<p>In 2024 is de Kadernota schuldhelpverlening 2020-2023 geëvalueerd. Deze nota heeft een vervolg nodig. Het onderdeel schuldhelpverlening wordt opgenomen in de kadernota Sociaal Domein 2025-2028. In het nieuwe beleid wordt rekening gehouden met de aanbevelingen uit de evaluatie.</p> <p>De vroegsignalering van schuldenproblematiek blijft belangrijk. Dankzij vroege opsporing van betalings-achterstanden kan de gemeente met de inwoner kijken of er (tijdelijk) ondersteuning nodig is om de financiële situatie op orde te houden. Hierdoor komen inwoners eerder in beeld, niet pas wanneer er schulden zijn ontstaan.</p>
Beoogd effect	We bieden kwalitatief goede en tijdige schuldhelpverlening aan inwoners die dit nodig hebben, en we zijn in staat om inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium te helpen. We komen tijdig in contact met de inwoner, informeren of er hulp nodig is en daar waar nodig samen kijken wat nodig is om (grotere) financiële problemen te voorkomen.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdwetvervoer.

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Inkomensregelingen	Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	172	CBS

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Maatwerkdienstverlening 18+	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten (per 10.000 inwoners).	700	CBS

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie	1.356.343	1.654.866	1.531.719	1.495.309	1.328.945	1.329.053
6-21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.615.277	1.727.809	1.987.545	1.973.770	1.973.770	1.973.770
6-3 Inkomensregelingen	7.201.516	6.066.642	6.144.896	6.139.184	6.139.184	6.139.184
6-60 Hulpmiddelen en diensten WMO	1.123.265	1.353.219	1.431.663	1.431.663	1.431.663	1.431.663
6-711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	3.143.279	3.226.621	3.300.833	3.300.833	3.300.833	3.300.833
6-712 Begeleiding (Wmo)	1.672.239	1.637.337	1.904.145	1.891.816	1.884.520	1.884.520
6-713 Dagbesteding (WMO)	526.149	628.300	642.751	642.751	642.751	642.751
6-714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)			2.107	2.107	2.107	2.107
6-791 PGB WMO	184.117	217.635	220.533	220.533	220.533	220.533
6-811 Beschermd wonen (Wmo)	26.780	47.738	48.836	48.836	48.836	48.836
6-812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	37.573	31.595	62.000	62.000	62.000	62.000
6.91 Coördinatie en beleid WMO			94.632	94.632	94.632	94.632
Totaal lasten	16.886.538	16.591.762	17.371.660	17.303.434	17.129.774	17.129.882
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie	452.948	630.241	445.241	363.333	50.000	50.000
6-21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	6.548	-	-	-	-	-
6-3 Inkomensregelingen	4.518.872	4.188.250	4.188.250	4.188.250	4.188.250	4.188.250
6-60 Hulpmiddelen en diensten WMO	6.045	16.931	17.172	17.172	17.172	17.172
6-712 Begeleiding (Wmo)	175.682	163.000	163.000	402.363	394.229	394.229
6-714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	11.359	-	-	-	-	-
6-811 Beschermd wonen (Wmo)	769.942	-	-	-	-	-
Totaal baten	5.941.396	4.998.422	4.813.663	4.971.118	4.649.651	4.649.651
Totaal saldo baten en lasten	-10.945.142	-11.593.340	-12.557.997	-12.332.316	-12.480.123	-12.480.231
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	582.639	244.339	24.699	24.699	24.699	24.699
Geraamde resultaat	-10.362.503	-11.349.001	-12.533.298	-12.307.617	-12.455.424	-12.455.532

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

6-1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het verschil tussen de raming 2025 ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door het actualiseren van de raming van PlusOV voor 2025 voor het onderdeel vraagafhankelijk vervoer c.q. regiotaxi. Verder is er een verschuiving van de personeelslasten tussen taakvelden. Het grootste verschil wordt veroorzaakt doordat er in de raming 2024 de Spuk Integraal Zorgakkoord (IZA) is verwerkt en dit bedrag zit nog niet in de raming 2025.

6-2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Het verschil wordt veroorzaakt door een verschuiving van de personeelslasten tussen taakvelden.

6-3 Inkomensregelingen

De verschuiving van personeelslasten tussen taakvelden en indexering zorgen voor het verschil in de raming tussen 2025 en 2024.

6-60 Hulpmiddelen en diensten WMO

Geen bijzonderheden (het verschil betreft indexering en verschuiving van personeelslasten).

6-711 Huishoudelijke hulp (Wmo)

Geen bijzonderheden (het verschil betreft indexering).

6-712 Begeleiding (Wmo)

Geen bijzonderheden.

6-713 Dagbesteding (WMO)

Geen bijzonderheden.

6-714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)

Geen bijzonderheden.

6-791 PGB WMO

Geen bijzonderheden.

6-811 Beschermd wonen (Wmo)

Geen bijzonderheden.

6-812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)

De verschuiving van personeelslasten tussen taakvelden en indexering zorgen voor het verschil in de raming tussen 2025 en 2024.

6.91 Coördinatie en beleid WMO

Geen bijzonderheden.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Totaal Sociaal Voorst	2025-2028	0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Geen reserves	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

3.6 Veilig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

Voorst wil een gemeente zijn waar inwoners en ondernemers zich veilig voelen. We zetten in op het voorkomen en bestrijden van criminaliteit en overlast. Daarnaast is er aandacht voor een veilige leefomgeving op het gebied van bouwen, milieu, evenementen en infrastructuur, én voor sociale veiligheid.

Openbare orde en veiligheid

Zorgen voor een veilig Voorst kunnen we niet alleen. Daarom werken we intensief samen met inwoners, organisaties en partners. In de rampenbestrijding doen we dat met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, waarin we samenwerken met 21 andere gemeenten.

Criminelen komen steeds vaker binnen via internet, en steeds minder vaak via de achterdeur. Samen met de politie werken we daarom aan de aanpak en bewustwording rondom digitale veiligheid.

Ondermijning

Een belangrijk thema rondom veiligheid is ondermijning in het landelijk gebied. We willen voorkomen dat agrariërs of bewoners van het buitengebied betrokken raken bij criminele activiteiten. Goede contacten, sociale veiligheid én bewustwording zijn hierbij essentieel. Een belangrijk speerpunt is zicht krijgen op de georganiseerde ondermijnende criminaliteit in Voorst. Dat doen we samen met politie en andere partners, zoals het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC).

De gemeente Voorst gebruikt het Bibob-beleid bij vastgoedtransacties, omgevingsvergunningen, subsidies en aanbestedingen. Dit om te voorkomen dat geld besteed wordt in Voorst, waarvan de herkomst niet te herleiden is.

Zorg en veiligheid

Een veilige omgeving begint bij goede contacten met de samenleving en tijdige zorg voor mensen die dat nodig hebben. Daarom is er goede afstemming tussen de beleidsterreinen zorg en veiligheid. Bijvoorbeeld om personen met verward gedrag de juiste hulp te bieden en daarmee overlast te voorkomen. We hebben korte lijnen met het wijk- en welzijnswerk, het jongerenwerk, gezondheidszorg, boa's en wijkagenten. We betrekken scholen, verenigingen en kerken bij een adequate aanpak. Samen met onze inwoners en veiligheidspartners zijn wij verantwoordelijk voor het veilig houden van Voorst.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Openbare orde en veiligheid

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland	
Inhoud	In 2025 werkt de VNOG verder aan de Toekomstvisie en de bijbehorende opdrachten die in 2020 zijn vastgesteld en in 2026 moeten zijn uitgevoerd en geborgd. Eind 2024 wordt er een nieuw risicoprofiel en een nieuw Beleidsplan vastgesteld voor de beleidsperiode 2025-2028. De plannen voor de nieuwe beleidsperiode blijven één op één aansluiten op de Toekomstvisie en opdrachten. Voor het nieuwe Beleidsplan 2025-2028 is gekeken naar (maatschappelijke) ontwikkelingen en trends. Daarbij is verkend met welke (nieuwe) uitdagingen de VNOG te maken krijgt, wat de samenleving gaat verwachten en hoe de VNOG zich hierbij kan positioneren. In het Beleidsplan zijn hiervoor vervolgens (nieuwe) speerpunten geformuleerd voor de komende beleidsperiode. De opvallendste wijzigingen in het risicobeeld zijn gerelateerd aan de klimaatveranderingen en onrust in de samenleving. Gelet op het veranderende klimaat en de Veluwe die zich grotendeels in VNOG bevindt, is natuurbrandbeheersing een belangrijk speerpunt voor 2025.
Beoogd effect	Door middel van een goed risicoprofiel, samen met een beleids- en dekkingsplan dat aansluit op de Toekomstvisie en opdrachten, wordt de VNOG een flexibele en slagvaardige organisatie. Dit zorgt er voor dat er in onze regio veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden en we goed voorbereid zijn op incidenten met een grote waarschijnlijkheid en/of een grote impact.

Ondermijning	
Inhoud	Op het gebied van ondermijning werken we intensief samen met de IJsselstreek-gemeenten. In 2024 hebben we gezamenlijk een aantal bewustwordingsacties georganiseerd. Dit gaan we in 2025 voortzetten. Onze focuspunten op het gebied van ondermijning zijn drugscriminaliteit, zorgfraude en mensenhandel. Deze onderwerpen willen we samen met de andere IJsselstreek-gemeenten aanpakken. Regionaal wordt in NOG gewerkt aan een ketenaanpak mensenhandel. We blijven ook in 2025 integrale controles en preventieve acties uitvoeren.
Beoogd effect	Aanpakken, terugdringen en voorkomen van ondermijning / ondermijnende criminaliteit in de gemeente Voorst.

Zorg en Veiligheid	
Inhoud	<p>We constateren de afgelopen jaren een toenemende verbinding tussen de beleidsvelden Zorg en Veiligheid, dit zetten we ook in 2025 voort. Ook regionaal zijn de beleidsterreinen steeds meer met elkaar verbonden. De regionale bestuurlijke stamtafel zorg-veiligheid blijft ook in 2025 bestaan. Met deze stamtafel werken we stapsgewijs toe naar een integrale sturingsvisie, een 'ronde' stamtafel en herijking van de regionale governance structuur (de ontwikkelagenda). Vaste elementen van de agenda zijn 'leren van elkaars perspectief', 'vormgeven integrale sturing' en 'anders werken op de strategische agenda'. In najaar 2025 wordt de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) regionaal uitgerold.</p> <p>Op het terrein van zorg en veiligheid wordt goed samengewerkt met zowel het Veiligheidshuis als Veilig Thuis. Veel pakken we in regionaal verband op, omdat de betrokken zorgpartners ook vaak in regioverband opereren. In het uitvoeringsplan, dat we samen met gemeente Zutphen, Lochem en Brummen opstellen, wordt een aantal concrete acties op het vlak van zorg en veiligheid genoemd die we in 2025 gaan uitvoeren</p>
Beoogd effect	Door bevordering van de samenwerking tussen zorg en veiligheid, komen we tot een betere integrale aanpak van vraagstukken die zich op het snijvlak van zorg en veiligheid bevinden.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	De VNOG voert de dagelijkse brandweerzorg uit. De brandweer op regioniveau zorgt onder andere voor de voorbereiding op rampen en calamiteiten, samen met de GHOR (geneeskundige hulpverlening in de regio). Hiervoor wordt samengewerkt met politie en de deelnemende gemeenten.

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Openbare orde en veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	1	CBS
Openbare orde en veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etcetera).	2,2	CBS
Openbare orde en veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	1,6	CBS
Openbare orde en veiligheid	Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners.	3,4	CBS
Openbare orde en veiligheid	Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	6,2	Bureau Halt

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	1.737.629	1.850.016	1.931.308	2.220.874	2.215.541	2.210.207
1-2 Openbare orde en veiligheid	485.465	505.047	566.260	566.260	566.260	566.260
Totaal lasten	2.223.094	2.355.063	2.497.568	2.787.134	2.781.801	2.776.467
1-2 Openbare orde en veiligheid	137.638	20.862	20.185	20.185	20.185	20.185
Totaal baten	137.638	20.862	20.185	20.185	20.185	20.185
Totaal saldo baten en lasten	-2.085.456	-2.334.201	-2.477.383	-2.766.949	-2.761.616	-2.756.282
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	89.000	89.000	37.500	327.100	321.800	316.500
Geraamde resultaat	-1.996.456	-2.245.201	-2.439.883	-2.439.849	-2.439.816	-2.439.782

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

1-1 Crisisbeheersing , Brandweer

Opname kapitaallasten voor nieuw te bouwen brandweerkazernes Terwolde en Voorst, verlaagde bijdrage aan het VNOG, hogere dotatie aan de voorziening gebouwen en opname exploitatielasten brandweerkazerne Zuiderlaan Twello brengen per saldo hogere lasten met zich mee.

1-2 Openbare orde en veiligheid

Het verschil in lasten wordt veroorzaakt door meer toegerekende salariskosten.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Brandweerkazerne Terwolde en Voorst (nieuwbouw) (prioriteitennota 2025-2028)	2025	5.000.000	37.500	327.100	321.800	316.500
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Totaal Veilig Voorst	2025-2028	5.000.000	37.500	327.100	321.800	316.500

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Geen reserves	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

3.7 Dienstverlenend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieakkoord 2022-2026)

De dorpen en buurtschappen vormen samen de gemeente Voorst. Wij hechten waarde aan een goede relatie met de dorpen. Dit betekent dat het bestuur zichtbaar en met regelmaat aanwezig wil zijn in iedere dorp. De gemeentelijke coördinator maatschappelijke initiatieven is een belangrijke schakel tussen inwoners en de gemeente. Iedere wethouder is ook dorpswethouder om de lijn tussen het college en de dorpen ook op bestuurlijk niveau zo kort mogelijk te houden.

De kracht van de samenleving is ons uitgangspunt. De gemeente is een wendbare organisatie die verankerd is in de lokale gemeenschap en die maatwerk kan leveren in dorpen en naar doelgroepen. De gemeente stelt zich meedenkend op. Als initiatieven vanuit de samenleving niet gerealiseerd kunnen worden, onderbouwen we waarom dit zo is, en geven we aan wat wél kan.

Samenkracht en burgerparticipatie

In tien van de twaalf dorpen zijn plaatselijke belangenverenigingen, die de belangen van hun inwoners behartigen. In Steenenkamer doet de actieve buurtvereniging dit. In Twello is geen belangenvereniging. Aan de hand van een Leefbaarheidsonderzoek maken wij aansluitend graag afspraken over de gewenste samenwerking. De rol van de dorpscontactpersonen is van groot belang. We continueren deze rol en gaan in gesprek over de invulling van deze functie en eventuele doorontwikkeling.

In een dorpsvisie staat hoe het dorp zich wil ontwikkelen. Een dorpsvisie gaat over voorzieningen, projecten en kansen en is van belang voor alle inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden uit het dorp. Het initiatief om te starten met een dorpsvisie kan zowel vanuit de gemeente als vanuit de dorpen zelf komen. We willen zoveel mogelijk een gezamenlijk proces doorlopen en ondersteunen waar mogelijk.

Bestuur

Aan de balies van het nieuwe gemeentehuis worden inwoners snel en goed geholpen als zij een nieuw rijbewijs of een reisdocument nodig hebben. De gemeente maakt interactief beleid samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere gemeenten en organisaties. De vorm en invulling van participatie verschilt per project. Wij vinden verwachtingenmanagement daarbij belangrijk, zodat inwoners vooraf weten wat de kaders zijn. Wij handelen met verantwoordelijkheid voor de volgende generaties. De jeugd heeft de toekomst en kan de gemeente ook nu al veel bieden. We zetten daarom specifiek in op het betrekken en enthousiasmeren van de jeugd bij de lokale politiek en democratie, onder meer door het instellen van een jongerenraad.

Regionale samenwerking

Wij hechten een groot belang aan samenwerking. In de regio, maar ook met netwerkpartners als buurgemeenten, andere overheden, waterschappen en veertien verbonden partijen. We zetten graag op een rij wat de mogelijkheden zijn om elkaar verder te helpen en samen het beste te doen voor onze inwoners.

Voor alle samenwerkingsverbanden geldt dat we actief samenwerken voor het beste resultaat. Voorst werkt met 7 andere gemeenten aan een regionale agenda. De thema's hierbij zijn duurzaam wonen en werken in een goed bereikbare regio, met versterking van ons gevarieerde landschap. Voorst is een relatief kleine gemeente tussen grotere steden. Waar mogelijk trekken we samen op om meer te bereiken. Dat doen we bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, waar we samenwerken met de politie en andere partners, zoals het Regionale Informatie- en Expertise Centrum. De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland is een belangrijke partner als het gaat om risico- en crisisbeheersing, GGD Noord- en Oost-Gelderland als het gaat om gezondheid.

Kansen voor bedrijven

Voorst is onderdeel van de kennis- en netwerkorganisatie die werkt aan het versterken van de duurzame, economische ontwikkeling van de regio; de Regio Stedendriehoek. De organisatie verbindt initiatieven uit onderwijs, ondernemers en overheid. Voorst levert hieraan een actieve bijdrage. De samenwerking biedt kansen voor bedrijven in onze gemeente, maar ook om de doelstellingen op het gebied van energie en duurzaamheid dichterbij te halen.

Klarenbeek is deels onderdeel van de gemeente Voorst, maar ook deels onderdeel van de gemeente Apeldoorn. Dit vraagt vanuit de gemeente Voorst om een goede afstemming met Apeldoorn over onderwerpen die spelen in het dorp, zoals ouderenzorg, woningbouw, de energietransitie, kinderopvang en een vitaal multifunctioneel centrum.

Bestuurlijk kompas

Een bestuurlijk kompas is opgesteld met daarin afspraken over de samenwerking met de inwoners van Voorst, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. Dit bestuurlijk kompas laat zien hoe gehandeld wordt om Voorst betrouwbaar en betrokken te besturen.

In het bestuurlijk kompas komen de volgende thema's aan bod:

- In gesprek met de samenleving
- De gemeenteraad in positie
- Samenwerking ambtenaren en bestuur

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Bestuur

2025 Verkiezingen	
Inhoud	In 2025 zijn geen verkiezingen gepland. Als er onvoorziene ontwikkelingen zijn, dan is de organisatie in staat om verkiezingen goed te organiseren.
Beoogd effect	Een voorspoedig verloop van de verkiezingen waarbij juistheid en tevredenheid de belangrijkste speerpunten zijn.

2025Piek aanvraag reisdocumenten	
Inhoud	Vanaf 2024 verwachten we een piek in de aanvraag van de reisdocumenten. Veel reisdocumenten vervallen in de jaren tot en met 2028. Wij roepen inwoners op tijdig een reisdocument aan te vragen. Deze piek zal zorgen voor extra inzet. Deze inzet vangen we op binnen onze huidige bedrijfsvoering en worden gedekt door de extra inkomsten van de leges.
Beoogd effect	Tijdig en foutloos verwerken van alle aanvragen voor de reisdocumenten en deze binnende gestelde termijn te realiseren.

2025 Digitaal inwonerspanel	
Inhoud	Eén van de acties uit de Communicatievisie 2022-2026 is de invoering van een digitaal inwonerpanel om de betrokkenheid van inwoners bij gemeentelijke activiteiten te vergroten. Via dit digitale inwonerpanel kan de gemeente op proactieve en eenvoudige wijze aan een brede en grote groep inwoners om hun mening vragen. In maart 2024 is het eerste onderzoek gehouden rond het thema opvang asielzoekers. Ruim 1.100 inwoners hebben zich met het eerste onderzoek aangemeld voor het digitale inwonerspanel. Begin juli is het tweede onderzoek gehouden met het thema Programma Landelijk Gebied en in het najaar staan Sport (september) en Toegankelijkheid gemeente (november) op de agenda. We verwachten in 2025 u onze dan opgedane ervaringen te delen.
Beoogd effect	Op gang brengen van de dialoog, vergroten van betrokkenheid en het creëren van bewustwording over voor de gemeente Voorst relevante issues. We halen inzichten op over wat er speelt in de samenleving. We geven hiermee ook een stem aan de stille meerderheid. Het inwonerspanel levert belangrijke en nieuwe inzichten op. Deze inzichten verbreden ons perspectief en zijn daardoor van grote meerwaarde.

Samenkracht en burgerparticipatie

Participatie	
Inhoud	Op basis van het in 2023 vastgestelde participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving gaan we in 2025 verder om samen met de dorpsbelangenorganisaties na te denken over hun eigen rol en taak, de samenwerking die onderling mogelijk is en de gewenste ondersteuning van de gemeente. Met het oog op de monitoring en evaluatie van het participatiebeleid zetten we deze gesprekken voort. De planning is om medio 2025 het participatiebeleid te evalueren.
Beoogd effect	Het onderhouden van contacten met maatschappelijke organisaties op het gebied van leefbaarheid en participatie. We stimuleren ontmoetingen om van elkaar te leren en elkaar goed te betrekken, binnen ieders rol.

Aanjagen van bewonersinitiatieven in Twello	
Inhoud	<p>Sinds het najaar van 2023 is op initiatief van Mens en Welzijn het project Sterke Buurtverbinders van start gegaan. De gemeente is samenwerkingspartner binnen dit 2-jarig programma dat wordt ondersteund door het Oranje Fonds. Verder ondersteunen de coördinatoren maatschappelijke initiatieven inwoners van Twello die een goed idee voor hun buurt hebben.</p> <p>In 2025 gaan we:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ het netwerk van (vrijwillige) buurtverbinders in het dorp Twello uitbreiden. Het streven is om in elke buurt één of meerdere buurtverbinders te hebben. ▪ de buurtverbinders verder verbinden met elkaar en ondersteunen bij hun werkzaamheden. ▪ samen met Mens en Welzijn, Jsseldal Wonen en andere partners in de wijk een plan maken om de samenwerking met buurtverbinders te bestendigen. ▪ nieuwe buurtinitiatieven ondersteunen en stimuleren. Dit doen we door: <ul style="list-style-type: none"> - de eenmalige aanjaagsubsidie vanuit de gemeente. Deze subsidiemogelijkheid gaan we samen met de buurtverbinders nog beter onder de aandacht brengen. - te helpen om de weg te vinden binnen het gemeentehuis, richting fondsen en subsidies en met andere initiatiefnemers. - goede voorbeelden van buurtinitiatieven in het zonnetje te zetten. <p>Mogelijk zijn in de toekomst extra middelen nodig om dit verder vorm te geven. Indien nodig komen wij hiervoor met een voorstel</p>
Beoogd effect	Het verbeteren van de leefbaarheid en de saamhorigheid in de wijken van Twello.

Regionale samenwerking	
Inhoud	<p>De regionale samenwerking met o.a. de verschillende verbonden partijen, buurgemeenten en gemeenschappelijke regelingen is van groot belang. Steeds vaker kijken het Rijk en de provincie Gelderland naar de regionale schaal om afspraken te maken over ruimtelijke opgaven.</p> <p>Dit geldt ook voor het regioarrangement Regio Stedendriehoek 2023. Hierin zijn de ruimtelijke opgaven voor wonen, natuur, energie, landbouw en economie in samenhang in kaart gebracht. Met leidende principes als identiteit als basis, meervoudig en zorgvuldig ruimtegebruik en het natuurlijk systeem als basis. In dit regioarrangement zijn een vijftal agenderende opgaven geformuleerd. In 2025 wordt verder gewerkt aan deze opgaven.</p> <p>In 2025 gaan wij verder aan de slag met de regionale uitvoeringsagenda (in 2023 vastgesteld). Onder andere door uitvoering te geven aan de Regio Deal (afgesloten medio 2024). Tot slot blijft binnen de samenwerking in de regio oog voor de afstemming van de opgaven op het gebied van wonen, werken, landelijk gebied en bereikbaarheid in het afstemmingsberaad.</p>
Beoogd effect	Actief samenwerken voor een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Regio Stedendriehoek	<p>De regio Stedendriehoek is een samenwerkingsvorm én een gebied. De Wgr-regeling wordt aangepast waardoor met één organisatie (nu nog twee) wordt gewerkt. De Strategische Board vormt vanuit de samenwerking van de 3 o's (onderwijs, ondernemers en overheid) een onafhankelijk adviesorgaan.</p> <p>De komende jaren wordt gezamenlijk gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten tot 2030. De agenda geeft aan waar wij gezamenlijk voor staan en is gericht op de toekomst met slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en een gezonde regionale economie.</p>

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,65	Eigen gegevens
Bestuur en ondersteuning	Bezetting (personen)	Fte per 1.000 inwoners	8,72	Eigen gegevens

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
0-1 Bestuur	1.949.786	2.252.332	2.319.690	2.319.547	2.312.181	2.312.039
0-2 Burgerzaken	997.507	1.048.498	1.066.726	1.066.094	1.065.904	1.065.880
0-3 Beheer overige gebouwen	1.484.171	1.196.468	1.102.861	1.134.873	1.109.583	1.096.618
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie	120.584	136.615	139.757	139.757	139.757	139.757
Totaal lasten	4.552.048	4.633.913	4.629.034	4.660.271	4.627.425	4.614.294
0-1 Bestuur	142.292	129.237	111.108	77.982	77.982	77.982
0-2 Burgerzaken	322.261	359.992	393.578	393.578	393.578	393.578
0-3 Beheer overige gebouwen	257.465	162.828	175.924	210.924	210.924	210.924
Totaal baten	722.018	652.057	680.610	682.484	682.484	682.484
Totaal saldo baten en lasten	-3.830.030	-3.981.856	-3.948.424	-3.977.787	-3.944.941	-3.931.810
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	141.760	350.820	52.760	31.172	31.172	31.172
Geraamde resultaat	-3.688.270	-3.631.036	-3.895.664	-3.946.615	-3.913.769	-3.900.638

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

0-1 Bestuur

Binnen het taakveld bestuur hebben we de mutatie voor de APPA kapitaaluitkering verwerkt. Daarnaast zijn de bezoldigingen aan het college en uitkeringen aan voormalig wethouders gestegen als gevolg van diverse mutaties die hebben plaatsgevonden en meegenomen zijn in de raming.

0-2 Burgerzaken

Geen bijzonderheden (het verschil betreft indexering).

0-3 Beheer overige gebouwen

De daling in de lasten van het taakveld "Beheer overige gebouwen" wordt veroorzaakt doordat Maarten Tromplaan (voormalig Klein Twello) uit onze exploitatie is gegaan. Voor 2024 zaten deze lasten er nog in maar voor 2025 zijn deze, als gevolg van de sloop, er volledig uitgegaan.

6-1 Samenkracht en participatie PR7

Geen bijzonderheden (het verschil betreft indexering).

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Totaal Dienstverlenend Voorst*)	2025-2028	0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Geen reserves.	0	0	0	0	
Totaal reserves	0	0	0	0	
Wethouderspensionen	1.472.289	1.535.527	1.598.765	1.662.003	1.725.241
Wachtgeldverplichtingen	33.126	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	1.505.415	1.535.527	1.598.765	1.662.003	1.725.241

Standen per 31 december

Toelichting:

Voorzieningen:

Wethouderspensionen

We verzorgen zelf alle toekomstige pensioenverplichtingen voor (oud-)wethouders. Deze worden in de voorziening pensioenen wethouders financieel afgedekt en volledig in eigen beheer opgebouwd. Aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen (volgens de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) worden de benodigde pensioenrechten bepaald.

Wachtgeldverplichtingen

Dit is een voorziening voor het afdekken van (toekomstige) wachtgeldverplichtingen.

3.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegenover staan. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die we jaarlijks inzetten ter dekking van de uitgaven in de diverse programma's. Daarnaast betreft het ook de raming onvoorzien en uitgaaf- en inkomstenposten die nog niet aan de diverse programma's zijn toegerekend.

Het grootste gedeelte van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet bestedingsgebonden zijn, zoals de onroerende-zaakbelasting. De onderstaande tabel geeft een weergave van alle geraamde algemene dekkingsmiddelen.

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024 Incl. wijzigingen	Raming begroting			
			2025	2026	2027	2028
0-5 Treasury	194.976	177.539	253.666	285.685	290.145	286.347
0-61 OZB Woningen	416.993	360.963	427.658	427.658	427.658	427.658
0-62 OZB niet-woningen	-	-	-	-	-	-
0-64 Belastingen overig	56.930	164.713	78.885	78.885	78.885	78.885
0-7 Algemene en ov. uitkeringen Gemeentefonds	-	-				
0-8 Overige baten en lasten	186.256	-	2.887	52.926	101.811	149.541
0-9 Vennootschapsbelasting (VBP)	144.036	-	-	-	-	-
Totaal lasten	999.191	703.215	763.096	845.154	898.499	942.431
0-5 Treasury	362.959	288.000	203.400	203.400	203.400	203.400
0-61 OZB Woningen	4.664.306	5.112.025	5.263.815	5.297.955	5.297.955	5.297.955
0-62 OZB- niet woningen	2.706.005	2.968.906	3.037.191	3.037.191	3.037.191	3.037.191
0-64 Belastingen overig	118.573	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
0-7 Algemene en ov. uitkeringen Gemeentefonds	45.347.454	47.659.399	49.586.427	46.608.047	46.742.190	46.988.610
0-8 Overige baten en lasten	467.876	400.000	-	-	-	-
0-9 Vennootschapsbelasting (VBP)	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	53.667.173	56.538.330	58.200.833	55.256.593	55.390.736	55.637.156
Totaal saldo baten en lasten	52.667.982	55.835.115	57.437.737	54.411.439	54.492.237	54.694.725
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	91.298	214.192	118.535	110.744	110.744	110.744
Geraamde resultaat	52.759.280	56.049.307	57.556.272	54.522.183	54.602.981	54.805.469

Verbonden partijen

Verbonden partij	Doel
Tribuut belastingsamenwerking	Tribuut voert voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Het aanwezig zijn van een bankiersbedrijf specifiek ten behoeve van overheden met het oog op het bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Als aandeelhouder ontvangt de gemeente Voorst jaarlijks een dividend.
Waterbedrijf Vitens (dividend)	Vitens houdt zich bezig met het winnen, zuiveren en leveren van drinkwater. Als aandeelhouder heeft de gemeente Voorst jaarlijks een dividend ontvangen. De komende jaren wordt vanwege wijzigingen in het financiële beleid bij Vitens geen dividend uitgekeerd.

Algemene uitkering gemeentefonds

Algemeen

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is vrij besteedbaar en wordt aangewend voor de dekking van de lasten van de gemeente. De algemene uitkering is dus primair een algemeen dekkingsmiddel. Dit betekent dat de gemeente autonoom is in het aanwenden van de algemene uitkering. Het rijk informeert de gemeenten over de algemene uitkering uit het gemeentefonds via circulaire. Voor deze begroting is de informatie uit de meicirculaire 2024 als uitgangspunt genomen.

Ontwikkelingen

Gemeenten ontvangen ruim de helft van hun inkomsten via de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De meeste gemeenten voorzien vanaf 2026 grote tekorten. Dit komt vooral doordat de algemene uitkering met ingang van 2026 terugloopt. De totale korting is berekend op ongeveer € 3 miljard.

In de Voorjaarsnota 2024 heeft het Rijk aangekondigd dat de oloploop van de 'opschalingskorting' van € 675 miljoen met ingang van 2026 wordt geschrapt. Daar staat in 2025 wel een eenmalige korting van hetzelfde bedrag tegenover. Dit effect is verwerkt in de meicirculaire 2024.

In 2023 zijn het kabinet en de gemeenten overeengekomen dat het gemeentefonds vanaf 2027 wordt geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). In het voorjaar 2024 is afgesproken dat deze systematiek al vanaf 2024 ingaat. Omdat dit nadeliger uitpakt voor gemeenten, worden ze hiervoor gecompenseerd, afgezien van een eenmalige korting van € 675 miljoen in 2025.

OZB woningen en niet-woningen en overige belastingen

OZB en overige belastingen	Raming 2024	Raming 2025
OZB woningen	5.070.743	5.221.584
OZB niet woningen	2.968.906	3.037.191
Reclamebelasting	110.000	110.000
Totaal	8.149.649	8.371.305

Onder deze taakvelden verantwoorden wij de onroerende zaakbelastingen voor woningen en niet-woningen en de reclamebelasting. Deze belastingen lichten we verder toe in de paragraaf Lokale heffingen.

Treasury

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie zoals financiering, beleggingen, dividenden etcetera waaronder dividend nutsbedrijven.

Dividend

De gemeente Voorst heeft 21.634 gewone en 14.322 preferente aandelen in het waterbedrijf Vitens. Vitens wil de solvabiliteit de aankomende jaren laten stijgen naar een minimumniveau van 35% en blijven voldoen aan de financiële ratio's zoals gesteld door de kredietverstrekkers. Hiervoor zal de aankomende jaren het nettoresultaat moeten worden toegevoegd aan het eigen vermogen en wordt er voorlopig geen dividend uitgekeerd.

De gemeente Voorst heeft 112.983 aandelen in het maatschappelijk kapitaal van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). In 2024 is eenmalig een hoger dividend over 2023 uitgekeerd in verband met een hoger gerealiseerd resultaat.

De ontvangsten aan dividend ramen we als volgt:

Dividend	Raming 2024	Raming 2025
Bank Nederlandse Gemeenten	244.000	159.400
Vitens (inclusief rentevergoeding preferente aandelen)	0	0
Totaal	244.000	159.400

Voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen het taakveld Treasury en het treasurybeleid verwijzen we u naar de paragraaf Financiering.

Overige baten en lasten

De raming in het taakveld Overige baten en lasten bestaan uit de stelposten met betrekking tot lasten van de investeringen uit het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) en Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) 2025-2028, voor zover deze niet zijn geraamd op de desbetreffende taakvelden.

Vennootschapsbelasting

Op dit taakveld verantwoordt de te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting. Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen ingevoerd. Vennootschapsbelasting is verschuldigd vanwege fiscale winst die per saldo is gerealiseerd op ondernemingsactiviteiten in het begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. De eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting voor 2025 is bij het opmaken van deze begroting nog niet bekend. In de loop van 2025 rapporten wij hierover via de Voorjaarsrapportage of de Najaarsrapportage.

Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2024	Saldo 2025	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028
Algemene reserve vrij aanwendbaar	15.977.341	7.962.664	7.937.664	7.912.664	7.887.664
Reclamebelasting	10.901	10.901	10.901	10.901	10.901
Dekking kapitaallasten	6.138.497	12.211.618	11.363.950	10.570.581	9.782.513
Enmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten	118.746	118.746	118.746	118.746	118.746
Totaal reserves	22.245.485	20.303.929	19.431.261	18.612.892	17.799.824
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	918.713	728.067	645.239	627.338	588.995
Verlofsparen	435.574	435.574	435.574	435.574	435.574
Totaal voorzieningen	1.354.287	1.104.626	950.282	860.865	751.006

Standen per 31 december

Toelichting reserves en voorzieningen, die niet bij de programma's zijn opgenomen.

Reserves:

Algemene reserve vrij aanwendbaar

Deze reserve is bestemd voor het dekken van lasten waar op geen andere wijze rekening mee gehouden is. Financiële mee- en tegenvallers worden ten gunste c.q. ten laste van deze reserve gebracht.

Reclamebelasting

Deze bestemmingsreserve heeft de egalisatie van financiële overschotten en tekorten van reclamebelasting tot doel.

Dekking kapitaallasten

Deze reserve zetten we in ter dekking van kapitaallasten van in het verleden gedane investeringen met als dekking een reserve.

Eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten

Deze reserve biedt dekking voor de financiële gevolgen van alle bestaande en nieuwe raadsbesluiten met een eenmalig karakter, die niet op de exploitatie verantwoord kunnen worden of specifiek aan andere reserves toe te schrijven zijn.

Voorzieningen:

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het nieuwe beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen 2024-2033 is opgesteld op basis van dezelfde uitgangspunten en ambitieniveau als het bestaande beheerplan. Tijdens de opmaak van deze begroting was het nieuwe plan nog niet definitief gereed. Daarom is voorlopig het bestaande beheerplan, met een index volgens de bouwkostencalculator, voor de begroting 2025-2028 toegepast. De financiële gevolgen en de gewijzigde opzet (onderscheid in onderhoud en vervangingsinvesteringen) nemen wij mee bij de Voorjaarsrapportage 2025.

Verlofsparen

Dit is een voorziening voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen.

3.9 Overhead

Algemeen

In dit onderdeel zijn de kosten van de overhead opgenomen. Onder overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (zgn. PIOFACH-kosten: Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting). Ook de rente en afschrijvingskosten op investeringen op het terrein van de overhead vallen onder dit onderdeel.

Conform de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), worden de kosten niet meer toegerekend aan de programma's. In de programma's nemen we alleen de kosten op die betrekking hebben op het primaire proces.

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
0-4 Overhead	9.975.641	10.589.023	10.374.975	10.477.852	10.500.989	10.610.149
Totaal lasten	9.975.641	10.589.023	10.374.975	10.477.852	10.500.989	10.610.149
0-4 Overhead	909.970	940.146	924.271	931.514	933.142	940.826
Totaal baten	909.970	940.146	924.271	931.514	933.142	940.826
Totaal saldo baten en lasten	-9.065.671	-9.648.877	-9.450.704	-9.546.338	-9.567.847	-9.669.323
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	152.019	237.312	-	-	-	-
Geraamde resultaat	-8.913.652	-9.411.565	-9.450.704	-9.546.338	-9.567.847	-9.669.323

Toelichting ontwikkelingen begroting 2025 t.o.v. 2024:

Algemeen

De overhead bestaat uit diverse verschillende indirecte kosten die niet toe te rekenen zijn aan één product. Dit betreffen diverse personeelskosten, automatiseringskosten, facilitaire kosten en huisvestingskosten. Deze betreffen horizonbreed de gehele organisatie. Onderstaand lichten we de afwijkingen in 2025 toe ten opzichte van 2024 op verschillende onderdelen.

0-4 Overhead

Huisvesting laat een daling in de lasten zien. Deze afname ontstaat door het slopen van de gemeentewerf. Daarnaast was er in 2024 budget gerealiseerd voor de invoering van de Woo, welke in 2025 niet meer voor komt. Behalve deze twee bijzonderheden zijn er geen bijzondere afwijkingen binnen de overhead in 2025 in vergelijking met 2024.

Investeringen

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
ICT investeringen in hardware, software en diensten*)	2025 t/m 2028	1.200.000	2.250	71.250	138.450	203.850
Tractie (onderhoudsmaterieel, dienst- en bestelauto's, ebike)	2026 t/m 2028	156.000	0	5.795	16.730	30.233
Gemeentelijke gebouwen	2025-2028	6.288.282	0	0	0	0
Totaal Overhead	2025-2028	7.644.282	2.250	77.045	155.180	234.083

Beleidsindicatoren

In dit overzicht staan de bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit begrotingsprogramma. Via de link: www.waarstaatjegemeente.nl kunnen vergelijkingen worden gemaakt met andere gemeenten en landelijke gemiddelden.

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Overhead	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	710	Eigen begroting
Overhead	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	6,05%	Eigen begroting
Overhead	Overhead	% van totale lasten	11,23%	Eigen begroting

Hoofdstuk 4

Paragrafen

4.1 Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn naast de algemene uitkering van het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Dit zijn ook inkomstenbronnen waarop de gemeenteraad invloed kan uitoefenen.

Binnen de paragraaf lokale heffingen zijn drie soorten opbrengsten te onderscheiden, namelijk belastingen, heffingen en rechten (gebruiks- of genotsrechten). De belastingen worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel, de heffingen en rechten worden ingezet ter bestrijding van gemaakte kosten. Voor de heffingen en rechten geldt als uitgangspunt een kostendekking op begrotingsbasis van maximaal 100%. Het streven is een volledige dekking van de gemaakte kosten door middel van heffingen en rechten.

Thema	Belastingen	Rechten/retributies	Heffingen
Besteding	Algemene middelen	Specifieke lasten, verband houdend met individuele diensten	Specifieke lasten, verband houdend met collectieve voorzieningen
Opbrengst	Vrij	Maximaal kostendekkend	Maximaal kostendekkend
Soort	Onroerende-zaakbelasting (OZB)	Marktgeld	Rioolheffing
	Toeristenbelasting	Begraafplaatsrechten	Afvalstoffenheffing
	Reclamebelasting	Leges	

De opbrengsten van de lokale heffingen verantwoorden we in verschillende programma's. Uitgangspunt van het beleid bij alle soorten is het beperken van de lastendruk. De lasten die gemoeid zijn bij de uitvoering van diverse taken worden alleen verhaald op de inwoners indien dit noodzakelijk is.

Geraamde inkomsten

Soort (bedragen in €)	2023 (jaarrekening)	2024 (begroting)	2025
OZB	7.327.487	8.039.649	8.258.775
Afvalstoffen- en reinigingsheffing	2.158.248	2.201.368	2.251.999
Rioolheffing	2.578.257	2.552.238	2.631.569
Toeristenbelasting	236.651	202.252	206.904
Reclamebelasting	118.573	110.000	112.530
Marktgeld	42.326	44.485	45.508
Begraafplaatsrechten	168.230	170.255	174.171
Leges	2.008.761	1.732.802	1.713.841
Totaal	14.638.533	15.053.049	15.149.827

Beleidsuitgangspunt

Het algemene uitgangspunt in de begroting is het indexeren van de lasten met bruto binnenlands product (bbp) percentage uit de meicirculaire welke is vastgesteld op 2,3% voor 2025. Om de stijging van de lasten te kunnen dekken worden de inkomsten met hetzelfde percentage geïndexeerd. De indexatie is het algemene uitgangspunt. In de paragraaf wordt per belastingsoort onder het thema beleid verder beschreven hoe de geraamde inkomsten tot stand komen.

Ontwikkelingen belastingen

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Met de onroerende-zaakbelasting zorgt de gemeente voor haar eigen inkomstenbron, gemiddeld 9-10% van de totale inkomsten. De gegenereerde inkomsten zijn algemene middelen en worden aangewend om een gedeelte van de gemeentelijke verantwoordelijkheden of voorzieningen te financieren.

Beleid

De geraamde inkomsten vanuit de onroerende-zaakbelasting (OZB) worden in 2025 enkel geïndexeerd volgens het beleidsuitgangspunt (2,3%). De geraamde inkomsten voor 2025 komen uit op € 8.258.775 en de opbrengsten vanuit de onroerende-zaakbelasting zijn algemene dekkingsmiddelen.

Heffingsmaatstaf

De onroerendezaakbelasting wordt opgelegd aan eigenaren van woningen en bedrijven. Voor bedrijven geldt bovendien naast het eigendomsdeel ook een gebruikersbelasting. In alle drie de categorieën wordt de totale som van de WOZ-waarden gedeeld door de geschatte inkomsten. Deze berekening resulteert in het tarief dat wordt toegepast op individuele onroerende zaken.

Indien de gemeenteraad besluit om geen indexering of verhoging door te voeren en de WOZ-waarden desondanks stijgen, zal het tarief dalen. Aan de andere kant zal het tarief stijgen bij een afname van de WOZ-waarden. Dit betekent dat de totale WOZ-waarden fungeren als verdeelsleutel om de geschatte inkomsten te realiseren.

In onderstaande tabel is de systematiek uiteengezet. In 2021 was nog geen sprake van de verhogingen vastgesteld door de gemeenteraad. Het belastingbedrag steeg dat jaar met 1,6% terwijl de gemiddelde WOZ-waarde steeg met 5,33%. In 2022, 2023 en 2024 zijn naast de indexatie ook de vastgestelde verhogingen verwerkt in het tarief, wat resulteert in een hoger belastingbedrag.

Jaar	Gemiddelde WOZ-waarde	Stijging t.o.v. jaar ervoor	Tarief	Belastingbedrag	Stijging bedrag t.o.v. jaar ervoor
2021	€ 336.000	5,33%	0,1090%	€ 366,24	1,6%
2022	€ 361.000	7,44%	0,1126%	€ 406,49	10,98%
2023	€ 431.000	19,39%	0,1018%	€ 438,76	7,94%
2024	€ 455.000	5,56%	0,1069%	€ 486,40	10,86%

Toeristenbelasting

Voor overnachtingen in de toeristische sector betalen mensen die niet zijn ingeschreven in de gemeente Voorst toeristenbelasting. De exploitant die de overnachtingen aanbiedt doet jaarlijks een aangifte van het aantal overnachtingen aan Tribuut.

Beleid

De geraamde inkomsten voor de toeristenbelasting zijn met 2,3% geïndexeerd, waardoor het bedrag voor het jaar 2025 uitkomt op € 206.904. In Voorst wordt de toeristenbelasting geïnd met als doel de eigen inkomsten te versterken. Deze opbrengsten worden vervolgens aangewend voor het handhaven en verbeteren van voorzieningen binnen de gemeente. De opbrengst van de toeristenbelasting wordt in Voorst beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Heffingsmaatstaf

De belasting wordt vervolgens vastgesteld aan de hand van het vastgestelde tarief en het aantal overnachtingen. De tariefstructuur van onze toeristenbelasting kent 3 soorten verblijfsaccommodaties met ieder een afzonderlijk nachttarief.

Tarief	2021	2022	2023	2024
Overnachten in kampeermiddel	0,92	0,94	0,97	1,00
Overnachten in hotel, ontbijthotel, vliegtuighotel, etcetera	1,92	1,95	2,01	2,07
Overige overnachtingen	1,31	1,33	1,37	1,41

Reclamebelasting

In de gemeente Voorst wordt een reclamebelasting geheven in het centrum van Twello. De belasting wordt geheven van openbare aankondigingen (reclame-uitingen) die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. Bijvoorbeeld: gevelreclame, stickers, posters en/of vlaggen.

Beleid

Binnen Voorst wordt reclamebelasting geheven in het centrum van Twello. Deze vorm van belasting is tot stand gekomen door een overeenkomst met de Ondernemersvereniging Twello Centrum, waarbij een publiek-private samenwerking is aangegaan. Als tegemoetkoming voor de introductie van deze belasting is afgesproken dat de gemeente Voorst geen parkeerbelasting zal invoeren in het centrum van Twello voor een bepaalde periode. In een besluit van de gemeenteraad is besloten tot 2029 geen parkeerbelasting in te voeren.

Naast eerder genoemde afspraak is overeengekomen dat de jaarlijkse opbrengst van de reclamebelasting een vastgestelde bestemming heeft. De Ondernemersvereniging ontvangt een vast percentage van de opbrengst. Vervolgens wordt een vast deel gereserveerd voor de exploitatie van de parkeergarage en vast klein deel als tegemoetkoming in de perceptiekosten.

De geraamde inkomsten worden niet jaarlijks geïndexeerd en eventuele overschotten worden na dotatie aan de voorziening (max € 4.000) uitgekeerd aan de Ondernemersvereniging. Deze werkwijze is door de gemeenteraad vastgesteld.

Heffingsmaatstaf

De belasting wordt geheven van de gebruikers van WOZ-objecten (bedrijfspanen) in het centrum van Twello waarbij reclame-uitingen zijn geplaatst of aangebracht. Om het belastingbedrag vast te stellen geldt een vast tarief van € 850, verhoogd met € 0,65 per € 1.000 van de WOZ-waarde van het betreffende object. Deze tarieven worden slechts aangepast in het geval dat de geraamde opbrengst niet wordt gerealiseerd.

Ontwikkelingheffingen

Afvalstoffenheffing en reinigingsheffingen

Elke gemeente is verantwoordelijk voor de inzameling van het afval van huishoudens. Middels de afvalstoffenheffing kunnen gemeenten de kosten van het ophalen van huishoudelijk afval dekken. Het is echter niet toegestaan om de opbrengst van deze heffing te gebruiken voor andere doeleinden. Tegelijkertijd met het verzamelen van huishoudelijk afval wordt bij enkele bedrijfspanen (zoals scholen, kerken, etc.) ook bedrijfsafval opgehaald. Voor deze inzameling wordt een reinigingsheffing geheven.

Beleid

De verwachte opbrengsten voor de afvalstoffenheffing hangen af van de geplande uitgaven voor het komende begrotingsjaar. Deze geplande uitgaven bestaan uit verschillende componenten: de bijdrage aan Circulus, de bijdrage aan Tribuut (inclusief kwijtschelding) en de interne personeelskosten.

De jaarlijkse bijdrage aan Circulus wordt bepaald door twee componenten: een bedrag voor de geleverde diensten en een bedrag voor de afvalverwerking. Circulus maakt elk jaar de bedragen voor deze componenten bekend aan de deelnemende gemeenten. De geschatte kosten voor afvalverwerking zijn gebaseerd op de dan geldende marktprijzen en kunnen daarom bij de jaarafrekening zowel positief als negatief uitvallen. In de begroting van 2023 is reeds aangegeven dat zowel de inwendigkorting als het contract met Ter Horst zullen eindigen, wat betekent dat de bijdrage aan Circulus vanaf 2024 blijft stijgen.

De verwachte opbrengsten zijn gebaseerd op de eerder genoemde geplande uitgaven. Om de gevolgen van het wegvallen van de inverdienkorting en het contract met Ter Horst de komende jaren te verzachten, wordt een deel van de voorziening benut. In december ontvangt de gemeenteraad een voorstel voor de verordening reinigingsheffingen waarin wordt voorgesteld om de tarieven geleidelijk te verhogen. Afhankelijk van het besluit van de raad worden de financiële gevolgen verwerkt in de voorjaarsrapportage van 2025.

Heffingsmaatstaf

Het belastingbedrag wordt in de gemeente Voorst bepaald door een vast en variabel (Diftar) bedrag. Elk huishouden heeft hierdoor zelf invloed op de hoogte van het belastingbedrag door de afvalstromen zoveel mogelijk te scheiden. Hiermee sluit de heffing volledig aan bij het grondstoffenplan.

Tarief per huishouden	2021	2022	2023	2024
1- of meerpersoonshuishouden vastrecht, verhoogt met:	162,05	164,65	169,60	174,70
tarief per lediging grijze container 140l	5,30	5,40	5,55	4,45
tarief per lediging grijze container 240l	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	7,60
Reinigingsrecht: basis vastrecht, verhoogt met:	196,05	199,25	205,20	211,36
tarief per lediging grijze container 140l	6,40	6,55	6,75	5,40
tarief per lediging grijze container 240l	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	9,25

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Afval	2.548.805	23.887	273.874	2.846.566	2.251.999	299.662	2.551.661	89,6%

Rioolheffing

Elke gemeente heeft een zorgplicht voor de inzameling van stedelijk afvalwater, een zorgplicht voor het afvoeren van hemelwater en een zorgplicht voor het beperken van nadelige gevolgen van de grondwaterstand. Samengevat zijn dit de drie gemeentelijke watertaken waarbij de gemaakte kosten gedekt kunnen worden vanuit de rioolheffing.

Beleid

De financiële weergave van het beleid met betrekking tot de eerder genoemde zorgplichten is opgenomen in het programma Water 2020 t/m 2025. Binnen dit programma is een meerjarig overzicht opgenomen van diverse investeringen die zich over een periode van 40 jaar uitstrekken. Om de toekomstige investeringen te kunnen realiseren is een voorziening ingesteld. Door de extreme inflatie is vorig jaar al toegezegd dat de financiële bijlage van het programma Water 2020 t/m 2025 werd herijkt. De notitie herijking rioolheffing wordt gelijktijdig met de verordening Riool- en waterzorgheffing 2025 aan de raad worden voorgesteld. De financiële gevolgen van deze keuze worden in de voorjaarsrapportage 2025 verwerkt.

Heffingsmaatstaf

De kosten voor het uitvoeren van de watertaken wordt in Voorst verhaald op de gebruikers van woningen en niet-woningen. Vervolgens is het belastingbedrag afhankelijk van het aantal afgevoerde m³ afvalwater. Het tarief van de rioolheffing 2025 wordt voorgesteld aan de raad in december gelijktijdig met de andere belastingverordeningen.

Tarief	2021	2022	2023	2024
Rioolrecht: basistarief	214,10	217,55	224,10	224,10

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Riolering	2.269.399	232.346	142.169	2.463.914	2.631.569	12.344	2.643.913	100,0%

Marktgeld

In de gemeente Voorst wordt marktgeld geheven bij de markt in Twello en andere dorpskernen. Met het marktgeld worden de kosten gedekt die voor het organiseren en onderhouden van de markt worden gemaakt.

Beleid

Door stijgende loonkosten vanuit de CAO, gecombineerd met een stijging in de overhead en stijgende materiaalkosten wordt de 100% kostendekking niet meer behaald. Om de kostendekking wel te halen is een extra stijging van de tarieven noodzakelijk naast de normale indexering. Voor deze begroting is voornamelijk geen rekening gehouden met een extra tariefverhoging en alleen de indexering van 2,3% toegepast.

Heffingsmaatstaf

Het marktgeld wordt geheven over de gebruikers van de standplaatsen en kent een tarief van € 2,43 per strekkende meter (minimumbedrag € 9,74) per dag.

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
Markt	66.700	14.024	0	80.724	45.508	23.913	69.421	86,0%

Lijkbezorgingsrechten / begraafrechten

Met de lijkbezorgingsrechten worden kosten verhaald die verbonden zijn aan het gebruik van de begraafplaatsen en voor de door de gemeente verleende diensten.

De afname van het aantal begrafenissen en minder langdurige verlengingen van grafrechten zorgen voor minder inkomsten. Daardoor is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid losgelaten.

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkend-heid
Lijkbezorging	222.601	14.008	0	236.609	174.171	355	174.526	73,8%

Leges

Elke gemeente is belast met het aanbieden van een gevarieerd aantal diensten. Deze diensten worden vervolgens op verzoek van de inwoners aangevraagd. Middels het innen van leges worden de kosten gedekt die voor de uitvoering van deze diensten worden gemaakt. Voorbeelden van deze diensten zijn het verstrekken van paspoorten of het verlenen van vergunningen. De aanvrager van deze dienst betaalt leges, met als gevolg dat het verzoek in behandeling wordt genomen.

De leges zijn in de tarieventabel van de legesverordening ingedeeld in drie titels: Hoofdstuk 1, algemene dienstverlening; Hoofdstuk 2, dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet; Hoofdstuk 3, dienstverlening vallend onder Europese dienstrichtlijn.

Evaluatie leges

Halverwege het jaar is hoofdstuk twee van de leges geëvalueerd, waarbij werd vastgesteld dat 2024 nog onvoldoende praktijkgegevens biedt om een nauwkeurige raming van de opbrengsten mogelijk te maken. Voor 2025 zijn de ontwikkelingen onzeker. Steeds meer rijbewijzen worden digitaal aangevraagd, wat leidt tot een teruggang in opbrengsten. De omvang van de paspoortpiek (10-jaren termijn) is onduidelijk. Dit geldt ook voor de leges voor omgevingsvergunningen. Voor de begroting van 2025 is daarom besloten de tarieven uit hoofdstuk twee te indexeren volgens de standaardindexering (2,3%). De jaarrekening van 2024 en het monitoren van de opbrengsten in 2025 bieden hopelijk voldoende inzicht om een trend vast te stellen. Op basis van deze trend en het ravijnjaar is het ook mogelijk dat in 2026 andere

keuzes worden voorgesteld. De opbrengsten voor 2025 zijn geraamd op basis van ervaringsgegevens uit voorgaande jaren.

Kostendekkendheid

Dit jaar is eveneens onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van alle hoofdstukken. Hierbij zijn alle lasten en opbrengsten opnieuw geïnventariseerd aan de hand van interviews en ervaringscijfers (2020 t/m 2023). In de gemeente Voorst wordt over alle hoofdstukken heen een kostendekkingspercentage van 33,8% behaald.

Toelichting/verklaring

In de laatste kolom van de onderstaande tabellen is gecodeerd aangegeven waar het tarief voor 2025 (en dus ook de opbrengst) op is gebaseerd. Voor de tarieven kennen we de volgende indeling:

1. Wettelijk tarief
2. Vergelijkbaar tarief buurgemeenten
3. Historisch gegroeid en indexeren met 2,3% (t.o.v. 2024)
4. Herijking n.a.v. evaluatie

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	Loon- en directe kosten	Overhead	BTW	Totale lasten	Opbrengs leges	Kosten-dekkendheid	Toelichting/verklaring
1.1 Burgerlijke stand	83.635	46.670	3.016	133.321	78.480	58,9%	2 en 3
1.2 Reisdocumenten	155.123	71.144	-	226.268	225.281	99,6%	1
1.3 Rijbewijzen	163.218	61.334	-	224.552	79.172	35,26%	1
1.4 Verstrekkingen uit BRP	41.059	11.516	2.940	55.515	4.546	8,2%	1 en 3
1.5 Wet open overheid	-	-	-	-	-	nvt	1
1.6 Vastgoedinformatie	7.413	4.994	-	12.407	-	0%	3
1.7 Overige publiekszaken	13.807	-	3.238	17.405	3.814	22,4%	1 en 3
1.8 Archiefbescheiden gemeente Voorst	6.306	4.248	-	10.554	1.920	18,2%	3
1.9 Bijzondere wetten	11.055	7.448	-	18.503	3.887	21%	1 en 3
1.10 Telecommunicatie	25.979	17.502	-	43.481	40.547	93,3%	3
1.11 Verkeer en vervoer	39.751	11.985	4.612	56.347	13.789	24,5%	3
1.12 Diversen	-	-	-	-	-	nvt	3
totaal	547.346	240.080	10.567	797.994	451.436	56,6%	-

Hoofdstuk 2 Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgevings/omgevingsvergunning	Loon- en directe kosten	Overhead	BTW	Totale lasten	Opbrengs leges	Kosten-dekkendheid	Toelichting/verklaring
2.2 Voorfase algemene bepalingen	385.542	259.740	-	645.282	89.324	13,8%	3 en 4
2.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	988.941	517.852	107.141	1.613.934	986.253	61,12%	3
2.4 Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	72.988	49.172	2.066	124.226	-	0%	3
2.5 Milieubelastende activiteiten	106.570	71.796	-	178.367	2.024	1,2%	3
2.6 Lozingsactiviteiten	26.200	17.651	-	43.851	971	2,2%	3
2.7 Aanlegactiviteiten	27.453	18.495	-	45.949	51.392	111,9%	3
2.8 Overige activiteiten	154.343	103.981	-	258.325	23.221	9%	3 en 4
2.9 Maatwerkvoorschriften	43.344	29.201	-	72.544	16.340	22,5%	3
2.10 Gelijkwaardigheid	8.933	6.026	-	14.970	1.841	12,3%	3
2.11 Overige tarieven	155.765	104.939	-	260.704	47.608	18,3%	3
2.12 Modaliteiten	5.618	3.785	-	9.403	19.326	205,5%	3
totaal	1.975.560	1.182.538	109.208	3.267.306	1.238.299	37,9%	-

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europees Dienstenrichtlijn	Loon- en directe kosten	Overhead	BTW	Totale lasten	Opbrengs leges	Kosten-dekkendheid	Toelichting/verklaring
3.1 Horeca	19.917	13.418	-	33.335	2.429	7,3%	3
3.2 Organiseren evenementen of markten	87.036	58.636	-	145.672	16.166	11,1%	3
3.3 Prostitutiebedrijven	22.855	15.398	-	38.253	984	2,6%	3
3.4 Kinderopvang	39.605	3.694	7.166	50.465	4.021	8%	3
3.5 Marktstandplaatsen	2.656	1.789	-	4.445	578	13%	2 en 3
3.6 Winkeltijdenwet	4.680	3.153	-	7.834	28	0,4%	3

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europees Dienstenrichtlijn	Loon- en directe kosten	Overhead	BTW	Totale lasten	Opbrengsleges	Kosten-dekkendheid	Toelichting/verklaring
3.7 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	-	-	-	-	-	nvt	3
totaal	176.749	96.088	7.166	280.003	24.206	8,6%	-
Totaal leges	2.699.656	1.518.706	126.940	4.345.303	1.713.941	39,4%	-

Aanduiding belastingdruk/woonlasten

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten, de "lokale lastendruk", krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder gemeentelijke woonlasten scharen we de: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Dit zijn de belastingen en heffingen waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Daarin zijn de lokale lasten op basis van "appels met appels" met elkaar vergeleken. Bij die vergelijking hanteert het Coelo voor alle gemeenten dezelfde uitgangspunten. Ten behoeve van de onderlinge vergelijkbaarheid houdt het Coelo rekening met een gemiddelde WOZ -waarde en WOZ-waardestijging en ook met het feit dat gemeenten met dure woningen een naar verhouding lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen dan andere gemeenten.

De Coelovergelijking 2024 laat zien dat Voorst in vergelijking tot die in andere gemeenten een gemiddelde woonlastendruk meerpersoonshuishoudens heeft. Voorst staat in de vergelijking op plaats 197 (plaats 1 heeft de laagste woonlastendruk) van de 345 gemeenten. De gemiddelde woonlastendruk in Nederland komt uit op € 994 per meerpersoonshuishouden. De woonlastendruk voor Voorst is door het Coelo, op basis van de gehanteerde uitgangspunten, berekend op € 1009.

Omschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. De landelijke regels zijn op basis van de Invorderingswet opgenomen in de Leidraad invordering (en kwijtschelding) gemeentelijke belastingen. Het bestuur van Tribuut heeft een Leidraad invordering ten behoeve van de deelnemende gemeenten in Tribuut vastgesteld. Binnen de leidraad regels heeft Voorst de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de ozb, riool- en afvalstoffenheffing (voor de basisset containers) is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers zijn voor de privé belastingen gelijkgesteld met particulieren;
- Als sprake is van (niet vrijgesteld) vermogen is kwijtschelding niet mogelijk. Voor het bezit van een auto wordt een vermogensvrijstellingsnorm in aanmerking genomen. Voor ouderen geldt een aparte vermogensvrijstellingsnorm;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm;
- Belastingplichtigen met een minimum inkomen komen in aanmerking voor: automatische kwijtschelding, op basis van een screening bij het Inlichtingenbureau te Utrecht, of, rekening houdende met specifieke omstandigheden, voor de gemeentelijke meerjarige automatische kwijtschelding.

Voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is voor 2025 een totaal bedrag geraamd van € 144.796.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

We realiseren geen ambities wanneer we geen risico's nemen. Belangrijk is dat de gemeente zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid en hierop stuurt. Om een reëel inzicht te krijgen van de impact van deze risico's en het vermogen om deze risico's op te vangen gebruikt de gemeente een berekening van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft de mate van financiële robuustheid van de gemeente aan. We bepalen het weerstandsvermogen door een relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Op vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen zijn risico's aanwezig die niet door maatregelen zijn afgedekt. Dat deze risico's aanwezig zijn is geen punt, zolang deze in evenwicht zijn met de weerstandscapaciteit.

Aanleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn bepalingen opgenomen waaraan de paragraaf weerstandsvermogen moet voldoen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en het risicomanagement;
- de financiële kengetallen;
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen en de financiële positie.

Hierna doen we verslag van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's in kaart te brengen hebben we een risicoprofiel opgesteld. Vanuit de organisatie zijn de risico's geïnventariseerd en de grootste risico's (kans/impact) worden in onderstaande overzicht gepresenteerd.

Dit zijn alleen het aantal risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: belangrijke financiële risico's

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg (x € 1,00)		Incidenteel/structureel
Programma 1: Bouwend Voorst					
Grondexploitatie algemeen: minder opbrengsten binnen de complexen.	Het lager uitvallen van de geraamde opbrengsten omdat we de grondprijzen moeten bijstellen	50%	750.000	max	Incidenteel
Grondexploitatie algemeen: nieuwe complexen komen niet tot ontwikkeling.	Boekwaarde van grond moet worden afgewaardeerd, wat leidt tot financieel verlies	10%	6.000.000	max	Incidenteel

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg (x € 1,00)		Incidenteel/ structureel
Bouwmateriaal: hoge inflatie op de kosten en ontstaan schaarste (o.a. door oorlog Oekraïne).	Hogere investeringen leiden tot een structurele toename in de kapitaallasten.	50%	400.000	max	Structureel
Als gevolg van externe effecten (rente, inflatie en tariefstelling) in relatie tot de invoering van de Omgevingswet bestaat het risico dat de legesopbrengsten dalen.	Lagere legesopbrengsten.	80%	500.000	max	Structureel
Programma 2: Mooi Voorst					
Als gevolg van het niet (of niet tijdig) realiseren van de maatregelen uit het programma Water bestaat het risico dat schade ontstaat in de openbare ruimte.	Reparaties leiden tot een tekort in het budget.	10%	500.000	max	Incidenteel
Als gevolg van stijgende energie- en materiaalkosten bestaat het risico dat de investeringen m.b.t. de infrastructurele projecten hoger uitvallen.	Hogere investeringen leiden tot een structurele toename in de kapitaallasten.	80%	200.000	max	Structureel
Als gevolg van het versnellen van de verduurzaming van gebouwen en installaties wordt het budget overschreden.	Budget wordt overschreden en kapitaallasten nemen toe.	50%	500.000	max	Structureel
Programma 3: Bedrijvig Voorst					
Door uitstappen van één of meerdere partijen in regionale samenwerkingsverbanden blijven de overige partijen met hoge kosten achter	Hoge onvoorzien kosten voor overige partijen, waaronder de gemeente	20%	400.000	max	Incidenteel
Programma 4: Gezond Voorst					
Als gevolg van toenemende vraag naar jeugdzorg bestaat het risico dat budgetten worden overschreden, waardoor er een tekort ontstaat.	Hogere uitgaven.	30%	450.000	max	Structureel
Programma 5: Sociaal Voorst					
Als gevolg van een toename van aanvragen WMO (vergrijzing en open einde regeling) bestaat het risico dat budgetten worden overschreden, waardoor er een tekort ontstaat.	Nieuwe inkoopafspraken, hogere inkooprijzen maar een maximale eigen bijdrage waardoor het resultaat onzeker is	50%	800.000	max	Structureel
Als gevolg van een toenemende vraag om maatschappelijke dienstverlening / schuldhulpverlening / bijzondere bijstand bestaat het risico dat budgetten worden overschreven, waardoor er een tekort ontstaat.	Hogere uitgaven.	30%	100.000	max	Structureel
Programma 7: Dienstverlenend Voorst					
Aanspraak maken op de garantie van leningen	Financieel verlies.	20%	3.000.000	max	Incidenteel

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg (x € 1,00)		Incidenteel/structureel
Als gevolg van stijgende energiekosten bestaat het risico dat bij aflopende energiecontracten de lasten toenemen.	Hogere uitgaven.	70%	1.000.000	max	Structureel
Begrotingstekorten in gemeenschappelijke regelingen.	Financieel bijspringen door de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen.	50%	500.000	max	Incidenteel
Als gevolg van het overtreden van de AVG of een Datalek kan de gemeente Voorst beboet worden.	Boete opgelegd krijgen of extra kosten door onderzoek / repareren datalek in systeem	10%	1.000.000	max	Incidenteel
Als gevolg van een (nieuwe) pandemie wordt de gemeente geconfronteerd met extra kosten en werkzaamheden.	Hoger ziekteverzuim, hogere zorgkosten, handhaving, etc.	30%	500.000	max	Structureel
Als gevolg van een Hack of gijzelsoftware kan de digitale infrastructuur lange tijd niet bereikbaar zijn en schade oplopen (dataverlies).	Het herstellen van de infrastructuur en data kent grote financiële gevolgen.	10%	1.500.000	max	Incidenteel
Algemene risico's					
Lagere algemene uitkering als gevolg van een nieuwe financierings-systeem van het rijk	Tekort aan inkomsten.	60%	2.000.000	max	Structureel
Vergrijzing personeel gemeente Voorst. Kans op ontbreken specifieke kennis, opvullen van vacatures is problematisch vanwege krapte op de arbeidsmarkt.	Hogere uitgaven inhuur personeel.	60%	500.000	max	Structureel
Algemene post kleine risico's.	Hogere uitgaven.	25%	2.300.000	max	Structureel

Totaal alle risico's: € 22.900.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 22.900.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de berekening komt naar voren dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 6.705.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

Externe effecten

De afgelopen jaren worden gekenmerkt door een aantal crisissen en onzekerheden. Zo heeft de oorlog in Oekraïne geleid tot hoge inflatie en stijgende rentepercentages en aansluitend op de (inter)nationale effecten worden gemeenten ook geconfronteerd met een onzekerheid over de hoogte van de algemene uitkering. Alle externe effecten kennen een hoge mate van onzekerheid, wat vervolgens leidt tot een hoger kanspercentage van alle beschreven risico's. De financiële gevolgen van de stijgende kanspercentages zijn zo goed mogelijk verwerkt in deze begroting.

Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die beschikbaar zijn om niet-begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, financieel af te kunnen dekken, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Deze middelen bestaan uit de algemene reserves, onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.

Beschikbare weerstandscapaciteit gemeente Voorst

Weerstand (per 1 januari)	2025	2026	2027	2028
Algemene reserves	7.962.664	7.937.664	7.912.664	7.887.664
Onbenutte belastingcapaciteit *	1.229.642	1.237.371	1.279.240	1.321.109
Onvoorzien incidenteel	25.000	25.000	25.000	25.000
Totale weerstandscapaciteit	9.217.306	9.200.035	9.216.904	9.233.773

* de onbenutte belastingcapaciteit als weerstandscapaciteit is de ruimte tussen de fictieve OZB-opbrengst bij maximale tarieven conform de zgn. artikel 12-norm en de OZB-opbrengst bij de huidige tarieven binnen de gemeente Voorst.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. De risico's zijn niet voor verschillende jaarschijven gekwantificeerd. In de meerjarige ratio weerstandsvermogen is het bedrag voor risico's gelijk gehouden.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 9.217.306	= 1,37
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 6.705.000	

	2025	2026	2027	2028
Ratio	2,57	2,56	2,56	2,56

Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

In deze paragraaf is een basisset van vijf financiële kengetallen opgenomen:

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De hoogte van de schuldquote hangt af van onder andere afgesloten en doorgeleende gelden en de omvang van de voorraad gronden. Omdat bij leningen onzekerheid bestaat of deze allemaal worden terugbetaald maken we onderscheid bij de berekening van de netto schuldquote door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en waarderen we deze af dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat we kijken naar de structurele baten en structurele lasten en we deze vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de woonlasten in de gemeente zich verhouden ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

In onderstaande tabel zijn de voor de gemeente Voorst berekende kengetallen opgenomen.

Financieel kengetal	Rek. 2023	Begr. 2024	Mjr 2025	Mjr 2026	Mjr 2027	Mjr 2028
Netto schuldquote	69%	70%	65%	72%	71%	70%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	69%	70%	65%	72%	71%	70%
Solvabiliteitsratio	24%	20%	19%	19%	19%	18%
Structurele exploitatieruimte	1,04%	1,93%	0,08%	-4,23%	-5,23%	-6,30%
Grondexploitatie	11,57%	10%	2%	1%	-3%	-1%
Belastingcapaciteit	100%	100%	102%	102%	102%	102%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Ter informatie: de financiële kengetallen zijn berekend op basis van de cijfers volgens de primitieve begroting (stap 1 van de Ontwikkeling financiële positie in deel 2: Financiële begroting).

Een individueel kengetal kan niet worden gebruikt voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie

De netto schuldquote laat vanaf 2026 een stijging zien. Dit wordt met name veroorzaakt door een daling van de totale baten waarin dit kengetal wordt uitgedrukt door lagere inkomsten uit het gemeentefonds.

De solvabiliteitsratio is afgenomen ten opzichte van de werkelijke cijfers 2023. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de geraamde onttrekkingen aan reserves voor dekking van (eenmalige) kredieten zoals vastgelegd in eerdere raadsbesluiten.

Het kengetal structurele exploitatieruimte laat in de jaarschijf 2025 nog een positieve waarde zien. Dit betekent dat alle structurele lasten in deze jaarschijven worden gedekt door structurele baten. De jaarschijven 2026 en verder laten negatieve waarden zien zoals blijkt uit de begrotingstekorten voor deze jaren.

In het kengetal Grondexploitatie is de ontwikkeling van het grondcomplex Nieuw Basselt en Fliertlanden verwerkt. Door de geplande verkoop van bouwgronden daalt dit kengetal de komende jaren.

Op basis van het landelijk gemiddelde volgens de atlas lokale lasten van het Coelo bedraagt het kengetal belastingcapaciteit 102%. Dit betekent dat de lasten voor de belastingsoorten OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing in de gemeente Voorst iets hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

In deze paragraaf gaan we in op de beleidskaders en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de kapitaalgoederen van de gemeente Voorst. De belangrijkste kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, groen, gebouwen en openbare verlichting. Daarnaast behoort materieel als dienstauto's tot de kapitaalgoederen. Per kapitaalgoed gaan we in op de beleidskaders, de financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting en de mate van kwaliteit en risico's.

Voor de onderdelen wegen, riolering, mobiliteit en groen heeft u de beleidskaders herzien door de vaststelling van het Integraal Wegenplan (IWP) Voorst 2020-2024, het Programma Water 2020-2025, het Programma Groen 2020-2025 en het Programma Mobiliteit 2020-2030. De financiële gevolgen hiervan zijn meegenomen in deze begroting. Volgens de Financiële verordening worden de beleidskaders zoals opgenomen in de diverse vastgestelde programma's opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Wegen

Beleidskader

Het beleidskader voor het beheer van de wegen is vastgesteld in het Integraal Wegenplan (IWP) 2020-2024. Het huidige IWP loopt in 2024 af en wordt vervangen door Programma Wegen 2025-2030.

De algemene beleidsuitgangspunten voor het wegenonderhoud zijn:

- veiligheid: de veiligheid moet voldoen aan wettelijke eisen en moet zodanig zijn dat de kans op ongevallen klein is. De veiligheid wordt met name bepaald door ernstige oneffenheden en het schadebeeld dwarsoneffenheid;
- duurzaamheid: de technische instandhouding mag niet in het geding zijn. Het schadebeeld scheurvorming op asfalt is hierop van invloed;
- comfort: comfortabel gebruik moet mogelijk zijn. Comfort wordt bepaald door de mate waarin de weggebruiker hinder ondervindt van de onderhoudstoestand van de weg. Met name het onderdeel vlakheid heeft invloed op het comfort;
- aanzien: het aanzien moet redelijk zijn. Het aanzien wordt in hoge mate bepaald door de algehele onderhoudstoestand van de weg. Met name scheurvorming, oneffenheden en randschade zijn bepalend voor het aanzien.

Kwaliteit en risico's

Periodiek toetsen we onze wegen aan de normering van de Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond, Weg- en Waterbouw en Verkeerstechniek (CROW). Dit is een landelijke normering die het mogelijk maakt verhardingen objectief te beoordelen en daardoor de kwaliteit eenduidig vast te leggen. Het systeem richt zich er op om de juiste maatregel op het juiste moment te nemen. Binnen deze systematiek bereiken we dat instandhouding duurzaam plaats vindt tegen de laagste kosten. De inspectie van de verhardingen vindt jaarlijks plaats. Uit de inspectie van 2024 blijkt dat de kwaliteit van onze wegen achteruit is gegaan. De huidige budgetten zijn niet voldoende om de kwaliteit op peil te houden.

De gestegen kosten voor het wegonderhoud zorgen ervoor dat het huidige budget niet voldoende is en enkele wegen worden doorgeschoven in de planning. Om binnen het beleidskader van de CROW te blijven en de kwaliteit van de wegen niet verder achteruit te laten gaan moeten de budgetten voor onderhoud verhoogd worden. In de benodigde situatie wordt het noodzakelijk onderhoud op het meest optimale moment uitgevoerd. Hiermee voorkomen we dat uitgesteld noodzakelijk onderhoud leidt tot hogere kosten. Wij voeren in de meeste gevallen het reguliere onderhoud uit binnen

de daarvoor door het CROW aangegeven termijnen (onvoldoende binnen 0 tot 2 jaar, matig binnen 3 tot 5 jaar).

Asfaltonderhoud is in verband met kapitaalsvernietiging prioritair boven het onderhoud aan elementenverhardingen. Bij vervanging en grootonderhoud kijken we integraal naar de andere werkterreinen zoals riolering en verkeer en waar mogelijk worden werkzaamheden gecombineerd uitgevoerd

We zien krapte en schaarste op de arbeidsmarkt en ook schaarste in materialen. Dit heeft financiële gevolgen voor onze projecten en werkzaamheden. De gestegen kosten voor diesel, gas, elektriciteit en vele andere producten die op oliebasis worden geproduceerd zorgen voor prijsverhogingen en daardoor extra kosten. De extreme prijsstijgingen die in 2022 zijn begonnen zetten nog steeds door. Ook is er schaarste van producten en zijn producten niet meer beschikbaar. Dit heeft grote gevolgen bij bijvoorbeeld de herinrichtingen van wegen en het (asfalt)onderhoud. Partijen schrijven niet of minder in, omdat materialen niet beschikbaar zijn of omdat ze onvoldoende personeel beschikbaar hebben. Daarnaast kunnen leverantietermijnen niet gestand worden gedaan. Dit leidt tot hogere kosten en mogelijk langere realisatietermijnen.

Voor vier bruggen loopt momenteel een nader onderzoek, omdat uit de inspectie is gebleken dat de staat van deze bruggen onvoldoende is. Voor groot onderhoud van deze bruggen wordt separaat budget aangevraagd.

Alle straatkolken worden jaarlijks één keer per jaar gereinigd. Afgelopen jaren hebben wij gemerkt dat door de extreme buien in de zomer er regelmatig wegen onder water staan, dit komt mede omdat de kolken verstopt zitten. Grote hoeveelheden water op straat zorgt voor overlast, gevaarlijke situatie en gezondheidsrisico's, omdat het regenwater vermengd wordt met het vuile water en op straat staat. Om de overlast te verminderen moeten de kolken niet één keer, maar twee keer per jaar gereinigd worden. De kosten voor een extra ronde reinigen zijn € 30.000 per jaar.

Het huidige IWP loopt tot en met 2024. In 2024 wordt het huidige IWP vervangen en wordt Programma Wegen 2025-2030 opgesteld inclusief financiële bijlage. In 2025 worden de werkzaamheden uitgevoerd met de budgetten van het huidige IWP. Na vaststelling van Programma Wegen 2025-2030 (eind 2024) worden de financiële gevolgen verwerkt in de meerjarenprogrammabegroting 2026-2030.

Financiële consequenties en vertaling	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatie					
Onderhoud lasten	1.606.720	1.608.470	1.608.470	1.608.470	1.608.720
Investerings					
Integraal Wegen Plan (IWP)	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Programma Mobiliteit: De Zanden 30 km en fietsveiligheid (N344-Fokkerstraat)	0	150.000	0	0	0
Onderhoud/vervanging (bermschade langs wegen buiten bebouwde kom)	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000

Zie ook de ramingen in programma 2 Mooi Voorst

Riolering

Beleidskader

Het beleidskader staat verwoord in het Programma Water 2020-2025. Dit programma is opgesteld in de geest van de Omgevingswet. Het omvat naast de visie op water al de onderdelen die een Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) ook bevat, omdat dit nog een verplicht document is.

Kwaliteit en risico's

De uitvoering van de beheerswerkzaamheden is vastgelegd in het Programma Water 2020-2025. Periodiek onderzoeken we hoe wij de zorgtaken voor afvalwater,

hemelwater en grondwater zoveel mogelijk integraal met onderhoud en reconstructie van groen en verhardingen kunnen uitvoeren. Binnen het Programma Water 2020-2025 is de instandhouding van de riolering geborgd en is er ruimte voor nog te nemen maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie.

De gestegen energiekosten en de schaarste op de grondstoffenmarkt hebben ook gevolgen voor de reeds lopende als de aankomende projecten en werkzaamheden op het gebied van riolering. De levertijden van materialen lopen op, dit heeft gevolgen voor de uitvoeringsplanning van projecten. Projecten starten later, hebben een langere doorlooptijd en/of zijn duurder dan eerder geraamd.

Financiële consequenties en vertaling	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatie					
Onderhoud lasten	344.205	352.122	352.122	352.122	352.122
Reservering	636.971	582.484	519.471	452.891	424.409
Investerings					
Onderhoud/vervanging	915.000	1.520.000	1.381.000	1.754.000	1.731.000

Zie ook de ramingen in programma 2 Mooi Voorst

Openbaar groen

Beleidskader

De algemene beleidsuitgangspunten voor groenbeheer zijn vastgelegd in het Programma Groen 2020-2025 en richten zich op drie thema's: Leefbaarheid, Duurzaamheid en Biodiversiteit. Bij al deze thema's speelt een integrale, doelmatige aanpak een rol, naast het behoud, herstel en ontwikkeling van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische kwaliteiten.

Kwaliteit en risico's

In het Programma Groen is vastgelegd dat de structuur en inrichting van het groenbeheer nader wordt vastgelegd. Onlangs is hiermee gestart voor de kern Twello. Alle overige kernen volgen de komende jaren. Het groen is hiertoe ingedeeld in een ruimtelijke groenstructuur met drie bijbehorende beheerniveau's:

- met een hoge representatieve functie en een hoge gebruiksintensiviteit en intensief beheer (intensief onderhoud);
- wijk- en buurtgroen met een normaal goed beheer (basis onderhoud) met soms een extensivering, gericht op natuurlijke ontwikkeling;
- overig groen met een functie in de woonomgeving veelal met normaal goed beheer met daar waar mogelijk een extensivering gericht op een natuurlijke ontwikkeling (extensief beheer).

Er is druk op de personele bezetting aangaande de diverse uitvoeringsonderdelen van het programma Groen. De verwachting is dat de onderdelen uit het uitvoeringsprogramma niet binnen de gestelde termijnen afgerond kunnen worden. Het is een reële verwachting om het traject van uitvoering met een jaar te verlengen. Dit zou betekenen dat het uitvoeringsprogramma doorloopt tot en met 2027 (2022-2027), in plaats van tot 2026.

Financiële consequenties en vertaling	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatie					
Onderhoud lasten	1.584.767	1.621.217	1.621.217	1.621.217	1.621.217
Investerings					
Geen investeringen					

Zie ook de ramingen in programma 2 Mooi Voorst

Openbare verlichting

Beleidskader

De algemene beleidsuitgangspunten voor verlichting zijn:

- de nieuw te plaatsen en te vervangen verlichting bestaat uit LED-verlichting;
- afschrijving van de armaturen en masten is respectievelijk 20 en 40 jaren;
- nieuw te plaatsen verlichting wordt uitgevoerd met een dim regime;
- duurzaamheid en milieu maken deel uit van de beleidskeuzes.

In het kader van de in 2015/2016 vastgestelde Nota Duurzaamheid met addendum wordt de conventionele verlichting versneld vervangen door LED-verlichting (15 jaar i.p.v. 20 jaar). Het beleid voor openbare verlichting wordt opgenomen in Programma Wegen 2025-2030. Dit leidt niet tot grote aanpassingen in onze beleidsuitgangspunten.

Kwaliteit en risico's

De activiteiten richten zich op onderhoud, storingsdienst, vervanging en verduurzaming. Bij vervanging van armaturen zoeken we steeds naar de meest energiezuinige oplossing. De middelen in de begroting staan onder druk. Afgelopen jaren zijn de prijzen voor het onderhoud meer dan verdubbeld. In 2024 is het onderhoud en vervangen opnieuw aanbesteed. De gestegen prijzen voor grondstoffen, energiekosten en beschikbaarheid van personeel hebben gevolgen voor de uit te voeren werkzaamheden. De vaste onderhoudskosten zijn gestegen en de vervangingskosten zijn hoger geworden.

Financiële consequenties en vertaling	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatie					
Onderhoud lasten	105.835	108.269	108.269	108.269	108.269
Investerings					
Onderhoud/vervanging	87.500	87.500	87.500	87.500	87.500
Versneld vervangen openbare verlichting door LED	35.000	35.000	35.000	0	0

Gebouwen

Beleidskader

De gemeente is eigenaar van 35 gebouwen met bijbehorende installaties. Het technisch beheer en onderhoud vindt plaats op basis van een meerjaren onderhoudsprogramma dat we jaarlijks actualiseren en vertalen in een uitvoeringsplan.

Portefeuille

De gemeente Voorst is eigenaar, verhuurder, huurder en gebruiker van een diverse vastgoedportefeuille. Dit vastgoed wordt vooral gebruikt voor de gemeentelijke organisatie maar ook voor maatschappelijke functies als sport, welzijn, brandweerkazernes en cultuur. Het vastgoed van de gemeente is dan ook een middel die het mogelijk maakt om wettelijke taken uit te voeren en om maatschappelijk waarde te creëren. Op dit moment wordt gemeentelijk vastgoed ook ingezet als opvanglocatie voor de opvang van diverse doelgroepen.

Onderhoud

Onze gebouwen moeten door gebruikers en huurder continue veilig en optimaal gebruikt kunnen worden. Om dit te garanderen is correctief, preventief en planmatig (vervanging) onderhoud noodzakelijk. Dit (technisch) beheer en onderhoud wordt uitgevoerd op basis van een 10-jarig Meer Jaren Onderhoud Plan (MJOP) waarmee voor een periode van minimaal 10 jaar de onderhoudskosten in beeld zijn gebracht. Omdat de kosten per jaar nogal kunnen fluctueren maken we gebruik van een onderhoudsvoorziening om deze kosten te egaliseren. Voor het bepalen van het onderhoudsniveau van de gebouwen en de daarbij behorende financiële middelen hanteren wij de NEN 2767 methodiek. Deze methodiek gaat uit van een conditiescore van 1 tot 6 waarbij 1 uitstekend is en 6 zeer slecht. Uitgangspunt voor het kernbezit is een minimale conditiescore van 3. Dat betekent een redelijk onderhoudsniveau

dat over het algemeen door vastgoedeigenaren als voldoende wordt aangemerkt. Functionele verbeteringen (herinvesteringen) zoals renovaties en verbouwingen worden op voorhand niet meegenomen in het MJOP. Deze meestal levensduur verlengende investeringen worden pas op het moment dat ze zich voordoen in beeld gebracht en krediet voor aangevraagd.

Verduurzaming

Verduurzaming en gasloos maken van gemeentelijk vastgoed is niet vrijblijvend. De uitdaging om de uitstoot van broeikasgassen terug te brengen is vertaald in de Klimaatwet. Hoofddoel is het bereiken van 95% broeikasgasreductie ten opzichte van 1990, tussendoel is 49% broeikasgasreductie in 2030 ten opzichte van 1990. De gemeente Voorst hanteert als uitgangspunt voor verduurzaming dat ze dit doet op natuurlijke vervangingsmomenten (planmatig) binnen het onderhoudsproces. Op deze momenten wordt geïnvesteerd in energiezuinige en duurzame alternatieven.

Huisvesting nieuwkomers

De opvang en huisvesting van nieuwkomers (Oekraïners, statushouders en asielzoekers) zal een blijvende vraag naar geschikte huisvesting creëren. Ook binnen de gemeente Voorst. Omdat we geen extra druk willen uitoefenen op de toch al beperkte reguliere woningvoorraad zullen we daarom ook andere vormen van huisvesting in moeten zetten. Een onderzoek of met de inzet van flexwoningen (een deel) van de huisvestingsprobleem voor meerdere doelgroepen kan worden opgelost is opgestart.

Financiële vertaling

Het jaarlijkse totaalbedrag voor onderhoud/vervanging bestaat uit onderhoudskosten (onderhoud) en investeringskosten (veelal vervanging). Onderhoudskosten brengen geen afschrijvingskosten met zich mee omdat deze *niet* levensduur verlengend zijn. Investeringskosten brengen wel afschrijvingskosten met zich mee en schrijven we af volgens het activabeleid. Om jaarlijks vast te stellen welk budget is geïnvesteerd, maken we in het laatste kwartaal van elk jaar een overzicht van de investeringen. De investeringen vertalen we financieel naar kapitaallasten, dit proces brengt geen extra onderhouds-/vervangingskosten met zich mee en is dus budgetneutraal.

Huisvesting	Type	BVO (m2)	2024	2025	2026	2027	2028
Begraafplaats	Gebouwen begraafplaats	178	171.166	175.103	175.103	175.103	175.103
Bestuurlijke ambtelijke organisatie	Gemeentehuis	5.400	7.957	8.140	8.140	8.140	8.140
Brandweerkazerne	Brandweerkazerne	838	6.176	1.500	1.500	1.500	1.500
Monument	Torens, schuren etc.	482	529	551	551	551	551
Opvanglocaties	Vluchtelingen, statushouders etc.	1.689	4.330	4.429	4.429	4.429	4.429
Overig	Overige gebouwen	3.221	30.697	40.681	40.681	40.681	40.681
Parkeren	Parkeerhuis	3.150	12.575	12.864	12.864	12.864	12.864
Sport	Gymlokalen, sporthallen, zwembad	15.041	29.104	29.773	29.773	29.773	29.773
Eindtotaal		29.999	262.534	273.041	273.041	273.041	273.041

Speelterreinen

Beleidskader

De gemeente heeft verschillende speelruimtes in beheer en onderhoud, denk aan pleintjes met speeltoestellen en trapveldjes.

Het vervangen (groot onderhoud) van de speeltoestellen op de diverse openbare speelplekken in de gemeente Voorst is opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan speelvoorzieningen.

Kwaliteit en risico's

In het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen (1997) is wettelijk geregeld aan welke eisen speeltoestellen moeten voldoen. Op basis van dit Besluit is de gemeente als beheerder van speelvoorzieningen verantwoordelijk voor het veilig plaatsen van speeltoestellen en voor het inspecteren en onderhouden ervan. Samen met de inwoners bespreken wij de vervanging van de speeltoestellen. Afgelopen jaren zijn de prijzen voor het vervangen van speeltoestellen extreem gestegen. Het huidige budget is daarom naar verwachting niet toereikend om alle kapotte toestellen te vervangen. De dotatie is opgehoogd naar € 44.000 per jaar.

Vervangingsplan materieel

Beleidskader

In het kader van duurzaamheid zijn alle dienstauto's met brandstofmotor gefaseerd vervangen door elektrische auto's. Daarmee is ons wagenpark nagenoeg emissievrij.

Kwaliteit en risico's

Vanuit duurzaamheid zijn we overgestapt naar elektrisch rijden. De huidige afschrijvingstermijn van 8 jaar is gebaseerd op voertuigen met conventionele techniek. De verwachting is dat deze afschrijvingstermijn ook toepasbaar is voor elektrisch rijden. Vandaar dat deze ongewijzigd blijft staan op 8 jaar.

Financiële consequenties en vertaling	2024	2025	2026	2027	2028
Investeringen					
Bedrijfswagens / fietsen	0	0	106.000	40.000	0
Onderhoudsmaterieel (begraafplaatsen en landmeters)	5.000	16.430	5.000	0	5.000

4.4 Paragraaf Financiering

Algemeen

In deze paragraaf beschrijven we het treasurybeleid, het beheren van geld- en kapitaalstromen. De Wet Financiering decentrale overheid (Wet Fido) stelt regels voor het beheer van de treasury. De wet bevat normen voor het beheersen van risico's op kort- en langlopende geldleningen, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Beleid

Om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden, maken we gebruik van de kaders die in het treasurystatuut 2018 zijn vastgelegd. Dit statuut is door het college vastgesteld en de raad is met een raadsmededeling hierover geïnformeerd.

Risicobeheer

De risico's die de gemeente loopt op het gebied van treasury bestaan voornamelijk uit renterisico's. Voor de beheersing van deze risico's gelden twee concrete richtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor de vaste schuld.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente maximaal als gemiddelde netto-vlottende schuld over een periode van 3 maanden mag hebben. Deze bedraagt maximaal 8,5% van de jaarbegroting. De limiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal één jaar (vlottende schuld).

Berekening kasgeldlimiet	Begroting 2025
Begrotingstotaal	89.389
Percentage ministeriële beschikking	8,5%
Kasgeldlimiet (afgerond)	7.598

(bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm

Het renterisico betreft het risico dat de begroting van de gemeente geconfronteerd wordt met een verzwaring van de rentelasten als gevolg van herfinancieringen van bestaande activa of van herziening van rente van bestaande leningen. Het doel van de renterisiconorm is om dit risico te beperken tot een handelbaar niveau. Bij een goed (gelijkmatic) opgebouwde leningenportefeuille blijft het renterisico binnen verantwoorde marges en zullen de renteaanpassingen zich geleidelijk voordoen en binnen de begroting worden opgevangen.

In de Wet FIDO is vastgelegd dat jaarlijks een volume ter grootte van 20% van het lastentotaal van de gemeentelijke begroting (peildatum 1 januari) mag worden geherfinancierd of een renteherziening mag ondergaan. Omdat de gemeente voor de eigen financiering geen leningen heeft aangetrokken waarvan in 2025 de rente wordt herzien, heeft de renterisiconorm in 2025 voor Voorst alleen betrekking op herfinanciering van aflopende leningen.

Berekening renterisiconorm	Begroting 2025
Begrotingstotaal	89.389
Percentage ministeriële beschikking	20%
Renterisiconorm (afgerond)	17.878

(bedragen x € 1.000)

Kredietrisicobeheer

Volgens onderstaande tabel zijn aan de volgende instellingen gelden verstrekt:

Kredietrisico's op verstrekte gelden

	Restant schuld per 1-1-2025	%
Woningbouw	42	0,7
Stimuleringsfonds	5.682	99,3
Totaal	5.724	100,00

(bedragen x € 1.000)

Het risico dat de gemeente loopt bij bovenstaande verstrekte gelden is gelet op de overeenkomsten met de instelling en het toezicht op deze instellingen heel laag.

Intern liquiditeitsbeheer

Voor het liquiditeitsbeheer heeft de gemeente Voorst een overeenkomst voor geïntegreerde dienstverlening afgesloten met de nv Bank Nederlandse Gemeenten. Ter beperking van de rentekosten is met de BNG overeengekomen dat de kredietfaciliteit in rekeningcourant is gesteld op ongeveer de kasgeldlimiet. Intern maken we gebruik van een liquiditeitsplanning en een meerjarige investeringsplanning.

Financieringsvolume

Onze financieringsbehoefte wordt in belangrijke mate bepaald door de investeringen die plaatsvinden in het kader van het Meerjaren Investerings Programma (MIP), het Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP), de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en het verloop van de exploitatieuitgaven en -inkomsten. Het MIP en MJOP worden doorlopend geactualiseerd en bijgesteld. Voor de komende jaren zijn er bedragen nodig voor o.a. rioleringsinvesteringen (op basis van het programma Water), wegenreconstructies (uitwerking Integraal WegenPlan) en vervanging van ICT-middelen. Voor de komende jaren staan er ook grote opgaven te wachten met betrekking tot investeringen in maatschappelijke voorzieningen, waaronder het Integraal Huisvestingsplan onderwijs, brandweerkazernes en de bouw van een nieuwe sporthal. De keuzes die bij deze investeringen (moeten) worden gemaakt, zullen van invloed zijn op onze financieringsbehoefte en volume.

In de financieringsbehoefte verwachten wij te voorzien door het aantrekken van kort- en langlopende geldleningen. Het daadwerkelijk beroep is afhankelijk van de realisatie van de geplande investeringen, de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties en de feitelijke liquiditeitspositie op het moment dat we uitgaven doen. De liquiditeitsbehoefte is immers afhankelijk van het verloop van de inkomsten en uitgaven. Het aantrekken van financieringsmiddelen vindt plaats binnen de kaders van de wet Fido en het Financieringsstatuut 2018.

Leningenportefeuille

De totale leningenportefeuille van onze gemeente bedraagt op 1 januari 2025 € 50,1 miljoen.

Interne rente

In deze programmabegroting gaan we uit van een interne omslagrente van 0,3%. De rentelasten worden toegerekend aan de diverse programma's op basis van de boekwaarde van de investeringen. Het verschil (renteresultaat) tussen de betaalde en ontvangen rente en de interne doorberekende rente verantwoorden we bij de algemene dekkingsmiddelen. Voor nieuwe investeringen waarvoor mogelijk aanvullende financiering moet worden aangetrokken gaan we uit van een rentepercentage van 3%.

In onderstaand renteschema geven we inzicht in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening .

	Renteschema		Bedrag (x € 1.000)
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		654
b.	De externe rentebaten		-
	Saldo rentelasten en rentebaten		654
c.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-282	
			-282
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		372
d1.	Rente over eigen vermogen		-
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		372
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		267
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		105

Wet- en regelgeving

Schatkistbankieren

Voor gemeenten en andere decentrale overheden is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Decentrale overheden dienen banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekening-courant bij het ministerie van Financiën.

Vanaf 1 juli 2021 is voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen. Voor de gemeente Voorst bedraagt de drempelwaarde in 2024 afgerond € 1,8 miljoen. Tegen deze drempelwaarde moet het gemiddelde van de banksaldi van de gemeente in een kwartaal worden afgezet. Ieder jaar sturen we erop dat we de drempelwaarde niet overschrijden en dat de gemeente dus geen of heel beperkt financiële middelen hoeft te stallen bij het Rijk.

Wet HOF

Met de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) zijn de Europese afspraken van het stabiliteits- en groeipact en het al bestaande Nederlandse budgettaire beleid vanaf 1 januari 2014 wettelijk verankerd. De Wet Hof bepaalt onder meer dat Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen een gelijkwaardige inspanning leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën. Daarmee worden de tekorten van gemeenten of provincies door de Europese Commissie meegeteld bij de berekening van het begrotingstekort, dat volgens de EU-regels niet meer dan drie procent mag bedragen.

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

De inrichting van de bedrijfsvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het college. De raad oefent via zijn budgetrecht invloed uit op de gemeentelijke bedrijfsvoering: met de vaststelling van de begroting stelt de raad het bedrag vast dat het college voor dat doel beschikbaar heeft. De paragraaf bedrijfsvoering geeft op hoofdlijnen de kaders weer wat betreft de bedrijfsvoering.

Kaders voor het bedrijfsvoeringsbeleid

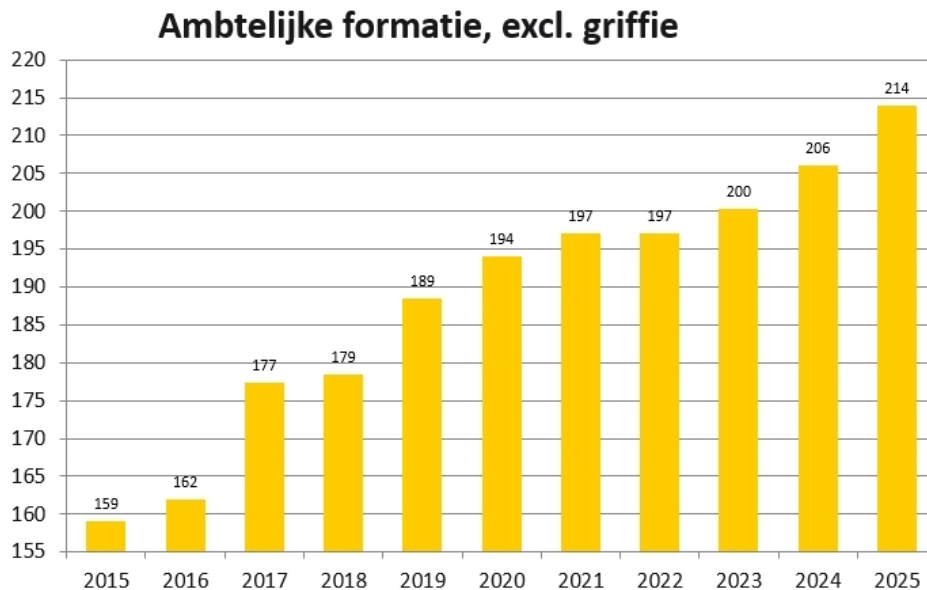
De raad controleert of de sturing binnen het college gebeurt binnen de gestelde hoofdkaders. Hiervoor zijn indicatoren opgesteld:

- Het college geeft vorm aan de bedrijfsvoering met inachtneming van de geldende externe regelgeving en van de door de raad vastgestelde regels en normeringen zoals deze in de programmabegroting en verordeningen ex artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn opgenomen. De verklaring en het controleverslag van de accountant bij de gemeentelijke programmarekening vormt een belangrijke graadmeter voor beantwoording van de vraag of het college in deze opdracht is geslaagd. Zowel wat betreft de "getrouwheid" van de jaarrekening als wat betreft de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen;
- Het college heeft de informatieveiligheid op orde, blijkt uit de rapportage zelfevaluatie ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) die we opstellen ten behoeve van het toezicht door de gemeenteraad en het toezicht door externe toezichthouders;
- De huidige organisatiestructuur volgens het zogenoemde bloemmodel blijft in stand. Het college richt zich op een zich organisch ontwikkelende organisatie en streeft naar het voorkomen van reorganisaties en gedwongen ontslagen;
- De omvang van de ambtelijke organisatie staat in verhouding tot het takenpakket, waarbij naast kwaliteit en doelmatigheid ook optimale efficiëntie onverminderd uitgangspunt is;
- De gemeente vervult als overheidswerkgever een voorbeeldrol als goed werkgever en betreft vanuit deze doelstelling werknemersvertegenwoordigingen nauw bij de ontwikkeling van het personeels- en organisatiebeleid; het personeelsbeleid is er op gericht dat het ziekteverzuim niet hoger is dan 5%.

Omvang formatie

De ambtelijke formatie omvat in 2025 volgens de raming 214,12 fte (voltijdsfuncties), exclusief griffiepersoneel. In vergelijking met 2024 een stijging van 8,12 fte. De stijging is het gevolg van de aangevraagde formatie uit de Voorjaarsrapportage 2024 en de Prioriteitennota 2025. Van de totaalformatie heeft 2,8 fte een specifieke dekking, namelijk 0,8 fte wet inburgering, 1,0 fte uitvoering Addendum Duurzaamheid en 1,0 fte Oekraïne gelden.

De ambtelijke formatie heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (cijfers exclusief griffiepersoneel):

Loonsomuitgaven

De raming van loonsomuitgaven voor 2025 is als volgt:

	Aantal FTE's	Totaal jaarwedge	Totaal toelagen	Bruto lasten	Inhouding sociale lasten	Totaal lasten
Bestuur						
Raad	19	-	285.458	285.458		285.458
College	4	502.071	-	502.071	63.937	566.007
Voorm. bestuurders	17	232.589	-	232.589	-	232.589
Totaal	40	734.659	285.458	1.020.118	63.937	1.084.054
Organisatie						
WSW	48,55	1.366.954	13.670	1.380.623	287.993	1.668.616
Griffie	2,52	197.808	13.531	211.339	60.768	272.107
Ambtenaren	214,12	15.234.001	1.040.369	16.274.370	4.889.188	21.163.558
Totaal	266,19	16.798.763	1.067.570	17.866.332	5.237.568	23.103.901
Totaal salariskosten		17.533.422	1.353.028	18.886.450	5.301.505	24.187.955

Bestuurlijke loonsomlasten

In 2025 zijn de bestuurlijke loonsomlasten gestegen. De oorzaak hiervan is een wijziging in de CAO Rijk. Hierin is afgesproken dat er een gemiddelde loonsverhoging plaatsvindt van 9,7%. De looptijd van de nieuwe CAO is van 1 juli 2024 tot en met 31 december 2025.

Ambtelijke loonsomlasten

De ambtelijke loonsomlasten zijn € 21.163.558. Ten opzichte van de begroting 2024 is de toename in de loonkosten voor 2025 grotendeels te wijten aan de CAO aanpassing per 1 januari 2024. De gemiddelde loonsverhoging is 6%. In de Voorjaarsrapportage 2024 hebben wij een mutatie van ruim € 1.286.500 al meegenomen. Verder is er extra formatie beschikbaar gesteld door de raad met de Voorjaarsrapportage 2024 voor communicatie en openbare ruimte en in de Prioriteitennota 2025 voor consulent Wet inburgering.

Daarnaast wordt het verschil tussen de loonkosten 2024 en de loonkosten 2025 veroorzaakt doordat bij de opmaak van de Meerjarenprogrammabegroting 2024 bij de berekening van de personeelskosten niet de juiste premies gehanteerd zijn voor het ABP en sociale lasten. In deze nieuwe begroting 2025-2028 zijn de juiste premies verwerkt. Verder bestaat het verschil uit de standaard indexering die wij jaarlijks berekenen over de totale loonsom voor de ambtelijke formatie en ontstaat er ook een effect door hogere inschaling van bepaalde functies als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.

Personeel en organisatie

Door de blijvende toenemende krapte op de arbeidsmarkt is het nog meer dan in voorgaande jaren van belang te blijven investeren in aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden. Hierbij zien we bijvoorbeeld dat de jongere generatie andere arbeidsvoorwaarden belangrijk vindt dan de oudere. Het bieden van ruimte voor flexibele werktijden, thuiswerken, het beschikbaar stellen van eigentijdse communicatiemiddelen en het ondersteunen, faciliteren van opleidings- en loopbaanplannen, zorgen voor een vitale organisatie en maken onderdeel uit van die maatregelen.

Onze ligging tussen drie grotere gemeenten maakt dat wij een aantrekkelijke opleider zijn van doorstroom naar deze gemeenten omdat ook de buurgemeenten te maken hebben met een krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor is het soms financieel interessanter om bij een grotere gemeente te gaan werken. Daarom is het belangrijk en noodzakelijk om onze medewerkers aan ons te blijven binden. Wij zijn daarom ook aan het onderzoeken welke ruimte er in het loongebouw is in vergelijking tot de grotere gemeenten om ons heen, zodat wij onze medewerkers kunnen blijven binden op inhoud en werkplezier.

Als gevolg van de vele vraagstukken en de grote opgaven die er liggen is de druk op de ambtelijke organisatie bij de gemeenten toegenomen. Vanuit het Rijk zijn er bij gemeenten extra taken ondergebracht. Vraagstukken als koopkracht, klimaat, woningnood, werkgelegenheid, landbouwtransitie, opvang vluchtelingen, informatieveiligheid en de grote ruimtelijke opgaves (duurzame energie, woningbouw, stikstofbalans) brengen veel extra werkzaamheden met zich mee. Dit overvraagt de interne beschikbare arbeidscapaciteit. Maar ook externe arbeidskrachten zijn niet altijd voldoende beschikbaar, de druk wordt vergroot door krapte op de arbeidsmarkt. Ook zien we uitstroom vanwege de pensioengerechtigde leeftijd op ons af komen van mensen op diverse specialistische functies. Om de expertise in de organisatie te behouden en de kwaliteit en continuïteit in de bedrijfsvoering te waarborgen, sorteren we hierop voor door als het kan onze mensen intern op te leiden, de expertise over te dragen en perspectief te bieden. En indien nodig tijdig nieuwe collega's te werven zodat er een zorgvuldige overdracht is van de werkzaamheden.

Door het succes en intensieve gebruik van het werkcafé is ook de benodigde inzet van bodes en huishoudelijke dienst toegenomen. Ook als gemeente vinden wij het belangrijk om bij te dragen aan inclusie. In 2025 willen we een start maken met een inclusief werk- lunchcafé waarbij wij medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid willen bieden om hier te komen werken.

Sociale Werkvoorziening

De Wsw is overgegaan in de Participatiewet, er kunnen dus geen mensen meer instromen in de Wsw. Wel houden mensen in de Wsw hun indicaties en rechten onder de oude regeling. We hebben een relatief jong bestand van mensen in de Wsw, dit zal in de loop der jaren teruglopen maar dus wel met een lange doorlooptijd.

In 2025 hebben we 48,55 fte aan formatie die onder de cao Sociale Werkvoorziening vallen, 4,71 fte minder dan het jaar ervoor. In de loonkosten van deze groep zien we een totale afname van € 217.208. Tegenover de afname in fte's staat dat de minimumlonen en CAO SW gestegen zijn en hierop de lonen van diverse mensen zijn aangepast.

De Participatiewet regelt de doelgroep beschut werk en verplicht gemeenten om deze mensen een betaalde baan in een aangepaste omgeving aan te bieden. Met ingang van 1 januari 2025 gaat de gemeente Voorst deze doelgroep in dienst nemen. Deze doelgroep stroomt geleidelijk in.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording af in de jaarstukken. Tot en met het boekjaar 2022 verstrekte de externe accountant bij de jaarrekening een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Het oordeel over de rechtmatigheid is verdwenen en het is de taak van het college zelf om zich daarover te verantwoorden. Tot en met het boekjaar 2022 was het de accountant die hierover verslag uitbracht en het gesprek voerde met de gemeenteraad.

De accountant geeft in het kader van de getrouwheid wel een oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

Informatisering en informatiebeveiliging

Informatisering is het invoeren van gegevensverwerkende technieken in diverse processen. Dit kent twee pijlers: processen en gegevens. Aan de hand van deze pijlers zorgt een goede informatisering ervoor dat onze gebruikers en inwoners over betrouwbare, beveiligde, actuele, complete en eenvoudig te benaderen informatie beschikken. Door de toenemende digitalisering, die gepaard gaat met snelle veranderingen is de waarde van de informatiseringsfunctie sterk toegenomen. De maatschappelijke vraagstukken worden steeds complexer, vertonen veel samenhang en in al deze vraagstukken speelt informatie een toenemende rol.

Komend jaar richten we ons op het verankeren en verder ontwikkelen van de huidige (nieuw geïmplementeerde) applicaties. Het doel is tweeledig. Ten eerste willen we efficiënte, gebruiksvriendelijke processen voor de medewerker die voldoen aan de huidige wetgeving. Ten tweede willen we de benodigde en juiste data en rapportages generen als sturingsmiddel. Door middel van meerdere projecten willen we de basis van onze informatiehuishouding op orde brengen. Wanneer we deze basis op orde hebben kunnen we zorgen voor sturingsinformatie, verantwoording, beveiliging en een juiste archivering.

Dit stelt ons in staat om op een moderne en flexibele manier in te spelen op maatschappelijke vraagstukken, technische ontwikkelingen, nieuw wet- en regelgeving en om onze inwoners optimale dienstverlening te bieden. Tegelijkertijd blijven we aandacht houden voor de geschiedenis van Voorst. Mede door de inzet van moderne middelen maken we niet alleen actuele informatie toegankelijk, maar ook historische informatie.

Informatiebeveiliging vergt continu aandacht. Aan de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens worden steeds hogere eisen gesteld. Voor de overheid geldt één uniform normenkader voor informatiebeveiliging: de nieuwe Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2). Met de BIO2 wordt invulling gegeven aan de Europese richtlijn voor cyberbeveiliging NIS2. De BIO legt de nadruk op

risicomanagement. Dit vereist een continu proces van identificatie en beoordeling van risico's om te bepalen wat nodig is om informatie adequaat te beschermen. Hiertoe hebben wij een systeem ingericht voor monitoring, detectie & response. Dit behelst een 24/7 monitoring en analyse van acties en gedrag op onze digitale infrastructuur om tijdig te kunnen acteren bij afwijkingen. Hiermee wordt onze digitale weerbaarheid aanzienlijk verhoogd. Bovendien is een cybercrisisorganisatie opgezet die elk jaar een cyberoefening houdt.

ICT-uitgaven	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aanschaf duurzame goederen	5.803	11.897	14.318
Onderhoud	1.048.894	1.176.144	1.210.700
Telefonie, verzekeringen	102.892	120.907	123.688
Overige kosten	177.529	219.380	224.426
Kapitaallasten	328.178	196.637	273.803
Totaal lasten	1.663.296	1.724.965	1.846.935
Overige inkomsten	29.819	-	-
Totaal baten	29.819	-	-
Saldo	1.633.477	1.724.965	1.846.935

4.6 Paragraaf Openbaarheid Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moet verslag worden gedaan van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt elf categorieën die wij actief openbaar moeten maken: wet- en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en -verslagen, Wob/Woo-verzoeken, onderzoeken, beschikkingen en klachten. Deze verplichting treedt gefaseerd in werking (per informatiecategorie), omdat er tijd nodig is om de openbaarmaking van de verschillende categorieën voor te bereiden en in te richten.

Actieve openbaarmaking zou moeten plaatsvinden op het platform PLOOI (Platform Open Overheidsinformatie), maar vanwege de complexiteit en hoge kosten wordt dit platform vervangen door een nieuw overheidsplatform Woo-index. De Woo-index is een verwijspagina. Hierop kan de gemeente hyperlinks plaatsen waarmee verwezen wordt naar een andere vindplaats waarop het betreffende document openbaar wordt gemaakt. Wij maken hier op dit moment gebruik van door te verwijzen naar diverse documenten die op onze eigen website zijn geplaatst en er wordt verwezen naar documenten die gepubliceerd worden op www.overheid.nl.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is.

We zijn nu stappen aan het zetten om de wet nader te implementeren. Aan de hand van een nulmeting wordt geïnventariseerd welke stukken al wel en niet actief openbaar gemaakt worden. Naar aanleiding van de nulmeting worden er vervolgstappen gezet naar de verdere implementatie (zoals het aanpassen van applicaties, bewustwording van collega's over actieve openbaarmaking). Tevens is een Woo-coördinator aangesteld en wordt informatie over de Woo gegeven op de website van de gemeente. Tot slot zijn we al bezig met het laagdrempelig actief openbaar maken van documenten door deze bijvoorbeeld op onze eigen website te plaatsen. Hier wordt in de Woo-index dan naar verwezen.

4.7 Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente zowel een financiële als bestuurlijke relatie heeft. Beide relaties komen voort uit de verplichtingen op grond van een gemeenschappelijke regeling (GR), in samenhang met het bepaalde in artikel 193 van de Gemeentewet. De financiële verplichting houdt in dat de gemeente bijdraagt in de kosten van de publiekrechtelijke rechtspersoon.

Bij een privaatrechtelijke rechtspersoon zijn de opties dat de gemeente kapitaal verstrekt in de vorm van risicodragend kapitaal, een lening of garantstelling, c.q. een subsidie of een combinatie van deze mogelijkheden.

Bij de bestuurlijke relatie staat zeggenschap bij de rechtspersoon centraal, onder andere via de mogelijkheid om bestuursleden of commissarissen te benoemen of via het stemrecht als aandeelhouder.

Huidige beleidskaders

Aanwezigheid publiek belang

Bij zowel een financiële als een bestuurlijke relatie moet sprake zijn van een publiek belang. De behartiging van een publiek belang staat centraal bij de rechtspersoon aan wie de gemeente zich verbonden heeft. Het publiek belang zal gedefinieerd zijn in het gemeentelijk besluit tot deelneming. De invulling van het publieke belang leidt tot bepaalde taken en werkprocessen. Als er geen sprake (meer) is van een publiek belang, dan is deelneming niet (meer) aan de orde.

Volledige betrokkenheid bij behartiging publiek belang

We moeten bezien of volledige, dan wel gedeeltelijk gemeentelijke betrokkenheid bij de behartiging van het publieke belang/de publieke taak noodzakelijk is. De vraag is op welke elementen van de werkprocessen de gemeente invloed wil hebben. Gaat het alleen om de output en de resultaten, of ook om de beheersing van het proces zelf? Als volledige betrokkenheid noodzakelijk is, maar de gemeente het publieke belang niet zelfstandig kan behartigen, dan is deelname aan een publiekrechtelijke rechtspersoon, c.q. samenwerkingsverband, de meest voor de hand liggende optie.

Gedeeltelijke betrokkenheid bij behartiging publiek belang

Als sprake is van een publiek belang maar volledige gemeentelijke betrokkenheid niet noodzakelijk is, komt deelname aan een privaatrechtelijk rechtspersoon in beeld. De weg daar naar toe begint bij de vraag of de gemeente het publieke belang via bestuurlijke zeggenschap in combinatie met een financiële deelname voldoende kan behartigen. Deze vraag is van belang voor de rol waarin de gemeente als opdracht-, subsidie- of regelgever in beeld is. Biedt bestuurlijke deelname onvoldoende mogelijkheden om de verantwoordelijkheden voor het desbetreffende publieke belang waar te maken, dan is deelneming niet langer zinvol of is een nieuwe participatie niet aan de orde.

Risicoanalyse bij betrokkenheid behartiging publiek belang

Indien gemeentelijke participatie geïndiceerd is, is het zaak risico's in te kaart brengen en is de monitoring van de risico's noodzakelijk. Deze situatie kan voorkomen als een verplichte afdekking van tekorten, geldleningen en garanties speelt. Ook kan deze situatie ontstaan als de noodzaak tot monitoring van de omvang van het gemeentelijke aandelenkapitaal noodzakelijk is. Monitoringsinstrumenten zijn het beoordelen of goedkeuren van de begroting en de jaarrekening, dan wel specifiek omschreven besluiten en de beoordeling van het nakomen van de gewenste prestaties met inbegrip van het gewenste voorzieningenniveau. Vastlegging hiervan en verslaglegging hierover is noodzakelijk.

Ontwikkelingen

Op dit moment is in zijn algemeenheid een ontwikkeling dat de publiekrechtelijke verbonden partijen, oftewel de gemeenschappelijke regelingen bezig zijn met een procedure om te komen tot een wijziging van hun gemeenschappelijke regeling. Dit vanwege de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Hieruit komt voort dat er in alle gemeenschappelijke regelingen nadere bepalingen in de regeling moeten worden opgenomen, met name om de positie van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten te verstevigen. Hieronder staat een overzicht van alle verbonden partijen en wordt per verbonden partij nader ingegaan op de kenmerken en (eventuele) ontwikkelingen.

Lijst van verbonden partijen

De verbonden partijen kunnen als volgt worden ingedeeld:

Gemeenschappelijke regelingen
Regio Stedendriehoek
GGD Noord- en Oost-Gelderland
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)
Tribuut belastingsamenwerking
Basismobiliteit (PlusOV)

Stichtingen/verenigingen
Stichting Archipel Onderwijs
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)
Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur

Coöperaties/vennootschappen
Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe / RGV Holding BV)
N.V. Luchthaven Teuge
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Waterbedrijf Vitens N.V.
Circulus

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden Partij	Regio Stedendriehoek
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Burgemeester Paula Jorritsma
Vestigingsplaats	Deventer
Omschrijving	De Regio Stedendriehoek (S3H) coördineert, faciliteert en communiceert de samenwerking tussen de gemeenten binnen de S3H.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1+1plv) en lidmaatschap DB (1)
Openbaar belang / doel	De Regio Stedendriehoek voert de volgende programma's uit: <ol style="list-style-type: none">1. Programma Slimme Groene Verstedelijking bevat de thema's: woonopgave (woondeal, monitoring, woonagenda, arbeidsmigranten), ontwikkeling stationsgebieden, circulair bouwen, aanbesteden en verduurzaming van bestaande wijken.2. Programma Vitaal Landelijk Gebied bevat de thema's: toekomst voor agrarisch ondernemerschap, duurzaam voedselsysteem en robuust water en bodemsysteem.3. Programma Regionale Ecomonomie van de Toekomst bevat de thema's: ruimte voor werk (visie, hectares, randvoorwaarden), duurzaam en digitaal midden- en kleinbedrijf (mkb), toekomstbestendige bedrijventerreinen (energie/circulair) en passende opleidingen en banen/Human Capital. Met daarnaast gebiedsontwikkeling (regioarrangement), mobiliteit en regionale energiestrategie (ook Gelderse Energie Infrastructuur) als overkoepelende of doorsnijdende thema's.

Verbonden Partij	Regio Stedendriehoek
	De verschillende programma's hebben als doel om een goed woon-, leef en vestigingsklimaat in de Regio Stedendriehoek te behouden en waar mogelijk te versterken.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners per gemeente.
Risico's en getroffen maatregelen	De deelnemende gemeenten aan de regeling staan garant voor de S3H.
Ontwikkelingen	<p><i>Regionale uitvoeringsagenda 2023-2030</i></p> <p>De uitvoeringsagenda 2023-2030 is een vervolg op de strategische agenda 2022-2030 en is het eindproduct van het Regionaal Perspectief. De highlights van deze agenda zijn: slimme groene verstedelijking, een vitaal landelijk gebied en de economie van de toekomst. In de uitvoeringsagenda zijn pijlers en kernwaarden uit de strategische agenda verwerkt in integrale programma's voor specifieke gebieden. De agenda is uitgewerkt in jaarplannen en elk jaar wordt de realisatie van doelen geëvalueerd. Op deze manier kan er bijgestuurd worden wanneer nodig. De Ontwerpbegroting 2025 is volledig gebaseerd op deze Uitvoeringsagenda 2023-2030.</p> <p><i>regioarrangement Regio Stedendriehoek</i></p> <p>Hierin zijn de ruimtelijke opgaven voor wonen, natuur, energie, landbouw en economie in samenhang in kaart gebracht. Met leidende principes als identiteit als basis, meervoudig en zorgvuldig ruimtegebruik en het natuurlijk systeem als basis. In dit regioarrangement 2023 zijn een vijftal agenderende opgaven geformuleerd. In 2025 wordt verder gewerkt aan deze opgaven.</p> <p><i>Regiodeal 2024</i></p> <p>Naar verwachting wordt in het najaar van 2024 de regiodeal door het Rijk en de regio officieel wordt ondertekend. In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan de Regio Deal.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	94	173	153	147	261
Eigen vermogen	97	173	153	147	261
Vreemd vermogen	1.566	2.089	1.170	609	714

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	GGD Noord- en Oost-Gelderland
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Peter Wormskamp
Vestigingsplaats	Warnsveld
Omschrijving	De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De GGD NOG beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners (van jong tot oud) van de gemeenten in zijn regio.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1)
Openbaar belang / doel	Het op adequate schaal behartigen van de openbare gezondheidszorg.
Financieel belang	Dit betreft de bijdrage voor de kosten die conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld worden.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten.

Verbonden partij	GGD Noord- en Oost-Gelderland (vervolg)
Ontwikkelingen	<p>De programmabegroting GGD 2025 is door de GGD aan de gemeenteraden van alle deelnemende gemeentes voorgelegd. De meeste gemeenten hebben een zienswijze ingediend waarin onder andere de financiële voorzichtigheid van gemeenten vanaf 2026 naar voren komt. Vier openstaande inhoudelijke speerpunten uit de Bestuursagenda GGD NOG 2023-2027 zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen, 2. Mentale gezondheid, 3. Gezonde leefstijl en

Verbonden partij	GGD Noord- en Oost-Gelderland (vervolg)
	<p>4. Gezonde fysieke en sociale leefomgeving.</p> <p>Deze speerpunten worden komende periode uitgewerkt.</p> <p>Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de zogenoemde Brede spuk zijn middelen aan de deelnemende gemeentes beschikbaar gesteld voor het vergroten van het kennisniveau van de GGD's. In samenwerking met de GGD worden afspraken gemaakt over het inzetten van deze middelen.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	71	69	77	-487	910
Eigen vermogen	2.909	2.876	2.912	2.656	3.182
Vreemd vermogen	2.631	7.130	10.226	8.787	11.569

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Burgemeester Paula Jorritsma
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	In de VNOG werken de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) en de brandweer samen. De VNOG bestaat uit 22 gemeenten. Binnen de VNOG wordt aandacht besteedt aan een effectieve voorbereiding op en bestrijding van crises en rampen.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1).
Openbaar belang / doel	Wet veiligheidsregio, Wet geneeskundige hulpverlening en Wet rampen en zware ongevallen verlangen het bestaan van een GR gericht op taken als hiervoor genoemd. Het is tevens de bedoeling de gemeenten meer te betrekken bij de invulling van de eigen doelstellingen.
Financieel belang	De VNOG hanteert voor de berekening van de gemeentelijke bijdrage de verdeelsleutel "Gemeentefonds" (cluster openbare orde en veiligheid, subcluster brandweer en rampenbestrijding). Het financieel verdeelmodel is geactualiseerd voor een periode van 4 jaar. Op basis van de ontwerpprogrammabegroting 2025-2028 is het aandeel van Voorst vanaf 2025 vastgesteld op 2,82% (was voor de actualisatie 3,05%).
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten.
Ontwikkelingen	<p>De programmabegroting 2025-2028 is door de VNOG aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten voorgelegd. In september 2024 stelt het AB de definitieve begroting vast. In de begroting is nog geen rekening gehouden met de nieuwe regionale beleidsplannen voor de komende vier jaar. Het Beleidsplan 2025-2028, het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 en het Dekkingsplan 2025-2028 worden binnenkort aan de gemeenteraden voorgelegd.</p> <p>In het Beleidsplan zal VNOG aanvullend op de reguliere taken (nieuwe) speerpunten gaan oppakken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crisisbeheersing 2. Grensoverschrijdende samenwerking 3. Informatievoorziening 4. Arbeidsmarkt 5. Natuurbrandbeheersing (excelleren) 6. Risicobewustzijn en Veilig Gedrag (excelleren) <p>Met deze speerpunten geeft de VNOG antwoord op de (maatschappelijke) ontwikkelingen die in de komende jaren worden voorzien. Daarmee blijft de VNOG voorbereid op de toekomst</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	4.148	4.929	5.266	2.510	2.832
Eigen vermogen	7.789	14.546	15.524	17.324	18.990
Vreemd vermogen	45.721	42.340	38.213	35.575	26.199

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Henk van Zeijts
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	De omgevingsdienst voert de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) voor milieu uit voor 12 de gemeenten op de Noord Veluwe.
Zeggenschap	De gemeente Voorst is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur met 1 stem.
Openbaar belang / doel	De afzonderlijke colleges blijven bestuurlijk verantwoordelijk.
Financieel belang	De gemeente Voorst betaalt de omgevingsdienst jaarlijks een vast bedrag, voor dit bedrag dient de omgevingsdienst een prestatie te leveren in aantallen en kwaliteit.
Risico's en getroffen maatregelen	Aan het eind van het financieel boekjaar wordt een eventueel positief resultaat van de omgevingsdienst conform de GR teruggegeven aan de partners, naar rato van de inbreng van de partners. In geval van een eventueel negatief eindresultaat moet extra geld bijbetaald worden.
Ontwikkelingen	<p>Het Ministerie van I&W is bezig met een landelijk onderzoek naar de robuustheid van omgevingsdiensten. De ODVeluwe voldoet sinds de fusie aan de robuustheidseisen op het gebied van omvang en mandaten, maar heeft inhoudelijk nog wat werk te doen, bijvoorbeeld op het gebied van samenwerking met andere ketenpartners en met het strafrecht, doorontwikkeling van het data- en informatie-gestuurd werken, kennisontwikkeling (zoals een verbetering van de arbeidsmarktcommunicatie en hierin met name de verbinding met onderwijsinstellingen).</p> <p>Momenteel wordt gewerkt aan een landelijk ontwerp van een financieringssysteem voor omgevingsdiensten. Op het moment dat deze systematiek gereed is, zal de huidige financieringssysteem van de ODVeluwe geevalueerd worden.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	493	118	14	-335	-240
Eigen vermogen	668	298	272	-185	-240
Vreemd vermogen	1.624	1.062	2.221	1.669	2.339

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Tribuut belastingsamenwerking
Aard	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Epe
Omschrijving	Tribuut voert met ingang van 2016 voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst en vanaf 2023 voor de gemeente Brummen alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt onder andere voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken en marktgeld voor de zogenaamde meelopers.
Zeggenschap	Vertegenwoordigd in bestuur met 1 stem, evenals andere deelnemende gemeenten.
Openbaar belang / doel	De afzonderlijke colleges blijven bestuurlijk verantwoordelijk en ook verantwoordelijk voor het (indien nodig) toepassen van de hardheidsclausule. De gemeenteraden blijven verantwoordelijk voor de vaststelling, wijziging en intrekking van belastingverordeningen en voor het kwijtscheldingsbeleid.
Financieel belang	Tribuut voert de taken van het bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor een doelvergoeding van de deelnemende gemeenten. Binnen de doelvergoeding moeten alle kosten worden opgevangen. Jaarlijks wordt de doelvergoeding geïndexeerd op basis van de indexpercentages uit de septembercirculaire (septembercirculaire voorafgaand aan het begrotingsjaar). Een eventuele verhoging van de doelvergoeding wordt bij de begroting (begrotingswijziging), na zienswijze van de raad, vastgesteld. Tribuut verzorgt de periodieke afdracht

Verbonden Partij	Tribuut belastingsamenwerking
	van de respectievelijke belastingopbrengsten aan de deelnemende gemeenten overeenkomstig de met Tribuut gesloten Collectieve samenwerkingsovereenkomst
Risico's en getroffen maatregelen	De deelnemers zijn voor hun inbreng aansprakelijk voor tekorten. Reserves worden me opgebouwd uit toekomstige exploitatieresultaten.
Ontwikkelingen	<p>De extreme toename in het aantal WOZ-bezwaren van 2023 is afgenomen in 2024. Vanuit het Rijk zijn maatregelen getroffen om het aantal bezwaren te verminderen welke dus effect lijken te hebben. In 2025 kan pas echt de balans worden opgemaakt en wordt zichtbaar wat het structurele effect zal zijn. De verhuizing is al geraamd in de begroting 2025 waarbij definitieve kosten van de nieuwe huisvesting eind 2024 duidelijk zullen worden.</p> <p>De budgetten voor structurele en incidentele kosten in de begroting 2025 worden geïndexeerd op basis van de prijsontwikkeling 2023, die in de septembercirculaire 2023 van de overheid is aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers: 5,80%; • Prijs overheidsconsumptie, netto materieel: 2,80%; • Prijs bruto binnenlands product: 1,60%. <p>Voor de begroting 2025 is de index geraamd zoals hierboven aangegeven. Daarmee is de verhouding vergelijkbaar met de begroting over 2024 die in september 2023 is vastgesteld.</p> <p>Voorziene ontwikkelingen per thema voor 2025 (Toekomstplan met begroting 2025-2028):</p> <p><i>Waarderen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het opleveren van een verantwoordingsdocument voor inwoners, hoe komt de taxatie tot stand? ▪ Het ontwikkelen van een voormeldingssysteem WOZ-waarden. ▪ Optimaliseren processen bezwaar en beroep en het behouden van de goede beoordeling waarderingskamer (4 sterren). <p><i>Gegevensbeheer</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwikkelen beleid over gezamenlijke aanpak BAG-WOZ-BGT. ▪ Oplossen verschillen LV WOZ en WOZ administratie. ▪ Optimaliseren van primaire objectkenmerken. <p><i>Heffen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Volledigheid belastingbestanden ten behoeve van een maximale belastingopbrengst. ▪ Optimalisatie subjectenbeheer door uitvoeren extra processen. <p><i>Invordering en kwijtschelding</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Datagericht werken met als doel het uniformiseren van informatie van belanghebbenden, het actueel houden van de informatie, het beoordelen of de belanghebbende niet kan of niet wilt betalen en het beperken van de kosten voor de deurwaarder. ▪ Ontwikkelen workflows en geautomatiseerde verwerking gegevens. <p><i>Front office</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Verbetering online regelen/ MijnTribuut, meer informatie delen met inwoners en administratieve taken verlichten. ▪ Uitbreiding robotisering voor administratieve taken. <p>Voor de gehele organisatie zijn de beleidsontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ICT, alle applicaties verhuizen naar de cloud medio 2024 om meer tijd vrij te maken voor het effectief en efficiënt inrichten van de applicaties. ▪ Verhuizing vanwege opzegging huur gemeente Epe, uitgangspunt is om voor 1 juli 2025 de nieuwe huisvesting te betrekken. ▪ Doorontwikkelen van beheersmaatregelen en rapportages ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording in de P&C cyclus. <p>Bij de oprichting van Tribuut zijn prestatie-indicatoren opgesteld. Die prestatie-indicatoren geven inzicht in hoe Tribuut haar werkzaamheden uitvoert. Voor de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) geldt dat de</p>

Verbonden Partij	Tribuut belastingsamenwerking
	Waarderingskamer de uitvoering van de WOZ met een 'Goed' moet beoordelen. Tribuut heeft nu een 'Goed' oordeel.

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	27	327	163	509	622
Eigen vermogen	27	327	902	819	714
Vreemd vermogen	1.142	1.980	1.242	1.325	1.006

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Basismobiliteit (PlusOV)
Aard	Gemeenschappelijke regeling (GR) tussen de Stedendriehoekgemeenten en de gemeenten Hatterm en Heerde. Sinds 2019 nemen de gemeenten Deventer, Apeldoorn en Zutphen niet meer deel aan de GR voor het routegebonden vervoer.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Peter Wormskamp
Vestigingsplaats	Lochem, gemeentehuis Lochem.
Omschrijving	Samen met de Stedendriehoekgemeenten en de gemeenten Hatterm en Heerde is het initiatief opgepakt om de gemeentelijke vervoersstromen te bundelen in de regio. Het gaat daarbij om vraagafhankelijk vervoer ("Regiotaxi-vervoer") en routegebonden vervoer (Leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en Jeugdwetvervoer). De bundeling vindt plaats via een gemeenschappelijke regeling: de GR Basismobiliteit. Onderdeel daarvan is de oprichting van een publieke bedrijfsvoeringsorganisatie: de Regionale Vervoercentrale Basismobiliteit. Iedere deelnemende gemeente heeft met de Vervoercentrale een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten. Op basis van de DVO's is de organisatie en planning van de gemeentelijke vervoersstromen uitbesteed aan de Vervoercentrale. De Vervoercentrale is de contractspartij naar de feitelijke vervoerders. De Vervoercentrale heeft een uitvoeringspositie; het vervoerbeleid is in gezamenlijke handen van de in de GR deelnemende gemeenten en de toegang tot de Vervoercentrale bepaalt iedere deelnemende gemeente individueel.
Zeggenschap	Lid van het Bestuur van de GR.
Openbaar belang / doel	Het borgen van een kwalitatief goed en betaalbaar niveau van de gemeentelijke vervoersstromen.
Financieel belang	De bijdrage in de kosten van de GR / de vervoercentrale per gemeente is afhankelijk van het feitelijk gebruik van de vervoercentrale per gemeente.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten.
Ontwikkelingen	<p><i>Blijvende hoge brandstofprijzen</i> De prijzen van brandstof blijven op een stabiel hoog niveau.. Hierdoor stijgt de NEA index en hierdoor blijven de vervoerskosten hoog.</p> <p><i>Aantal ritten neemt toe</i> De vraag naar het vervoer van PlusOV neemt toe. Dit geldt zowel voor het vraagafhankelijk vervoer als het leerlingenvervoer. Een positief punt is dat inwoners hierdoor actief betrokken blijven in de maatschappij. Financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zijn door PlusOV opgenomen in hun begroting 2024.</p> <p><i>Organisatorische ontwikkelingen</i> Ook de komende jaren zet PlusOV verder in op het verlagen van de organisatiekosten. Er is een Plan van Aanpak Kostenreductie opgesteld welke jaarlijks wordt geactualiseerd. Om de kosten te drukken is er in 2024 een app live gegaan waarmee inwoners zelf hun rit kunnen boeken. Dit levert een besparing op bij het inzetten van planners. De app wordt in 2025 verder verbeterd.</p> <p><i>Beleidsontwikkelingen</i> In 2025 is de nieuwe GR van PlusOV van kracht. Verder wordt er in 2025 gewerkt aan een nieuwe DVO voor zowel het leerlingenvervoer als het vraagafhankelijk vervoer. Deze nieuwe DVO's gaan in 2027 van start .</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-312	160	24	55	1
Eigen vermogen	460	621	410	576	440

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Vreemd vermogen	4.124	7.227	6.879	4.631	1.934

Bedragen x € 1.000

Stichtingen/verenigingen

Verbonden Partij	Stichting Archipel Onderwijs
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Peter Wormskamp
Vestigingsplaats	Zutphen
Omschrijving	Overkoepelende organisatie van 19 openbare basisscholen in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.
Zeggenschap	<p>Ontbindingsrecht stichting voor gemeenteraden. Goedkeuringsrecht statutenwijziging voor gemeenteraden. Benoemingen en ontslag: leden Raad van Toezicht door gemeenteraden. Besluit opheffing van een openbare school door de gemeenteraad.</p> <p>De gemeente heeft geen invloed op danwel zeggenschap over onderwijsinhoudelijke zaken vanuit de schoolbesturen. Het onderwijsveld is hierin autonoom. Gemeentelijke invloed beperkt zich tot hetgeen in bovenstaande alinea beschreven.</p>
Openbaar belang / doel	Het geven van openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 48 Wet op het Primair onderwijs dan wel artikel 51 Wet op de expertisecentra.
Financieel belang	De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen. De gemeente draagt niet financieel bij, anders dan de lokale onderwijssubsidies die aan alle Voorster scholen worden toegekend en voor onderwijshuisvesting.
Risico's en getroffen maatregelen	<p>De gemeente loopt geen directe financiële risico's; van getroffen of te treffen maatregelen is daarom geen sprake.</p> <p>In het hoogst uitzonderlijke geval van ernstige taakverwaarlozing door de bestuurder, zijn de gemeenteraden bevoegd om zelf te voorzien in het bestuur van de scholen openbaar onderwijs; daar zijn kosten aan verbonden. Hiervan is op dit moment geen sprake.</p>
Ontwikkelingen	<p>Archipel heeft maatregelen genomen gericht op het vergroten van de financiële gezondheid van de stichting, maar bovenal gericht op de essentie: de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. Voorbeelden van maatregelen zijn het niet verder op laten lopen van afschrijvingslasten en de verhouding van personeelslasten in lijn brengen met vergelijkbare stichtingen voor primair onderwijs.</p> <p>Archipel is waakzaam ten aanzien van het sluitend houden van de begroting en doet dit in goed overleg met de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen. Jaarlijks vindt er een bestuurlijk overleg plaats met de drie gemeenten over de (vastgestelde) begroting en de (vastgestelde) jaarrekening.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	449	-363	-91	-213	291
Eigen vermogen	3.438	2.494	2.882	3.282	3.719
Vreemd vermogen	2.645	2.758	2.861	3.068	3.147

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Hoevelaken
Omschrijving	SVn is een onafhankelijke financiële partner voor gemeenten, provincies, woningcorporaties of andere marktpartijen in volkshuisvesting.
Zeggenschap	Deelnemer/partner, onder eigen gemeentelijke voorwaarden. Benoeming bestuursleden SVn.
Openbaar belang / doel	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen, Toekomstbestendig

Verbonden Partij	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)
	Wonen Lening, stimuleringsleningen voor het verduurzamen van gebouwen en het verwijderen van asbest) door deelneming in het fonds.
Financieel belang	Financiële partner in volkshuisvesting van SVn die het gemeentelijke revolverende fonds beheert.
Risico's en getroffen maatregelen	Het beleid is gericht op een voortdurende zorgvuldige bewaking en beheersing van risico's die de activiteiten van SVn met zich meebrengen.
Ontwikkelingen	<p>Het beschikbare budget om leningen te verstrekken is naar verwachting nog steeds voldoende. Het is een revolverend fonds, dus het fonds wordt ook weer aangevuld door de aflossingen.</p> <p>Landelijke ontwikkelingen (oa. over de salderingsregeling voor zonnepanelen) zorgen mogelijk voor een lichte daling van het aantal aanvragen. In 2022 waren er totaal 56 aanvragen, in 2023 waren er 67 aanvragen. In juni 2024 zijn er 19 aanvragen in 2024. Sinds maart 2023 is er ook een stimuleringslening voor bedrijven. Hiervan wordt weinig gebruik gemaakt (5 aanvragen in 2023, nog geen in juni 2024). Van de leenmogelijkheid van VVE's wordt geen gebruik gemaakt.</p> <p>De Starterslening is ongewijzigd.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-2.447	-1.332	-2.141	2.301	5.967
Eigen vermogen	70.913	62.708	60.567	62.868	68.835
Vreemd vermogen	1.337.790	1.386.596	1.477.841	1.702.986	1.972.420

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Ambtelijk
Vestigingsplaats	Twello
Omschrijving	De Koepel draagt zorg voor een zo optimaal mogelijk en integraal aanbod van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, dat aansluit bij de continu veranderende behoeften van burgers.
Zeggenschap	Het college van B&W benoemt een bestuurslid; deze heeft voor bepaalde zaken een vetorecht, onder andere ten aanzien van een statutenwijziging, fusie, splitsing en ontbinding van de stichting, wijziging of intrekking van het huishoudelijk reglement, begroting en meerjarenplanning, activiteitenplanning en tarieven.
Openbaar belang / doel	<p>Statutaire doelstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bijdragen aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de inwoners van de gemeente Voorst en aan de sociale binding tussen de inwoners, door het faciliteren van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur. ▪ komen tot een integraal aanbod van sport, welzijn en cultuur, vooral door bundeling van het gemeentelijk beleid, behoeften van burgers en initiatieven van aanbieders. ▪ de optimalisatie van de voorwaarden waarbinnen het aanbod van sport, welzijn en cultuur de kans krijgt om te groeien en te verbeteren. <p>Hiertoe heeft de stichting een aantal statutair beschreven middelen.</p>
Financieel belang	De stichting ontvangt een beheersvergoeding voor verrichte diensten.
Risico's en getroffen maatregelen	Via de statutaire bevoegdheden kan de gemeente zo nodig bepalende invloed uitoefenen op belangrijke beleids- en bedrijfsvoeringskwesaties.
Ontwikkelingen	<p>Stichting De Koepel is de Coronaperiode goed doorgekomen. Financieel door maximaal gebruik te maken van de diverse regelingen die de overheden hiervoor beschikbaar hebben gesteld.</p> <p>Op sportief gebied hebben – na corona- de sporters de weg naar de (binnensport) accommodaties gelukkig weer gevonden. Echter ook de Koepel merkt de ver individualisering van de binnensport waardoor het voor de teamsporten moeilijker is om de teams bezet te krijgen en de competities draaiende te houden.</p> <p>Door een gevarieerder aanbod van andere bewegingsvormen te faciliteren zoals bijvoorbeeld dans liggen er nog voldoende mogelijkheden en kansen om de (binnen) sportaccommodaties in de gemeente Voorst optimaal gevuld te krijgen. Daarnaast zien we een stijgende tendens in het leerlingenaantal van de scholen in de gemeente Voorst waardoor een grotere vraag naar capaciteit in de sportaccommodaties van De Koepel ook in de toekomst is gewaarborgd.</p>

Verbonden Partij	Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur
	<p>Met de nieuw te bouwen sportzaal als vervanger van twee gymlokalen kan door het aanbod van een groter oppervlakte m2 en een up to date inrichting hier optimaal invulling aan worden gegeven. Ook de andere gebouwen die De Koepel exploiteert zijn optimaal bezet. De (versnelde) verhuizing van de huurders van Klein Twello naar het Kulturhus heeft hier zeker aan bijgedragen. Samen met de nieuwe huurders in het is De Koepel gelukt om dit gebouw weer een nieuwe impuls te geven als De ontmoetingsplek binnen Twello. Met de onlangs gerenoveerde sporthal Jachtlust en de Multi zaal liggen hier nog volop kansen om dit nog verder door te ontwikkelen.</p> <p>De verduurzaming van de (binnen) sportaccommodaties ligt op schema (energieneutraal in 2030) al is het wel lastig om in de overspannen bouw- en installatiemarkt de juiste bedrijven tegen een marktconforme prijs aan het werk te krijgen. Stijgende prijzen vooral van energie maar ook bijvoorbeeld horeca inkoop zorgen wel voor een lastige financiële exploitatie. Het spanningsveld van de stijgende prijzen enerzijds en het betaalbaar houden van de tarieven van de binnensportaccommodaties voor onze sporters anderzijds zal aandacht blijven vragen en soms creatieve oplossingen nodig hebben. Hierbij werkt de Koepel (als kleine organisatie) nauw samen met de gemeente Voorst en zoekt ook de samenwerking met andere organisaties in onze gemeente.</p> <p>Het college houdt de ontwikkelingen in de gaten.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	49	7	32	-13	9
Eigen vermogen	294	301	318	306	315
Vreemd vermogen	232	413	379	265	265

Bedragen x € 1.000

Coöperaties/vennootschappen

Verbonden Partij	Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe/RGV Holding B.V.)
Aard	Aandelenbezit, 4823 aandelen (2,45% van het totaal uitgegeven pakket)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Arnhem
Omschrijving	Leisurelands houdt zich bezig met het beheren en exploiteren van (dag)recreatieve voorzieningen voor een breed publiek in Gelderland en Noord-Limburg.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	Het gemeenschappelijke belang voor wat betreft de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden op de Veluwe en in de randgebieden, rekening houdende met bescherming van het landschappelijke karakter.
Financieel belang	Deelname in het aandelenkapitaal
Risico's en getroffen maatregelen	De gemeente loopt geen financiële risico's; van getroffen of te treffen maatregelen is daarom geen sprake. De -in 2010 deelnemende 27- gemeenten hebben de aandelen destijds om niet verkregen en de gemeenten dragen geen risico in het bedrijfsresultaat.
Ontwikkelingen	Leisurelands is een financieel gezonde onderneming en de BV zet in op consolidatie van de bedrijfsvoering. Leisurelands faciliteert een gevarieerd aanbod in recreatievoorzieningen, waarbij kwaliteit voorop staat en waarbij eveneens laagdrempelige dagrecreatie naar de toekomst goed geborgd blijft. Dit is geregeld in een aandeelhoudersovereenkomst. Deze geldt in beginsel (steeds) voor een periode van vijf jaar, maar deze kan daarna ook worden verlengd. De huidige geldende aandeelhoudersovereenkomst eindigt op 31 december 2026.

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	4.422	4.212	3.909	-2.219	3.841
Eigen vermogen	68.893	73.105	79.651	77.432	81.273
Vreemd vermogen	15.487	15.288	15.651	15.023	16.593

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	N.V. Luchthaven Teuge
Aard	Aandelenbezit, 737 aandelen van € 400 nominaal (8,63% belang)

Verbonden Partij	N.V. Luchthaven Teuge
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Teuge
Omschrijving	Luchthaven
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.
Financieel belang	Deelname in het aandelenkapitaal.
Risico's en getroffen maatregelen	Wij hebben in 2023 4,6 hectare grond van de luchthaven gekocht, waardoor de luchthaven een financiering kon aflossen en de financiële huishouding van de luchthaven verder op orde is gebracht. De luchthaven draait jaarlijks een klein positief resultaat.
Ontwikkelingen	<p>De N.V. Luchthaven Teuge wil het verouderde middengebied van het luchthaventerrein upgraden en 4,6 hectare aan de westkant herbestemmen en inrichten als nieuw luchthavengebonden bedrijventerrein. Om dit te realiseren is de luchthaven al geruime tijd – ondersteund door de aandeelhoudende gemeenten – bezig met een ontwikkelplan. In 2025 gaat de luchthaven hiermee verder, met een duurzaam financieel gezonde toekomst als doel, dat opereert binnen de kaders van het Luchthavenbesluit Teuge.</p> <p>Sinds 1 juni 2023 is het Luchthavenbesluit Teuge formeel van kracht gegaan, nadat Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een verklaring veilig gebruik luchtruim heeft afgegeven. In het Luchthavenbesluit worden circa 80.000 vliegbewegingen per jaar toegestaan. Dit biedt ruimte voor de luchthaven om de komende jaren weer te groeien, het huidige aantal vliegbewegingen is circa 50.000 per jaar. In het Luchthavenbesluit zijn alleen de volgende beperkingen gesteld: "Per kalendermaand zijn er minimaal 4 dagdelen op zaterdag of zondag waarop vluchten voor valschermspringen met een luchtvaartuig met een geluidscategorie 1, 2, 3 of 4 niet plaatsvinden. Door te investeren in stillere vliegtuigen kan deze beperking opgeheven worden. Het Nationaal Paracentrum Teuge heeft reeds geïnvesteerd in één stil vliegtuig, waardoor er geen sprake zal zijn van valschermsprongvrije dagen.</p> <p>Voorst heeft in het plangebied een grondpositie van 1,5 hectare in het middengebied (aangekocht in 2012) en een grondpositie van 4,6 hectare aan de westkant van het luchthaventerrein (aangekocht in 2023). Hiermee kunnen we de regie voeren over de ontwikkelingen van de luchthaven, zowel bij de planontwikkeling als bij de toekomstige uitgifte van bouwgronden.</p>

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	-27	22	47	54	462
Eigen vermogen	1.320	1.342	1.389	1.443	1.905
Vreemd vermogen	1.434	1.488	1.329	971	430

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Waterbedrijf Vitens N.V.
Aard	Aandelenbezit, 21.364 gewone aandelen
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Utrecht
Omschrijving	Vitens houdt zich bezig met het produceren, distribueren en leveren van drinkwater.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland met ruim 1.400 medewerkers en 5,7 miljoen afnemers. Het werkgebied van Vitens ligt in de provincies Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht, in vier van de vijf waddeneilanden (Terschelling, Vlieland, Schiermonnikoog en Ameland) en in enkele gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. De aandelen zijn in handen van provinciale en gemeentelijke overheden
Financieel belang	Aandelenkapitaal: € 213.640
Risico's en getroffen maatregelen	Geen aansprakelijkheid voor schulden.
Ontwikkelingen	Vitens wil in 2030 drijvende kracht en pro-actieve partner zijn voor het realiseren van een duurzaam drinkwatersysteem. Een systeem dat gericht is op het winnen van water met minimale en als het kan zelfs met positieve impact op de omgeving. Een belangrijke oplossing hierbij is het beter vasthouden van water in natte tijden, in plaats van zo snel mogelijk afvoeren. Om aan de stijgende vraag naar drinkwater te voldoen, worden winningen en infrastructuur uitgebreid en waterreserves vergroot. Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de omgeving. Gelet daarop komen toekomstige winningen op plekken waar ze weinig negatieve gevolgen hebben voor functies als natuur en landbouw. Winning in kwetsbare gebieden wordt zoveel mogelijk beperkt. Voor toekomstige winningen wordt gekozen voor de duurzame bron. Daarbij wordt actief onderzocht of oppervlaktewater en oeverfiltraat als een toekomstige bron kan dienen. Uitgangspunt is dat het watersysteem in balans moet zijn, zodat op een zo duurzaam mogelijke manier drinkwaterwinning kan plaatsvinden.

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	11.100	23.900	19.400	8.200	27.200
Eigen vermogen	533.300	557.100	600.300	649.500	677.700
Vreemd vermogen	1.293.000	1.340.100	1.387.800	1.446.600	1.559.700

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Aard	Aandelenbezit, 112.983 stuks
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Rosmarijn Boender
Vestigingsplaats	Den Haag
Omschrijving	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap, via stemrecht op de aandelen die de gemeente Voorst bezit. (Stem per aandeel van € 2,50).
Openbaar belang / doel	Het aanwezig zijn van een bankiersbedrijf specifiek ten behoeve van overheden met het oog op het bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang	Boekwaarde aandelenkapitaal € 256.347. Geen aansprakelijkheid voor schulden. Derving jaarlijkse winstuitkering bij faillissement.
Risico's en getroffen maatregelen	De resultaten van deze deelneming fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.
Ontwikkelingen	Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele

Verbonden Partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
	gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Over 2023 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van € 254 miljoen (2022: € 300 miljoen). De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2024 kan de bank daarom niet maken.

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	163.000	221.000	236.000	300.000	254.000
Eigen vermogen	4.887.000	5.097.000	5.062.000	4.615.000	4.721.000
Vreemd vermogen	144.802.000	155.262.000	143.995.000	107.459.000	110.819.000

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Circulus
Aard	Aandelenbezit met een intrinsieke waarde van € 617.012
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Henk van Zeijts (afvalbeheer) / Wethouder Rosmarijn Boender (aandeelhouderschap)
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	De gemeenten Apeldoorn, Brummen, Bronckhorst, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen zijn aandeelhouder en opdrachtgever van Circulus. Het werkterrein richt zich op afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte.
Zeggenschap	De invloed van de gemeente als deelnemer verloopt via het aandeelhouderschap in de vergadering van aandeelhouders. De rechten en plichten van aandeelhouders zijn vastgelegd in de statuten van Circulus. Het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering is verbonden aan het aantal door de gemeente gehouden aandelen dat weer evenredig is aan het aantal huishaansluitingen binnen de betreffende gemeente. De aandeelhoudersverhouding per eind 2022, na de 5-jaarlijkse herijking van de aandeelverhouding, is gebaseerd op 218.874 huishoudens. Uitgaande van 11.073 huishoudens van de gemeente Voorst is sprake van 5,06% van de aandelen
Openbaar belang / doel	Een duurzame leefomgeving. Daarin hebben sociale werkgelegenheid en bewonersparticipatie eveneens een plek.
Financieel belang	Boekwaarde aandelenkapitaal € 617.012. Aandeelhouders ontvangen over het gestorte kapitaal een statutair vastgestelde rente vergoeding en delen op basis van het aandeelhouderspercentage in het dividend van Circulus.
Risico's en getroffen maatregelen	De resultaten van deze deelneming kunnen fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.
Ontwikkelingen	Sinds 1 januari 2024 worden alle afval- en grondstoffenstromen ingezameld door Circulus. Alle containers van inwoners zijn hiertoe eind 2023 omgewisseld. Op verschillende manieren wordt ingezet op kwalitatief betere grondstoffenstromen en een vermindering van het aantal kilo's restafval. In 2023 is een project gestart om de kwaliteit van PMD te verbeteren. Ook worden – naar aanleiding van een motie – proefwijken geselecteerd om vrijwillig omgekeerd inzamelen uit te proberen. Een voorstel is in 2023 aan de raad gepresenteerd. Met dit project wordt onderzocht wat de effecten zullen zijn op het aantal kilo's restafval. Maar ook of inwoners hiermee geholpen zijn (minder verkeersbewegingen, meer ruimte aan huis e.d.). Bovendien zijn de eerste stappen gezet richting een regionale aanpak voor het opzetten van circulaire ambachtscentra, waar grondstofhergebruik, sociale cohesie en educatie worden gecombineerd. Bovenstaande werkzaamheden zetten wij in 2025 voort.

Boekjaar	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Resultaat	803	1.178	1.469	602	1.400
Eigen vermogen	14.673	15.237	16.142	16.180	17.059
Vreemd vermogen	32.404	38.388	37.406	40.187	40.642

Bedragen x € 1.000

4.8 Paragraaf Grondbeleid

Gemeentelijke visie op het grondbeleid

Zoals in de Nota Grondbeleid is vastgelegd, kiest de gemeente Voorst voor een regisserend grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente per ontwikkeling afweegt welke rol zij wil vervullen. Dit kan een actieve rol zijn, waarbij we locaties aankopen en (her)ontwikkelen, maar een faciliterende rol past in sommige gevallen beter. In die gevallen laat de gemeente de ontwikkeling over aan de markt en beperkt de gemeente zich tot haar publiekrechtelijke taken.

Relatie tot programmadoelstellingen

De gemeente Voorst heeft veel (woon)kwaliteiten te bieden, zoals het vitale en groene buitengebied en de rijke cultuurhistorie. Bij het realiseren van (woningbouw)projecten wegen deze kwaliteiten mee en de afbreuk die de projecten op de woonkwaliteiten kunnen hebben, minimaliseren we. In het programma Mooi Voorst streven we een hoge woon- en leefkwaliteit na. Bij de ontwikkeling van nieuwe projecten houden we rekening met bestaand groen en de cultuurhistorie van onze gemeente.

Actuele prognose van in exploitatie zijnde grondcomplexen

Complex Nieuw Basselt en Fliertlanden

Dit complex is in 2022 in exploitatie genomen. Het bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan, exploitatieplan en grondexploitatie zijn op 7 februari 2022 vastgesteld. Hiertegen is beroep aangetekend. De behandeling bij de Raad van State vindt plaats op 5 november 2024. Onze werkzaamheden zijn, met uitzondering van archeologisch onderzoek, uitgesteld vanwege deze beroepsprocedure.

De vastgestelde grondexploitatie is ten behoeve van de jaarrekening 2023 geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met het uitstel van deze woningbouwontwikkeling vanwege de beroepsprocedure. De prognose van kosten- en opbrengsten zijn aangepast naar een actueel prijsniveau.

Complex Woningbouw Hietweideweg - Jupiter

Deze inbreidingslocatie op de hoek van de Hietweideweg en Jupiter is geschikt voor de bouw van circa 72 woningen. Het betreft een variatie van koop- en huurwoningen en grondgebonden en gestapelde bouw.

In 2025 werken we verder aan de sanering van de PFAS verontreiniging. Hiervoor is een subsidie ontvangen, waardoor de kosten (vrijwel) geheel zijn gedekt. In 2025 is ook bekend welke ontwikkelaar de 44 koopwoningen in dit plan mag ontwikkelen en op de markt zetten. Hiertoe hebben we in 2024 een aanvraag gedaan aan een groot aantal ontwikkelende partijen. De bouw kavels voor de sociale huurwoningen in dit project worden rechtstreeks aan wooncorporatie IJsseldal Wonen verkocht.

Complex Winkler Prinsstraat Voorst

Deze locatie staat als ontwikkellocatie op de Kanskaart Voorst. We hebben samen met wooncorporatie IJsseldal Wonen een traject doorlopen om te onderzoeken of realisatie van sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen hier mogelijk is. Dit heeft geresulteerd in een anterieure overeenkomst waarin de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van deze woningen, inclusief afspraken over de verdeling van de kosten, is opgenomen. Er worden 34 woningen gerealiseerd en 13 woningen gesloopt, dus een netto toevoeging van 21 woningen.

Toekomstige gemeentelijke woningbouwontwikkelingen

Wilp-Achterhoek

In het kader van de Gebiedsontwikkeling A1 Zone Wilp-Achterhoek is woningbouw beoogd op de huidige locatie van Bosgoed Diervoeders aan de Zwarte Kolkstraat

100 in Wilp-Achterhoek en het achterliggende terrein. Hiervoor wordt een stedenbouwkundig plan opgesteld als voorbereiding op de ruimtelijke procedure.

Hessenlaan Teuge

De beschikbare kavels aan de Hessenlaan in Teuge waren voorheen gelegen aan de rand van het dorp en hadden de bestemming Gemengd, waardoor bedrijvigheid mogelijk was. Teuge heeft de laatste jaren door de ontwikkeling van het Park van Teuge een flinke groei doorgemaakt waardoor deze bedrijfskavels niet meer gelegen zijn aan de rand van het dorp, maar juist omringd zijn door woningen. Bedrijvigheid is hier daarom niet meer wenselijk. Er is in 2023 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld dat woningbouw mogelijk maakt.

Uit gesprekken met Algemeen Belang Teuge is gebleken dat er een grote behoefte aan levensloopbestendige woningen is. De bouwgrond is op de markt gezet als Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)-project en hier heeft zich een CPO-groep voor gemeld. Nadat de groep in 2024 een positief welstandsadvies op het bouwplan heeft ontvangen, is het plangebied in 5 aparte percelen verdeeld en verkocht aan de leden van de CPO-groep.

4.9 Paragraaf Maatregelen vanwege korting gemeentefonds 2026 en verder

Algemeen

Ons Financieel Meerjaren Perspectief (FMP) 2025-2028 laat vanaf 2026 forse tekorten zien. Ondanks de Voorjaarsnota van het Rijk en de presentatie van het Hoofdlijnen- en Regeerakkoord van het nieuwe kabinet blijft de forse terugval in financiële middelen voor gemeenten vanaf 2026 bestaan. Taken en middelen van gemeenten zijn niet in balans. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) spant zich in om deze balans alsnog te bewerkstelligen, maar we moeten ons voorbereiden op ombuigingen om uiteindelijk een structureel sluitende meerjarenbegroting te realiseren.

Begrotingsadvies VNG

De VNG heeft een begrotingsadvies afgegeven. Dit advies luidt als volgt:

- Benoem de financiële en inhoudelijke consequenties van noodzakelijke bezuinigingen en/of lastenverzwaring, ook van ombuigingen die eerder zijn ingezet;
- Maak boekjaar 2025 sluitend, rekening houdend met de wijze waarop de financiële toezichthouders omgaan met de incidentele korting van 2025;
- Voer geen bezuinigingen door op andere beleidsterreinen vanwege de groei van de kosten voor jeugdzorg;
- Overweeg rekening te houden met toekomstige ontwikkelingen rondom het BTW-Compensatiefonds (BCF) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De VNG adviseert om bij mogelijke ombuigingen te focussen op bezuinigingen op medebewindstaken. Dit zijn taken die door het Rijk zijn opgelegd. Belangrijkste argument hiervoor is dat het gaat om een niet-taakgebonden korting die door het Rijk is veroorzaakt met de overstap naar een nieuwe normeringssystematiek. Daarmee ligt het voor de hand om ook op taken die voor het Rijk worden uitgevoerd te besparen.

Uitgangspunten en richtingen

In een apart raadsvoorstel "Ombuigingsmaatregelen 2026 en verder" worden uitgangspunten en richtingen voor ombuigingen vanaf 2026 voor vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Maatregelen worden later in detail uitgewerkt voor de begroting van 2026. Zo willen we uiteindelijk een meerjarenbegroting realiseren die meerjarig structureel sluitend is. Bezuinigingen worden aan de gemeenteraad voor vaststelling aangeboden bij de prioriteitennota 2026-2029 en in de begroting van 2026 opgenomen als de financiële situatie tegen die tijd onveranderd is.

Hoofdstuk 5

Deel 2: Financiële begroting

5.1 Uiteenzetting Financiële positie (financieel meerjarenperspectief 2025-2028)

Gehanteerde uitgangspunten meerjarenbegroting

Bij het opstellen van de financiële begroting hanteren we de volgende uitgangspunten:

Personeelslasten	2025	2024
De salarissen 2025 ramen we op het niveau van 2024	Niveau 2024	Niveau 2023
Vacatures worden geraamd naar het maximum van de schaal waarin de functie wordt vervuld.		
Voor onvoorziene salarisgevolgen over de jaarwedde wordt een percentage als stelpost meegenomen.	0,5%	0,5%
We schatten de te verwachten wijzigingen uit CAO - afspraken, werkgeverpremies etc. en nemen deze als stelpost mee in het financieel meerjarenperspectief 2025-2028	p.m.	p.m.
Overige personeelslasten De budgetten voor opleiding, training en mobiliteit ramen we op het niveau van de begroting 2024 (geïndexeerd). Inhuur van personeel - regulier dekken we in 2025 uit de vrijval van geraamde salarislasten.	Niveau 2024	Niveau 2023

Rentepercentages	2025	2024
Rente in de kapitaallasten van de lopende investeringen, vervangings-investeringen. De voorgeschreven berekeningswijze op grond van het BBV is door de toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal is gefinancierd (renteomslagpercentage).	0,3%	0,1%
De berekening van het toe te passen rentepercentage op de boekwaarden van bouwgrond in exploitatie (BIE) is met de invoering van de vennootschapsbelasting voorgeschreven en opgenomen in de notities Grondexploitatie en Rente van de commissie BBV. Met ingang van 2025 wordt conform de gewijzigde notitie Grondbeleid van de commissie BBV hetzelfde renteomslagpercentage voor de grondexploitatie toegepast.	0,3%	0,9%
Rente in de kapitaallasten voor nieuwe investeringen	3%	-

Prijscompensatie/inflatie	2025	2024
Het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling bruto binnenlands product (PBBP) uit de meicirculaire 2024 is de basis voor de toe te passen indexering voor de begroting 2025 inclusief meerjarenraming.	2,3%	3,0%

Tariefaanpassingen wegens inflatie	2025	2024
In een separaat voorstel geven we de tarieven van de gemeentelijke belastingen, rechten en leges aan. Vooruitlopend op het voorstel verwerken we onderstaande uitgangspunten in de begroting. Het rentepercentage betreft de minimale stijging van de opbrengst in 2025 ten opzichte van 2024.		
Onroerende-zaakbelastingen, niet woningen eigenaren en gebruikers en woningen eigenaren	2,3%	3,0%
Afvalstoffenheffing Het uitgangspunt voor het tarief voor de afvalstoffenheffing is een 100% kostendekkendheid.	100% kostendekking	100% kostendekking
Rioolheffingen Het tarief voor de rioolheffing wordt vastgesteld op basis van het programma Water 2020-2025 (vastgesteld door de raad op 28 oktober 2019).	100% kostendekking	100% kostendekking
Begraafrechten Het 100% kostendekkend tarief voor de tarieven begraafrechten is losgelaten.	2,3%	3,0%
Toeristenbelasting.	2,3%	3,0%
Reclamebelasting Tariefstelling conform de uitgangspunten van de reclamebelasting. Naast een vast bedrag van € 850 per vestiging wordt een verhoging toegepast op basis van een tarief per € 1.000 vastgestelde waarde van het bedrijfsgedeelte van het WOZ-object.	vast bedrag	vast bedrag
Rechten en leges	2,3%	3,0%

Subsidies aan instellingen en verenigingen	2025	2024
Het aangehouden inflatiepercentage 2025 geldt ook voor de subsidies aan de verenigingen en instellingen. De subsidies/bijdragen op basis van afspraken, overeenkomsten, contracten budgetfinanciering met instellingen en/of verenigingen, meerjarige subsidiebesluiten zijn leidend en taakstellend.	2,3%	3,0%
Hier geldt dat daar waar in het kader van ombuigingen/bezuinigingen kortingen op de subsidiebudgetten worden toegepast, we voor 2025 de indexering toepassen over de raming van het budget minus de in 2024 toegepaste korting.		

Aantal inwoners en woningen	2025	2024
Aantal inwoners per 1 januari 2025.	25.455	25.300
Aantal woonfuncties per 1 januari 2025 (conform gegevens BAG / eenheden algemene uitkering).	11.636	11.410

Onvoorziene uitgaven	2025	2024
In de begroting ramen we naast de begrotingsruimte een post onvoorzien. Deze post is ten behoeve van de raad voor onvoorziene lasten.	€ 25.000	€ 25.000
Op de post Saldo van de baten en lasten na bestemming (het begrotingssaldo) komt de begrotingsruimte naar voren. Dit saldo is in eerste instantie het budget waaruit we eventueel eenmalige onvoorziene uitgaven dekken.		

Algemene uitkering
De raming van de algemene uitkering is primitief gebaseerd op de meicirculaire 2024 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De financiële gevolgen van de meicirculaire 2024 zijn op basis van constante prijzen verwerkt in het Financieel meerjarenperspectief 2025-2028.

Ontwikkeling financiële positie

Het Financieel MeerjarenPerspectief (FMP) 2024-2027 vormt de basis voor het nieuwe FMP 2025-2028. Het FMP wordt in twee stappen opgebouwd.

Stap 1: Startpositie FMP 2025 - 2028

Het vertrekpunt in onderstaande tabel is het geraamd begrotingssaldo 2024-2027 vanuit het FMP 2024-2027. Vervolgens zijn de effecten die voortkomen uit de Voorjaarsrapportage 2024, de Prioriteitennota 2025 en de meicirculaire algemene uitkering 2024 verwerkt. Verder zijn in deze stap de volgende ontwikkelingen opgenomen:

- personeelskosten als gevolg van premies ABP en effecten arbeidsmarkt (toelichting in paragraaf Bedrijfsvoering)
- de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen zijn verhoogd. De begrotingen 2025-2028 van deze verbonden partijen zijn in de vergadering van 17 juni 2024 met raadsmededelingen aan de gemeenteraad voorgelegd
- de prijscompensatie/indexering vanaf 2025 conform de uitgangspunten van deze meerjarenbegroting
- de geraamde kapitaallasten van investeringen zijn geactualiseerd op basis van uitvoering en planning
- lagere opbrengst leges met name voor omgevingsvergunningen en milieubeleid
- het resterende gedeelte is het saldo van diverse (kleinere) positieve en negatieve aanpassingen over de totale begroting, waaronder de actualisatie van het MIP/ MJOP 2025-2028, doorberekening personeelskosten aan investeringen, mutaties exploitatie gebouwen.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
1 Geraamd begrotingssaldo 2024-2027	2.209.384	-1.418.206	-1.847.831	-2.024.263
2 Voorjaarsrapportage 2024	-1.086.611	-1.337.116	-782.914	-782.914
3 Prioriteitennota 2025:				
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)	-	-233.900	-682.400	-1.546.800
Sportgebouw Twello	-	-509.903	-499.431	-478.731
Verdere uitwerking cultuurvisie en inzet cultuurcoach	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Invoering Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (Wams) & ontwikkeling Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Brandweerkazernes Voorst en Terwolde	-37.500	-327.100	-321.800	-316.500
Inzet algemene reserve dekking lasten brandweerkazernes	37.500	327.100	321.800	316.500
MFA Terwolde	-11.985	-74.500	-74.500	-74.500
Inzet algemene reserve dekking lasten MFA Terwolde	11.985	74.500	74.500	74.500
4 Effect Meicirculaire 2024 algemene uitkering (netto)	804.463	2.427.137	2.381.935	2.651.421
5 Personeelskosten (toelichting paragraaf Bedrijfsvoering)	-1.046.272	-1.048.735	-1.050.966	-1.050.966
6 Bijdragen gemeenschappelijke regelingen o.b.v. begrotingen 2025-2028	-348.516	-348.516	-348.516	-348.516
7 Toepassing prijscompensatie/indexering	-406.296	-404.170	-400.351	-399.013
8 Actualisering kapitaallasten	-207.925	-145.987	-88.543	-37.760
9 Opbrengsten leges	-84.246	-84.246	-84.246	-84.246
11 Mutaties exploitatie gebouwen (o.a. sloop gemeentewerf)	86.577	56.565	56.565	56.565
12 Doorberekening personeelskosten aan investeringen	98.364	99.158	99.045	100.819
13 Actualisatie MIP en MJOP en overige kleinere ontwikkelingen	317.780	153.835	-195.279	-383.769
14 Startpositie FMP 2025-2028 (primitieve begroting)	221.702	-2.909.084	-3.557.932	-4.443.173

Stap 2: Nagekomen ontwikkelingen

In deze stap nemen we de ontwikkelingen op die zich recent na de opstelling van de primitieve begrotingscijfers hebben voorgedaan:

- de structurele effecten uit de Najaarsrapportage 2024
- de effecten van de septembercirculaire 2024 gemeentefonds met betrekking tot de ontwikkeling van de algemene uitkering
- in 2025 vindt een incidentele uitname plaats van € 675 mln uit het gemeentefonds. Volgens afspraken uit het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) mag deze korting met incidentele middelen worden gecompenseerd (inzet algemene reserve). Dit heeft geen gevolgen voor het structureel en reëel evenwicht (SRE).

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
14 Startpositie FMP 2025-2028 (primitieve begroting)	221.702	-2.909.084	-3.557.932	-4.443.173
15 Najaarsrapportage 2024	-777.080	-777.080	-777.080	-777.080
16 Algemene uitkering Septembercirculaire 2024	-36.318	97.571	137.878	285.492
17 Inzet algemene reserve volgens landelijke afspraken	800.000	-	-	-
18 Begrotingssaldo FMP 2025-2028	208.304	-3.588.593	-4.197.134	-4.934.761

Overzicht van baten en lasten (recapitulatieoverzicht)

Taakveld	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2025	2026	2027	2028
Lasten						
Bouwend Voorst	5.146.438	12.601.673	18.734.752	10.809.205	8.162.165	9.832.414
Mooi Voorst	13.558.311	15.935.477	13.245.147	13.306.471	13.283.351	13.333.713
Bedrijvig Voorst	4.391.261	5.279.525	4.894.256	4.869.658	4.850.574	4.852.282
Gezond Voorst	18.428.560	17.351.371	16.890.515	17.029.208	17.387.236	18.339.119
Sociaal Voorst	16.886.537	16.591.762	17.371.660	17.303.434	17.129.774	17.129.882
Veilig Voorst	2.223.094	2.355.063	2.497.568	2.787.134	2.781.801	2.776.467
Dienstverlenend Voorst	4.552.047	4.633.913	4.629.034	4.660.271	4.627.425	4.614.294
Algemene dekkingsmiddelen en financiering	999.190	703.215	763.096	845.154	898.499	942.431
Overhead	9.975.641	10.589.023	10.374.975	10.477.852	10.500.989	10.610.149
Totaal lasten exploitatie	76.161.081	86.041.022	89.401.003	82.088.387	79.621.814	82.430.751
Baten						
Bouwend Voorst	3.721.343	8.905.677	16.325.477	8.551.105	5.927.770	7.598.031
Mooi Voorst	6.683.640	8.093.285	5.892.453	5.801.212	5.597.548	5.597.548
Bedrijvig Voorst	1.055.152	819.497	790.460	790.460	790.460	790.460
Gezond Voorst	4.381.135	2.047.962	1.349.874	1.301.963	1.253.537	1.258.168
Sociaal Voorst	5.941.397	4.998.422	4.813.663	4.971.118	4.649.651	4.649.651
Veilig Voorst	137.638	20.862	20.185	20.185	20.185	20.185
Dienstverlenend Voorst	722.018	652.057	680.610	682.484	682.484	682.484
Algemene dekkingsmiddelen en financiering	53.667.174	56.538.330	58.200.833	55.256.593	55.390.736	55.637.156
Overhead	909.970	940.146	924.271	931.514	933.142	940.826
Totaal baten exploitatie	77.219.467	83.016.238	88.997.826	78.306.634	75.245.513	77.174.509
Geraamde saldo van baten en lasten	1.058.386	-3.024.784	-403.177	-3.781.753	-4.376.301	-5.256.242
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves						
Bouwend Voorst	670.286	1.497.130	75.000	-	-	-
Mooi Voorst	487.079	1.122.310	209.080	209.134	160.134	160.134
Bedrijvig Voorst	87.873	314.485	-	-	-	-
Gezond Voorst	195.651	472.849	107.305	169.820	169.820	169.820
Sociaal Voorst	582.639	244.339	24.699	24.699	24.699	24.699
Veilig Voorst	89.000	89.000	37.500	327.100	321.800	316.500
Dienstverlenend Voorst	141.760	350.820	52.760	31.172	31.172	31.172
Algemene dekkingsmiddelen en financiering	91.299	214.192	118.535	110.744	110.744	110.744
Overhead	152.019	237.312	-	-	-	-
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2.497.605	4.542.437	624.879	872.669	818.369	813.069
Geraamde resultaat	3.555.991	1.517.653	221.702	-2.909.084	-3.557.932	-4.443.173
Totaal incidentele baten			-155.000	-	-	-
Totaal incidentele lasten			155.000	-	-	-
Structureel resultaat			221.702	-2.909.084	-3.557.932	-4.443.173

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Omschrijving	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
0 Bestuur en Ondersteuning	15.924.053	60.505.593	15.843.519	60.652.344	15.887.158	61.382.663	16.027.119	62.516.707
0.1 Bestuur	2.319.690	111.108	2.319.547	77.982	2.312.181	77.982	2.312.039	77.982
0.2 Burgerzaken	1.066.726	393.578	1.066.094	393.578	1.065.904	393.578	1.065.880	393.578
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.102.861	175.924	1.134.873	210.924	1.109.583	210.924	1.096.618	210.924
0.4 Overhead	10.374.975	924.271	10.477.852	931.514	10.500.989	933.142	10.610.149	940.826
0.5 Treasury	253.669	203.400	285.684	203.400	290.147	203.400	286.349	203.400
0.61 OZB woningen	427.658	5.263.815	427.658	5.297.955	427.658	5.297.955	427.658	5.297.955
0.62 OZB niet-woningen	-	3.037.191	-	3.037.191	-	3.037.191	-	3.037.191
0.64 Belastingen overig	78.885	110.000	78.885	110.000	78.885	110.000	78.885	110.000
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	49.586.427	-	46.608.047	-	46.742.190	-	46.988.610
0.8 Overige baten en lasten	2.887	-	52.926	-	101.811	-	149.541	-
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	75.000	699.879	-	872.669	-	818.369	-	813.068
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	221.702	-	-	2.909.084	-	3.557.932	-	4.443.173
1 Veiligheid	2.497.568	20.185	2.787.134	20.185	2.781.801	20.185	2.776.467	20.185
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.931.308	-	2.220.874	-	2.215.541	-	2.210.207	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	566.260	20.185	566.260	20.185	566.260	20.185	566.260	20.185
2 Verkeer en Vervoer	4.028.910	73.371	4.088.846	73.371	4.065.841	73.371	4.116.016	73.371
2.1 Verkeer en vervoer	3.892.651	73.371	3.952.587	73.371	3.929.582	73.371	3.979.757	73.371
2.2 Parkeren	136.259	-	136.259	-	136.259	-	136.259	-
3 Economie	1.069.513	276.325	1.069.513	276.325	1.069.513	276.325	1.069.513	276.325
3.1 Economische ontwikkeling	589.578	-	589.578	-	589.578	-	589.578	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.731	-	1.731	-	1.731	-	1.731	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	45.769	69.421	45.769	69.421	45.769	69.421	45.769	69.421
3.4 Economische promotie	432.435	206.904	432.435	206.904	432.435	206.904	432.435	206.904
4 Onderwijs	2.705.733	90.745	2.997.874	90.745	3.443.711	90.745	4.306.168	90.745
4.2 Onderwijshuisvesting	1.148.965	39.215	1.441.106	39.215	1.886.943	39.215	2.749.400	39.215
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.556.768	51.530	1.556.768	51.530	1.556.768	51.530	1.556.768	51.530
5 Sport, Cultuur en Recreatie	6.906.942	1.151.750	7.409.006	1.103.839	7.375.154	1.055.413	7.364.213	1.060.044
5.1 Sportbeleid en activering	780.275	-	771.781	-	750.972	-	750.972	-
5.2 Sportaccommodaties	2.780.520	952.010	3.291.118	904.099	3.278.215	855.673	3.267.313	860.304
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	251.877	-	251.877	-	251.877	-	251.877	-
5.5 Cultureel erfgoed	319.219	-	319.219	-	319.219	-	319.219	-
5.6 Media	487.446	-	487.446	-	487.446	-	487.446	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.287.605	199.740	2.287.565	199.740	2.287.425	199.740	2.287.386	199.740

Omschrijving	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
6 Sociaal domein	29.655.069	5.634.917	28.936.837	5.792.372	28.718.110	5.470.905	28.820.254	5.470.905
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.740.941	752.360	2.704.531	670.452	2.538.167	357.119	2.538.275	357.119
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.987.545	-	1.973.770	-	1.973.770	-	1.973.770	-
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.396.831	-	1.415.936	-	1.389.594	-	1.389.594	-
6.3 Inkomensregelingen	6.144.896	4.188.250	6.139.184	4.188.250	6.139.184	4.188.250	6.139.184	4.188.250
6.4 WSW en beschut werk	2.105.175	514.135	2.105.175	514.135	2.105.175	514.135	2.105.175	514.135
6.5 Arbeidsparticipatie	1.719.568	-	1.694.970	-	1.675.886	-	1.677.594	-
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.431.663	17.172	1.431.663	17.172	1.431.663	17.172	1.431.663	17.172
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	3.300.833	-	3.300.833	-	3.300.833	-	3.300.833	-
6.712 Begeleiding (WMO)	1.904.145	163.000	1.891.816	402.363	1.884.520	394.229	1.884.520	394.229
6.713 Dagbesteding (WMO)	642.751	-	642.751	-	642.751	-	642.751	-
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	2.107	-	2.107	-	2.107	-	2.107	-
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal	3.381.527	-	2.739.181	-	2.739.364	-	2.839.531	-
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	1.417.314	-	1.417.314	-	1.417.314	-	1.417.314	-
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	84.295	-	84.295	-	84.295	-	84.295	-
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	100.000	-	100.000	-	100.000	-	100.000	-
6.791 PGB WMO	220.533	-	220.533	-	220.533	-	220.533	-
6.792 PGB Jeugd	275.667	-	275.667	-	275.667	-	275.667	-
6.811 Beschermd wonen (WMO)	48.836	-	48.836	-	48.836	-	48.836	-
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	62.000	-	62.000	-	62.000	-	62.000	-
6.821 Jeugdbescherming	404.146	-	401.979	-	402.155	-	402.316	-
6.822 Jeugdreclassering	73.758	-	73.758	-	73.758	-	73.758	-
6.91 Coördinatie en beleid WMO	94.632	-	94.632	-	94.632	-	94.632	-
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	115.906	-	115.906	-	115.906	-	115.906	-
7 Volksgezondheid en Milieu	8.175.168	5.619.342	8.146.452	5.528.101	8.118.363	5.324.437	8.118.589	5.324.437
7.1 Volksgezondheid	1.565.755	-	1.535.611	-	1.507.497	-	1.507.497	-
7.2 Riolering	2.523.146	2.641.771	2.523.146	2.641.771	2.523.146	2.641.771	2.523.146	2.641.771
7.3 Afval	2.504.638	2.801.566	2.504.880	2.710.325	2.504.934	2.506.661	2.505.190	2.506.661
7.4 Milieubeheer	1.359.028	1.479	1.359.028	1.479	1.359.028	1.479	1.359.028	1.479
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	222.601	174.526	223.787	174.526	223.758	174.526	223.728	174.526
8 VHROSV	18.734.752	16.325.477	10.809.205	8.551.105	8.162.165	5.927.770	9.832.414	7.598.031
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.141.956	98.023	1.991.940	98.023	1.991.940	98.023	1.991.940	98.023
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	15.081.013	15.081.013	7.306.641	7.306.641	4.683.306	4.683.306	6.353.567	6.353.567
8.3 Wonen en bouwen	1.511.783	1.146.441	1.510.624	1.146.441	1.486.919	1.146.441	1.486.907	1.146.441

Omschrijving	Lasten 2025	Baten 2025	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028
Totaal	89.697.708	89.697.708	82.088.386	82.088.386	79.621.816	79.621.816	82.430.753	82.430.753

Verdeling taakvelden over de begrotingsprogramma's

Programma en taakveld	
Bouwend Voorst	
8.1	Ruimte en leefomgeving
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
8.3	Wonen en bouwen
Mooi Voorst	
2.1	Verkeer en vervoer
2.2	Parkeren
5.5	Cultureel erfgoed
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
7.2	Riolering
7.3	Afval
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen en crematoria
Bedrijvig Voorst	
3.1	Economische ontwikkeling
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4	Economische promotie
6.4	Begeleide participatie
6.5	Arbeidsparticipatie
Gezond Voorst	
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
5.1	Sportbeleid en activering
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
5.6	Media
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorziening jeugd
6.4	Begeleide participatie
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk
6.792	PGB Jeugd
6.821	Jeugdbescherming
6.822	Jeugdreclassering
6.91	Coördinatie en beleid WMO
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd
7.1	Volksgezondheid
Sociaal Voorst	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
6.3	Inkomensregelingen
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)
6.712	Begeleiding (WMO)
6.713	Dagbesteding (WMO)
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)
6.791	PGB WMO
6.811	Beschermde wonen (WMO)
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
Veilig Voorst	
1.1	Crisisbeheersing en brandweer
1.2	Openbare orde en veiligheid
Dienstverlenend Voorst	
0.1	Bestuur

Programma en taakveld	
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
Algemene dekkingsmiddelen en financiering	
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
Overhead	
0.4	Overhead
Mutaties reserves	
0.10	Mutaties reserves
Geraamd resultaat	
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Structurele toevoegingen aan reserves				
Geen structurele toevoegingen	-	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Structurele onttrekkingen aan reserves				
Bijdrage uit bestemmingsreserve dekking kapitaallasten	524.879	847.669	793.369	788.069
Totaal structurele onttrekkingen aan reserves	524.879	847.669	793.369	788.069

Overzicht van incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht nemen we de belangrijkste geraamde incidentele lasten en baten per jaar op.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Incidentele lasten					
Bouwend Voorst					
Visie/routegids Bussloo	75.000	-	-	-	- Voor een nieuw op te stellen ruimtelijke en economische visie voor recreatiegebied Bussloo en omgeving is eenmalig budget beschikbaar gesteld.
Mooi Voorst					
Pilot vrijwillig omgekeerd inzamelen	80.000	-	-	-	- Voor het project Pilot omgekeerd inzamelen is voor het jaar 2025 eenmalig € 80.000 beschikbaar gesteld.
Bedrijvig Voorst					
Gezond Voorst					
Veilig Voorst					
		-	-	-	
Dienstverlenend Voorst					
Totaal incidentele lasten	155.000	-	-	-	
Incidentele baten					
Bouwend Voorst					
Inzet reserve Visie/routegids Bussloo	75.000	-	-	-	- Eenmalige dekking door algemene reserve
Mooi Voorst					
Inzet voorziening pilot vrijwillig omgekeerd inzamelen	80.000	-	-	-	- Eenmalig ten laste van voorziening afval
Bedrijvig Voorst					
Gezond Voorst					
Veilig Voorst					
Dienstverlenend Voorst					
Algemene dekkingsmiddelen					
Incidentele korting algemene uitkering gemeentefonds	-800.000				In 2025 wordt het gemeentefonds eenmalig gekort met € 675

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					mln. Voor de gemeente Voorst een bedrag van € 800.000. Dit bedrag wordt aangemerkt als een negatieve incidentele baat.
Inzet algemene reserve als dekking voor korting gemeentefonds	800.000				De incidentele korting op het gemeentefonds in 2025 wordt gedekt door de inzet van de algemene reserve.
Totaal incidentele baten	155.000	-	-	-	

Geprognosticeerde balans

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar op, alsmede voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar. Deze balans bevat de posten die nodig zijn om het voor de gemeente Voorst geldende aandeel in het EMU-saldo te kunnen afleiden en sluit aan op de opzet van de balans in de jaarrekening. Daarnaast biedt deze balans input voor de berekening van de financiële kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze begroting.

(Bedragen x € 1.000)

Prognose meerjarenbalans	Realisatie 2023	Begroting				
		2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	5.126	4.897	4.677	4.532	4.400	4.268
Materiële vaste activa	84.748	90.902	90.362	89.488	88.977	88.312
Financiële vaste activa excl. verstrekte leningen	6.726	6.726	6.726	6.726	6.726	6.726
Financiële vaste activa verstrekte leningen	333	291	250	209	168	127
Totaal vaste activa	96.933	102.817	102.015	100.955	100.271	99.434
Vlottende activa						
Voorraden	9.103	11.167	1.792	1.073	-1.807	-717
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr.	2.375	2.815	2.815	2.815	2.815	2.815
Liquide middelen	8	318	318	318	318	318
Overlopende activa	7.964	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal vlottende activa	19.450	19.300	9.925	9.206	6.326	7.416
Totaal activa	116.383	122.117	111.940	110.161	106.597	106.850
Passiva						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	28.559	23.633	21.732	20.859	20.041	19.228
Voorzieningen	24.512	24.251	24.302	24.617	25.169	25.692
Vaste schulden met een looptijd > 1 jr.	46.509	56.179	50.644	47.503	43.957	42.406
Totaal vaste passiva	99.580	104.063	96.678	92.979	89.167	87.326
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden looptijd < 1 jr.	7.575	9.562	9.562	9.562	9.562	9.562
Overlopende passiva	9.228	8.492	5.700	7.620	7.868	9.962
Totaal vlottende passiva	16.803	18.054	15.262	17.182	17.430	19.524
Totaal passiva	116.383	122.117	111.940	110.161	106.597	106.850

Toelichting:

Bij het verloop van de balansposten welke onder de vaste activa vallen hebben we rekening gehouden met afschrijvingen en nieuwe investeringen op basis van het Meerjarig Investerings Programma (MIP) en het Meerjarig Onderhouds Programma (MJOP) in deze begroting. De balanspost Voorraden is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties van medio mei 2024. Bij de overige balansposten welke onder de vlottende activa vallen gaan we uit van gemiddelden op basis van ervaringscijfers. Het verloop van het eigen vermogen is gebaseerd op door de gemeenteraad genomen besluiten met betrekking tot onttrekkingen en toevoegingen aan de diverse reserves. De basis voor de ontwikkeling van de balanspost voorzieningen zijn de onderhoudsplannen van de diverse kapitaalgoederen.

Bij de balanspost Vaste schulden met een looptijd > 1 jr is rekening gehouden met aflossingen van bestaande geldleningen en het aantrekken van nieuwe leningen afhankelijk van de financieringsbehoefte. Bij de balansposten vallende onder de vlottende passiva wordt uitgegaan van gemiddelden op basis van ervaringscijfers.

Berekening EMU saldo gemeente Voorst

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in artikel 20 opgenomen dat de uiteenzetting van de financiële positie van gemeenten het EMU-saldo bevat over het vorig begrotingsjaar en de berekening van het geraamde bedrag over het begrotingsjaar alsmede het jaar volgend op het begrotingsjaar.

De begroting van de gemeente Voorst is conform het BBV opgesteld op basis van een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.025	-403	-3.782
2. (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	5.925	-760	-1.019
3. (+) Mutatie voorzieningen	-261	51	315
4. (-) Mutatie voorraden (inclusief bouwgronden in exploitatie)	2.064	-9.375	-719
5. (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-11.275	9.783	-1.729

Het overzicht van het EMU-saldo is bedoeld om op nationaal niveau te bepalen in hoeverre de verschillende overheden bijdragen aan het nationale EMU-saldo. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd. Het collectieve aandeel van de decentrale overheden gezamenlijk in het EMU-saldo is voor de jaren 2024 tot en met 2026 vastgesteld op -0,5 procent van het bruto binnenlands product. De Nederlandse gemeenten mogen gezamenlijk maximaal 0,34% van het tekort veroorzaken.

Hoofdstuk 6

Bijlagen

Vaststellingsbesluit

Aldus opgemaakt door burgemeester en wethouders van de gemeente Voorst
op 24 september 2024,

Lisette Wolbers-Cents, secretaris

Paula Jorritsma-Verkade, burgemeester

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Voorst in de openbare vergadering
van 11 november 2024,

Ita Joosten, griffier

Paula Jorritsma-Verkade, voorzitter